Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Folkets Almanak

Udkom fra 1875-1972 med indhold gældende for det kommende år.

Om almanakken på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0063/sknr63737.htm

Udarbejdet af Niels Jensen

35 Aarg. 50 Øre

Folkets Almanak for 1909

UDGIVET AF N. C. ROM.

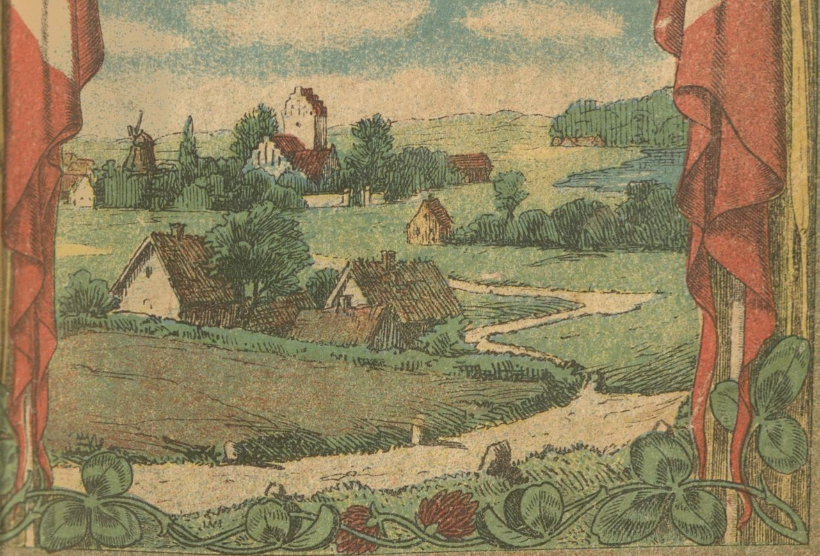

N. C. Roms Forlagsforretning. Kjøbenhavn

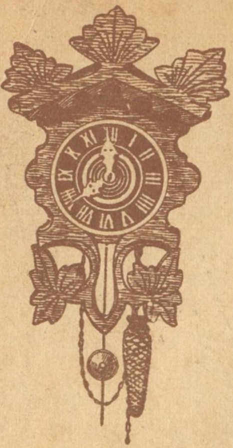

Gratis!

1 elegant Vægdekorationsuhr.

Ethvert dansk Hjem burde benytte nedenstaaende aldeles fabelagtige gode Tilbud!

For ogsaa at skabe os en stor og solid Kundekreds i Provinsen, og yderliger øge vor store Kundekreds i København, **bortgiver vi, fuldstændig gratis,** et elegan Vægdekorationsuhr, med prima Værk, til enhver, der ønsker et saadant tilsendt.

For at komme i Betragtning fordres kun, at Vedkommende, der reflekterer her paa, samtidig bestiller en af vore anerkendte Reklamepakker, der indeholder saa mang almennyttige Varer til en saa enestaaende billig Pris, at den har faaet hele den københavnske Presses Anbefaling, — ligesom der i hundredvis indløber Takkebreve fra tidliger Modtagere af denne Reklamepakke. Af Pladshensyn har vi kun ladet aftrykke to saa danne Anbefalinger, men ligger selvfølgelig Resten til offentligt Eftersyn paa vort Kontor

„Aftenbladet" skrev:
„Kunstforlaget „Danmark"s Reklamepakke er af en saadan Beskaffenhed, at vi forbavses over, at alle disse virkelig gode Varer kan leveres for den Pris, da der i Virkeligheden er Varer for langt over Beløbets Værdi. Naar saa enhver Køber af denne, i Forvejen enestaaende, Pakke ydermere faar et virkelig godt Uhr gratis, tror vi, at vor Anbefaling er ret overflødig, thi denne Reklamepakke anbefaler sig selv."

Som Uddrag af de utallige Anbefal. fr **vore Kunder** fremhæves nedenstaaende:
Til Kunstforlaget „Danmark".
Modtag min bedste Tak for de mig tilsendte overordentlig tilfredsstillende Varer samt en Undskyldning for min Mistænksomhed i mit forrige Brev. Den viste sig at være uberettiget. Jeg er for Fremtiden en af Deres Kunder!
Husby Skole pr. Ulfborg.
M. Jensen Græm, Lærerinde.

Vor Reklamepakke indeholder:

100 Ark svært, træfrit Brevpapir,
100 tilsvarende, prima, uigennemsigtige Konvolutter,
25 forskellige Prospektkort med de smukkeste danske Motiver.
Bogen: „Smuglerbanden paa Ærø". Historisk Fortælling.
Bogen: „Kriminalfortællinger", af **Joh. Fred Madsen,** Forfatteren til „Vore Storforbrydere".
Hertil følger saa gratis vort elegante, 18 cmt. høje **Vægdekorationsuhr,** hvoraf Illustration findes foroven, tilligemed vore **4 Hovedkataloger** og en Kupon, der gælder for **en Krone** ved senere Indkøb herefter.

Hele denne Pakke koster kun 3 Kr.!

og forsendes til enhver, der indsender Navn og Adresse. Forsendelsen sker da hurtigst pr. Opkrævning, plus Porto og 10 Øre til Emballage.

Kunstforlaget „Danmark"

Vesterbrogade 91. København V.

Telefon: 8097.

Nordens største Forretning indenfor sin Branche!

Folkets

TILLADT AF UNIVERSITETET

Almanak

for det Aar efter Kristi Fødsel

1909,

som er første Aar efter Skudaar,

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium,

af

C. F. Pechüle.

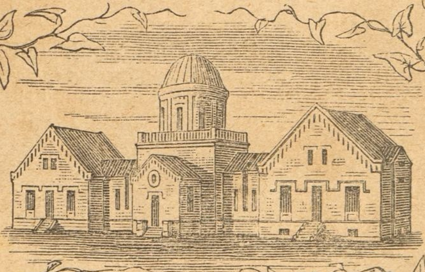

Kjøbenhavn.
N. C. Roms Forlagsforretning.

N. C. Roms Bog- & Stentrykkeri. Kjøbenhavn.

Det danske Kongehus.

Kong **Frederik VIII.** til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, født 3 Juni 1843, sukcederede 29 Januar 1906, formælet 28 Juli 1869 med

Dronning Louise Josephine Eugenie, Prinsesse af Sverige og Norge, født 31 Oktober 1851.

Børn:

1) **Kronprins Christian** Carl Frederik Albert Alexander Vilhelm, f. 26 Sept. 1870, formælet 26 April 1898 med
Kronprinsesse **Alexandrine** Augusta, Hertuginde af Mecklenburg-Schwerin, f. 24 Decbr. 1879.
Sønner:
a) Christian **Frederik** Franz Michael Carl Valdemar Georg, f. 11 Marts 1899.
b) **Knud** Christian Frederik Michael, født 27 Juli 1900.
2) **Haakon VII.**, Norges Konge (Christian Frederik **Carl** Georg Valdemar Axel), f. 3 August 1872, formælet 22 Juli 1896 med **Maud** Charlotte Marie Victoria, Datter af Kong Edward VII. af England, født 26 Novbr. 1869.
3) **Harald** Christian Frederik, f. 8 Oktober 1876.
4) **Ingeborg** Charlotte Caroline Frederikke Louise, f. 2 August 1878, formælet 27 August 1897 med Oscar Carl Vilhelm, Prins af Sverige og Norge, Hertug af Vestgothland, født 27 Febr. 1861.
5) **Thyra** Louise Caroline Amalie Augusta Elisabeth, f. 14 Marts 1880.
6) Christian Frederik Vilhelm Valdemar **Gustav**, f. 4 Marts 1887.
7) **Dagmar** Louise Elisabeth, f. 23 Maj 1890.

Kongens Søskende:

1) **Alexandra** Caroline Marie Charlotte Louise Julie, f. 1 Decbr. 1844, formælet 10 Marts 1863 med nuværende **Edward VII.**, Konge af Storbritanien og Irland, Kejser af Indien, f. 9 Novbr. 1841.
2) **Georg I.**, Hellenernes Konge (Christian **Vilhelm** Ferdinand Adolph Georg), f. 24 Decbr. 1845, formælet 27 Oktbr. 1867 med Olga Constantinowna, Storfyrstinde af Rusland, f. 3 Septbr. 1851.
3) **Maria** Feodorowna (Maria Sophie Frederikke **Dagmar**), f. 26 Novbr. 1847, formælet 9 Novbr. 1866 med senere Kejser **Alexander III.** af Rusland, Enke 1 Novbr. 1894.
4) **Thyra** Amalie Caroline Charlotte Anna, f. 29 Septbr. 1853, formælet 21 Decbr. 1878 med **Ernst August** Vilhelm Adolf Georg Frederik, Hertug af Cumberland og Brunsvig-Lüneborg, f. 21 Septbr. 1845.
5) **Valdemar**, f. 27 Oktbr. 1858, formælet 22 Oktbr. 1885 med **Marie** Amélie Françoise Hélène, Prinsesse af Orléans, f. 13 Jan. 1865.
Børn:
1) **Aage** Christian Alexander Robert, f. 10 Juni 1887.
2) **Axel** Christian Georg, f. 12 August 1888.
3) **Erik** Frederik Christian Alexander, f. 8 Novbr. 1890.
4) **Viggo** Christian Adolph Georg, f. 25 Decbr. 1893.
5) **Margrethe** Françoise Louise Marie Helene, f. 17 Sept. 1895.

Nærværende Aar regnes efter Kristi Fødsel 1909.

Efter Verdens Skabelse	5876.
Siden Reformationen	392.
Siden den Oldenborgske Stammes Regerings Begyndelse i dette Rige	461.
Siden vor allernaadigste Konge, Kong **Frederik den Ottendes** Fødsel	66.
Fra Kong Christian den Femtes danske Lov	226.
Fra Danmarks Grundlov	60.

Mellem Jul og Fastelavn er 8 Uger 2 Dage.

Aaret 1909 er det 6622de i den julianske Periode.

Næste Aar, 1910, er 1ste Paaskedag den 27. Marts.

Mosaiske Festdage i 1909.

Purimfest	7	Marts.
* 1ste Paaskedag	6	April.
* 2den —	7	—
* 7de —	12	—
* Paaskens Ende	13	—
* Ugefest (Pinse)	26	Maj.
* Sammes 2den Festdag	27	—
Fastedag, Templets Ødelæggelse	27	Juli.
* Nytaarsfest (5670)	16	Septbr.
* Sammes 2den Dag	17	—
* Store Forsoningsfest	25	—
* Løvsalsfest	30	—
* Sammes 2den Festdag	1	Oktbr.
* Sammes Slutningsfest	7	—
* Thorah=Glædesfest	8	—
Templets Indvielsesfest (Jul), som fejres i 8 Dage	8	Decbr.

Enhver Festdag begynder den foregaaende Aften, og de med * betegnede fejres strengt.

I Kirkeaaret 1908—1909, der ender med den 24de Søndag efter Trinitatis (21de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den første Række af Evangelietekster.

I Kirkeaaret 1909—1910, der begynder med 1ste Søndag i Advent (28de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den anden Tekstrække.

Forklaring af Beregningen af Klokkeslættet for Høj- og Lavvande.

Ved Beregningen af Klokkeslættet for Højvande og Lavvande tager man først de Tal, der findes i den sidste Række i hver Maaned, og lægger dertil de Tal, der findes i nedenstaaende Tabels første Talrække. Den anden angiver Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande og den tredie Middelspringflodhøjden i Decimeter (1 Fod = 3 Decimeter).

Tabel til Beregning af Høj- og Lavvande.

Agger	4	2	5	19	3
Altona	5	5	7	45	25
Amrum	1	13	6	49	30
Blaavandshuk	1	38	6	8	10
Blankenese	4	31	7	36	—
Blauort Sand	0	29	6	31	—
Bongsiel	2	4	6	38	35
Bordelum Siel	2	32	8	37	—
Brunsbüttel	1	48	7	14	30
Büsum, udenfor Havnen	1	12	6	15	—
Cuxhaven	0	59	6	53	35
Dagebøl	2	10	6	54	30
Dicksander Gat, ved Sydenden af Flakstrømmen	0	52	6	50	—
Esbjerg	2	49	6	3	15
Fanø, N. O. Pynt	2	34	—		—
" N. V. "	2	14	—		—
" Midten af Vestkysten	1	23	—		—
Frederikshavn	5	30	6	0	3
Frederiksstad	2	27	7	34	35
Glückstadt	2	57	7	13	35
Hals	8	18	4	57	3
Hamborg	5	15	7	48	—
Helgoland	0	5	6	51	24
Hirtshals	3	57	6	14	3
Hjerting	2	38	6	5	—
Husum Havn	2	26	7	25	—
Højer Kanal	3	11	6	33	20
Krück Aue	3	13	—		—
List	2	14	6	15	20
Meldorf Havn	1	22	7	45	35
Nordby	2	54	6	4	20
Norderpiep	0	42	6	18	40
Nymindegab	2	34	5	48	6
Ording	0	37	7	23	30
Pelvorm	1	49	6	14	35
Pin Aue	3	35	7	34	30
Rendsborg	7	30	7	18	10
Schulau	4	22	7	32	—
Seesand	0	43	6	54	30
Skagen	5	30	6	6	3
Skallingende	2	9	—		—
Støren { Itzehoe	3	48	—		—
Støren { Størort	2	37	7	17	—
Süderoog	1	1	6	44	35
Sydvesthorn	2	34	7	36	30
Sønderho	2	13	6	42	15
Teufelsbrücke	4	51	7	41	—
Thorsminde Gab	3	28	5	35	6
Tvilenfleth	3	45	7	27	—
Tønning	1	52	7	11	30
Vollervik	1	5	6	45	35
Vyk	2	13	6	21	30

Eksempel for Esbjerg den 22de Januar:

Af Villen for Højvande i Januar	0	Tim.	12	Min.
Hertil lægges (se første Talrække)	2	—	49	—
Højvande ved Esbjerg den 22de Januar Kl.	3	—	1	—
Hertil lægges (se anden Talrække)	6	—	3	—
Lavvande ved Esbjerg den 22de Januar Kl.	9	—	4	—

De udkomne Klokkeslæt ere efter mellemeuropæisk Tid og gælde for Formiddagen. Fører Regningen til et Klokkeslæt større end 12 Timer, trækkes 12 Timer fra, og Klokkeslættet gælder da for Eftermiddagen. Høj- og Lavvandene om Eftermiddagen indtræffe gennemsnitlig 12 Tim 25 Min. efter de tilsvarende om Formiddagen. — For de af ovenstaaende Steder, der ligge ved Skagerak eller Kattegat, gælde de saaledes fundne Klokkeslæt kun ved Ny- og Fuldmaanetid; ved Kvarterskifterne maa der lægges $1^3/_4$ Time til. — Paa følgende Steder (de indklamrede Tal angive Middelspringflodhøjden i Decimeter) indtræffer Højvande følgende Antal Timer senere end i Frederikshavn: Hornbæk (2) $3^1/_4$, Kjøbenhavn (2) 4, Aarhus (3) 5, Fredericia (3) 6, Slipshavn (3) 7, Korsør (3) $7^1/_4$. Ved Gjedser (1) indtræffer Højvande $6^1/_4$ Time senere end ved Korsør.

Ifølge Lov af 29de Marts 1893 skal Tiden for alle Dele af Landet bestemmes lige med Middelsoltiden for den 15. Længdegrad øst for Greenwich. Alle Klokkeslæt i denne Almanak er derfor angivne i denne (saakaldte mellemeuropæiske) Tid og er 10 Minutter (nøjagtigere 9 Min. 41 Sek.) større end efter Kjøbenhavns Middelsoltid, der tidligere har været benyttet som fælles Tid for hele Landet.

Dagen antages overensstemmende med almindelig Vedtægt at begynde ved Midnat og regnes indtil næste Midnat, saa at de 12 Timer, der gaar foran den mellemliggende Middag, benævnes Formiddagstimer, de 12 efterfølgende derimod Eftermiddagstimer.

Den tredie Række paa enhver Side indeholder Angivelsen af Klokkeslættet for Maanens Op- eller Nedgang, for saa vidt som Kundskab derom kan have Vigtighed i det daglige Liv. Maanens Opgang er betegnet med Op F. eller Op E., eftersom den indtræffer paa en Formiddags- eller Eftermiddagstime. Ligeledes betegnes Nedgangen med Ned F. eller Ned E.

Den sidste Række paa enhver Side med Overskrift Højv. tjener til Beregning af Flod og Ebbe, som er meddelt efter Tabellen for Tidsforskellen.

Tabel, som viser, hvad Klokken er, naar det er sand Middag*) i Kjøbenhavn.

Jan.	1	12 13′	Marts	30	12 14′	Aug.	13	12 14′	Oktbr.	30	11 53′
„	2	12 14′	April	2	12 13′	„	18	12 13′	Novbr.	8	11 54′
„	4	12 15′	„	6	12 12′	„	23	12 12′	„	17	11 55′
„	6	12 16′	„	9	12 11′	„	27	12 11′	„	21	11 56′
„	9	12 17′	„	13	12 10′	„	30	12 10′	„	25	11 57′
„	11	12 18′	„	17	12 9′	Septb.	2	12 9′	„	28	11 58′
„	14	12 19′	„	21	12 8′	„	5	12 8′	Decbr.	1	11 59′
„	17	12 20′	„	27	12 7′	„	8	12 7′	„	4	12 0′
„	20	12 21′	Maj	4	12 6′	„	11	12 6′	„	6	12 1′
„	23	12 22′	„	27	12 7′	„	14	12 5′	„	8	12 2′
„	27	12 23′	Juni	3	12 8′	„	17	12 4′	„	11	12 3′
Febr.	2	12 24′	„	9	12 9′	„	20	12 3′	„	13	12 4′
„	22	12 23′	„	14	12 10′	„	23	12 2′	„	15	12 5′
„	28	12 22′	„	19	12 11′	„	26	12 1′	„	17	12 6′
Marts	5	12 21′	„	23	12 12′	„	29	12 0′	„	19	12 7′
„	9	12 20′	„	28	12 13′	Oktbr.	2	11 59′	„	21	12 8′
„	13	12 19′	Juli	3	12 14′	„	5	11 58′	„	23	12 9′
„	17	12 18′	„	9	12 15′	„	8	11 57′	„	25	12 10′
„	20	12 17′	„	17	12 16′	„	12	11 56′	„	27	12 11′
„	24	12 16′	Aug.	6	12 15′	„	16	11 55′	„	29	12 12′
„	27	12 15′				„	21	11 54′	„	31	12 13′

*) **Sand Middag** er det Tidspunkt af Dagen, der ligger midt imellem Tidspunkterne for Solens Op- og Nedgang. Solen ses da lige mod Syd og staar højst paa Himlen, og Solskiven viser 12. Ovenstaaende Tabel angiver, hvad et Ur paa de forskellige Dage af Aaret bør vise, naar det er sand Middag i Kjøbenhavn. For andre Steder af Landet maa der lægges 4′ til eller trækkes 4′ fra Tallene i denne Tabel for hver Længdegrad, Stedet ligger henholdsvis vest- eller østligere end Kjøbenhavn, hvorimod Stedets Bredde her ikke kommer i Betragtning.

Klokkeslættene for Solens og Maanens Op- og Nedgang, som angivne i denne Almanak, gælder for Kjøbenhavn. For af disse at finde vedkommende Klokkeslæt for andre Steder maa man først lægge 4′ til for hver Længdegrad, Stedet ligger vestligere end Kjøbenhavn, eller trække 4′ fra for hver Længdegrad, Stedet ligger østligere end Kjøbenhavn.

Eksempelvis anføres, hvor mange Minutter der skal lægges til for følgende vestligere Steder: Hillerød 1′, Roskilde 2′, Ringsted 3′, Sorø 4′, Slagelse 5′, Kallundborg 6′, Nyborg 7′, Skagen 8′, Odense 8¾′, Aarhus 9½′, Horsens 11′, Kolding 12½′, Skive 14¼′, Ribe 15¼′, Holstebro 16′, Hjerting 17′, Ringkjøbing 17¼′, Blaavandshuk 18′, og hvor mange Min. der skal trækkes fra for følgende østligere Steder: Rønne 8½′, Neksø 10¼′. For Steder, der ligger lige nord eller syd for disse, gælder samme Tal.

Foruden denne Rettelse for Stedets Længde maa der dernæst ogsaa anbringes en Rettelse for Stedets Bredde. Denne bliver ens for Steder, der ligger lige øst og vest for hinanden. Betegnes følgende Rækker Steder med omtrent ens Bredde ved følgende Bogstaver:

O. **Kjøbenhavn** = Roskilde, Holbæk, Kallundborg, Vejle, Varde.
A. Helsingør = Hillerød, Nykjøbing p. S., Skanderborg.
B. Randers = Viborg, Grenaa.
C. Aalborg = Ribe, Løgstør, Thisted.
D. Skagen.
E. Ribe = Odense, Nyborg, Korsør, Storehedinge, Kristiansø.
F. Nakskov = Maribo, Sakskjøbing, Stubbekjøbing, Nykjøbing p. F.,

saa er Rettelsen for Bredden altid nul for Stederne O. Hvor stor den for de øvrige Steder er for Solens Op- og Nedgang, ses af følgende Tabel udtrykt i Minutter:

	Læg til Opg. Træk fra Nedg.						Træk fra Opgangen. Læg til Nedgangen.														Læg til Opg. Træk fra Nedg.					
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
A.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
B.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6
C.	9	8	6	4	2	1	1	3	5	6	8	10	10	9	8	6	4	3	1	1	2	4	6	8	9	10
D.	14	12	9	6	3	1	2	3	7	10	13	15	16	15	13	10	7	4	2	1	4	6	7	12	15	16

	Træk fra Opg. Læg til Nedg.						Læg til Opgangen. Træk fra Nedgangen.														Træk fra Opg. Læg til Nedg.					
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
E.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
F.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6

For Maanens Op- eller Nedgang bliver de største Rettelser, som Bredden medfører: 3′ for Stederne A, 6′ for B, 12′ for C, 19′ for D, 3′ for E og 7′ for F. Disse skal for Stederne A, B, C og D trækkes fra Opgangen eller lægges til Nedgangen, naar Maanen staar nordligst, lægges til Opgangen eller trækkes fra Nedgangen, naar Maanen staar sydligst. Omvendt for Stederne E og F. Hosstaaende Tabel viser, paa hvilke Dage Maanen staar nordligst (N) og sydligst (S):

Jan.	Febr.	Marts.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Aug.	Septb.	Oktb.	Novb.	Decbr.
6 N 20 S	2 N 16 S	1 N 16 S 28 N	12 S 25 N	9 S 22 N	6 S 19 N	3 S 16 N 30 S	12 N 27 S	8 N 23 S	6 N 20 S	2 N 17 S 29 N	14 S 27 N

En Uge før og efter hver af disse Dage er Rettelsen nul, og det skønnes da, hvor stor den er for de mellemliggende Dage. Eks. for Skagen 20. Jan.:

Kbhvn....	Sol op 8.27′,	Sol ned 4.16′,	Maane op 7.31′ Form.
Rettelse for Længde	+ 8	+ 8	+ 8
Rettelse for Bredde	+12	÷12	+19
Skagen....	**Sol op 8.47′,**	**Sol ned 4.12′,**	**Maane op 7.58′ Form.**

Bestemmelse af Middagslinien.

Paa en vandret plan Flade, som er opstillet saaledes, at den kan beskinnes af Solen, tegnes flere koncentriske Cirkler. I Centret oprejses en Stift lodret paa Fladen. Naar om Formiddagen mellem Kl. 9 og 11 Stiftens Skygge efterhaanden bliver kortere, mærker man sig paa Cirklerne de Punkter, hvor Skyggens Ende befinder sig. Om Eftermiddagen mellem Kl. 1 og 3 forlænger Skyggen sig, og nu mærker man sig atter Skyggens Ende i Cirklerne. **Middagslinien** er da den rette Linie, som, dragen ud fra Stiftens Fod, halverer de paa Cirklerne afskaarne Buer. — Konstruktionen giver det bedste Resultat, naar den udføres i Dagene imellem den 18de og 25de Juni eller imellem den 18de og 25de December.

Hver Gang Stiftens Skygge falder i Middagslinien, er det sand Middag.

Formørkelser i Aaret 1909.

1) Maaneformørkelse Natten mellem den 3die og 4de Juni. Den varer fra Kl. 12. 43′ til Kl. 4. 14′ og er total fra Kl. 1. 58′ til Kl. 3. 0′. Naar Maanen ved Solopgang gaar ned, er Formørkelsen endnu ikke helt forbi.

2) Solformørkelse den 17de Juni, usynlig hos os, synlig i næsten hele Nordamerika, i den nordostlige Halvdel af Asien, i det nordligste Evropa og i Nordpolaregne. Den bliver total for en smal Zone, der gaar hen over Sibirien, Nordpolen og det vestlige Grønland, dog saaledes, at Totaliteten paa hvert Sted især kun varer faa Sekunder. I Grønland gaar Totalitetslinien vest forbi Upernivik, omtrent lige hen over Godhavn og Egedesminde og øst forbi Vestkystens sydligere Kolonier indtil en Snes Mil øst for Kap Farvel. Paa Island bliver Formørkelsen meget stor. Paa Færøerne ses den slet ikke

3) Maaneformørkelse den 27de November. Den bliver total, men ses overhovedet ikke hos os.

4) Solformørkelse den 12te December. Den omfatter højst Halvdelen af Solskivens Diameter og ses kun paa Jordens sydlige Halvkugle.

Planeternes Drabanter.

Maanen bevæger sig i 27 Dage 8 Timer omkring Jorden i en Middelafstand fra denne af c. 30 Jorddiametre eller 384415 Kilometer. Dens Diameter beløber sig til 3482 Kilometer. **Mars** ledsages af 2, **Jupiter** af 8, 4 store og 4 smaa, **Saturn** af 10, **Uranus** af 4 Drabanter og **Neptun** af 1 Drabant. Saturn er desuden inden for sine Maaner omgiven af en Ring, der formodentlig bestaar af en Mængde Smaamaaner.

Asteroiderne.

Imellem Mars og Jupiter findes en Mængde smaa Planeter, som kaldes Asteroider, og som ikke er synlige uden Kikkert. De opdagedes Antal var ved Slutningen af 1907 naaet op til 635, hvis Middelafstande fra Solen ere imellem 2 og $4^1/_2$ Gange Jordens Afstand fra Solen, og hvis Omløbstider om Solen er mellem 3 og 9 Aar. En lille Planet, Eros, opdaget i 1898, er dog lidt nærmere ved Solen, end Mars er, og har en Omløbstid om Solen af $1^3/_4$ Aar. Tre andre nylig opdagede, **Achilles, Hektor** og **Patroklos**, ere lidt fjernere fra Solen, end Jupiter er, og have derfor en Omløbstid af omtrent 12 Aar.

Januar

1. Maaned **eller Glugmaaned har 31 Dage.** Aar 1909.

Nytaarsdag. Kristi Omskærelse, Luk. 2, 21. 2den Række, Matth. 6, 5—13.

			Ned F.		Høiv.
F.	1	Nytaar.	2 29		7 9
L.	2	Abel	3 53		8 13

S. e. Nytaar. Da Herodes var død, Matth. 2, 19 til Enden. 2den Række, Matth. 2, 13—18.

S.	3	Enoch	5 15	Solen nærmest Jorden.	9 17
M.	4	Metusalem	6 34		10 19
Ti.	5	Simeon	7 46		11 12
O.	6	Hell. 3 Kong.	Op E	Sol op 8 40′ n. 3 51′. ○ f. M. 3 13′ Eftm.	12 0
T.	7	Knud Hertug	4 38		0 24
F.	8	Erhardt	5 47		1 6
L.	9	Julianus	7 0		1 45

1. S. e. H. 3 K. Da Jesus var 12 Aar gammel, Luk. 2, 42 til Enden. 2den Række, Mark. 10, 13—16.

S.	10	Paul Eremit	8 12		2 22
M.	11	Hyginus	9 24	☾ fjernest Jorden.	2 57
Ti.	12	Reinhold	10 36		3 33
O.	13	Hilarius	11 47	Sol op 8 35′ n. 4 2′. *Prinsesse Marie.*	4 9
T.	14	Felix	Op F.	◑ f. Kv. 7 11′ Eftm.	4 48
F.	15	Maurus	1 0		5 31
L.	16	Marcellus	2 15		6 22

2. S. e. H. 3 K. Bryllupet i Kana, Joh. 2, 1—11. 2. Række, Luk. 19, 1—10.

S.	17	Antonius	3 35		7 22
M.	18	Prisca	4 55		8 28
Ti.	19	Pontianus	6 16		9 38
O.	20	Fab. og Sebast.	7 31	Sol. op 8 27′ n. 4 16′.	10 44
T.	21	Agnes	8 30		11 44
F.	22	Vincentius	Ned E.	● n. M. 1 12′ Form.	0 12
L.	23	Emerentius	6 14	☾ nærmest Jorden.	1 4

3. S. e. H. 3 K. Jesus gik ned af Bjerget, Matth. 8, 1—13. 2. Række, Luk. 17, 5—10.

S.	24	Timotheus	7 49		1 50
M.	25	Pauli Omv.	9 21		2 34
Ti.	26	Polycarpus	10 50		3 17
O.	27	Chrysostom.	Ned F.	Sol. op 8 16′ n. 4 30′.	4 1
T.	28	Carolus Magnus	12 16	◐ f. Kv. 4 7′ Eftm.	4 47
F.	29	Valerius	1 41		5 38
L.	30	Lovise	3 4		6 37

4. S. e. H. 3 K. Jesus traadte i Stibet, Matth. 8, 23—27. 2. Række, Matth. 14, 22—33.

S.	31	Vigilius	4 24		7 44

Markedsfortegnelse for Januar 1909.

2. *Skive.*
4. *Roskilde,*
- *Odense,*
- *Viborg,*
- *Odder.*
5. *Slagelse,*
- *Aalborg,*
- *Randers,*
- *Kolding.*
6. *Hillerød,*
- *Køge,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Randers.*
7. *Nykøbing (p M.),*
- *Bjerringbro,*
- *Aarhus,*
- *Holsted*

8. *Vordingborg,*
- *Thisted,*
- *Skanderborg,*
- *Esbjerg.*
9. *Horsens,*
- *Holstebro.*
11. *Odense,*
- *Brønderslev,*
- *Vejle.*
12. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Aalestrup,*
- *Kolding.*
13. *Frederikssund,*
- *Helsinge,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*

13. *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Kolind.*
14. *Skjørping.*
15 *Hobro,*
- *Esbjerg.*
18. *Odense.*
19. *Aarup.*
- *Frederikshavn,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
20 *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Hjørring.*
21. *N. Sundby.*
22. *Aalborg,*
- *Grenaa,*
- *Esbjerg.*
23. *Ebeltoft.*

25. *Odense,*
- *Nibe,*
- *Nykjøbing (p. M.),*
- *Hammel.*
26. *Frederikssund,*
- *Aalborg,*
- *Skive,*
- *Ryom,*
- *Kolding.*
27. *Ølstykke,*
- *Hjørring,*
- *Viborg.*
28. *Faaborg,*
- *Hjallerup.*
29. *Randers,*
- *Esbjerg.*
30. *Randers,*
- *Skjern.*

122de Fortsættelse

af økonomiske Anmærkninger fra det kongelige danske Landhusholdningsselskab, Landbefolkningen især til Tjeneste.

Ajlen og dens Anvendelse.

Af Fr. Hansen.

Askov Forsøgstation.

Navnet Ajle rummer ligesom Navnet Møg en meget forskelligartet Vare, alt efter som dens Oprindelse er. I Almindelighed bestaar Ajlen af en Blanding af følgende tre Hoveddele: 1) Urin fra en enkelt Gruppe eller fra samtlige Husdyr, 2) Møgsaft, som er flydt fra den faste Gødning, og 3) Skyllevand og Regnvand. Og alt efter som Blandingen bestaar af større eller mindre Portioner af de tre Hoveddele, saa bliver Ajlen af forskellig Sammensætning og forskellig Godhed. Som Regel bestaar Ajlen for største Delen af Urin fra Kostalden og Svinestalden. Men da Urinen kan være af forskelligt Indhold, saa vil det forstaas, at en Oplysning om dette Blandingsforhold heller ikke er nok til at give klar Besked om Ajlens Værdi. Det ejendommelige for Ajlen er for det første, at dens Indhold af Plantenæring er til Stede i opløst Tilstand og derfor meget let blandes med Fugtighed i Jorden, hvor den hurtig omdannes og kommer Planterne til Gode i Løbet af meget kort Tid. Den anden Ejendommelighed ved Ajlen er, at dens Indhold af Plantenæring er ensidigt. Praktisk taget indeholder den kun Kvælstof og Kali. Men som bekendt kræver alle vore Kulturplanter tillige Fosforsyre saavel som Kalk og enkelte andre Mineralstoffer. Ved en stærk Gødskning med Ajle maa der derfor sørges for, at der altid paa Forhaand er tilført Jorden en passende Mængde af disse Stoffer.

Februar
eller Blidemaaned har 28 Dage.

		Ned F.		Højv.
M. 1	Brigida	5 37		8 51
Ti. 2	Kyndelmisse	6 40		9 56
O. 3	Blasius	7 29	Sol. op 8 3′ n. 4 45′.	10 52
T. 4	Veronica	8 6		11 41
F. 5	Agathe	Op E.	○ f. M. 9 25′ Form.	0 3
L. 6	Dorothea	5 58		0 43

Septuagesima. Arbejderne i Vingaarden, Matth. 20, 1—16.
2den Række, Matth. 25, 14—30.

S. 7	Richard	7 11		1 19
M. 8	Corintha	8 23	☾ fjernest Jorden.	1 53
Ti. 9	Apollonia	9 34		2 26
O. 10	Scholastica	10 46	Sol. op 7 49′ n. 5 0′.	2 58
T. 11	Euphrosyne	11 59		3 33
F. 12	Eulalia	Op F.		4 10
L. 13	Benignus	1 14	◑ f. Kv. 1 47′ Eftm.	4 53

Sexagesima. De fire Slags Sædejord, Luk. 8, 4—15.
2den Række, Mark. 4, 26—32.

S. 14	Valentinus	2 33		5 43
M. 15	Faustinus	3 52		6 44
Ti. 16	Juliane	5 8		7 57
O. 17	Findanus	6 14	Sol. op 7 34′ n. 5 15′.	9 14
T. 18	Concordia	7 5		10 27
F. 19	Ammon	7 41		11 28
L. 20	Eucharias	Ned E.	● n. M. 11 52′ Form.	12 21

Fastelavn. Kristi Daab, Matth. 3, 13 til Enden.
2den Række, Luk. 18, 31 til Enden.

S. 21	Samuel	6 48	☾ nærmest Jorden.	0 45
M. 22	Peders Stol	8 23		1 30
Ti. 23	Hv. Tirsdag	9 53	Papias	2 12
O. 24	Aske Onsdag	11 22	Matthias Sol. op 7 17′ n. 5 30′.	2 53
T. 25	Victorinus	Ned F.		3 37
F. 26	Inger	12 50		4 23
L. 27	Leander	2 13	◐ f. Kv. 3 49′ Form.	5 14

1. S. i Fasten. Jesus fristes af Djævelen, Matth. 4, 1—11.
2den Række, Luk. 22, 24—32.

S. 28	Ollegaard	3 30		6 13

Markedsfortegnelse for Februar 1909.

1. *Græsted,*
- *Odense,*
- *Aarhus,*
- *Brædstrup,*
- *Holstebro.*
2. *Frederiksværk,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
- *Ringkjøbing.*
3. *Hillerød,*
- *Kjøge,*
- *Slagelse,*
- *Middelfart,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Horsens,*
- *Ribe.*
4. *Hurup,*
- *Bjerringbro,*
- *Vejle,*
- *Varde.*
5. *Vordingborg,*
- *Thisted,*
- *Allingaabro,*
- *Kolding,*
- *Herning,*
- *Esbjerg.*
6 *Aars,*
- *Silkeborg.*
8. *Kallundborg,*
- *Odense,*
- *Brønderslev.*
9. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
10. *Frederikssund*
- *Helsinge,*
- *Hjørring,*
- *Kolind.*
11. *Skjørping.*
12. *Roskilde,*
- *Hobro,*
- *Laasby,*
12. *Esbjerg.*
15. *Odense.*
16 *Holbæk,*
- *Rødby,*
- *Assens,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
17. *Hillerød,*
- *Nykjøbing (p S.),*
- *Næstved,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring.*
18. *Nakskov.*
19. *Kjerteminde,*
- *Viborg,*
- *Odder,*
- *Esbjerg.*
20. *Randers.*
22. *Odense,*
- *Aarhus,*
- *Tørring.*
23. *Faaborg,*
23. *Aalborg,*
Skanderborg,
- *Give,*
- *Kolding.*
24 *Frederikssund,*
- *Helsingør,*
- *Nyborg,*
- *Hjørring,*
- *Mariager,*
- *Horsens.*
25. *Maribo,*
- *Bogense,*
- *Hjallerup,*
- *Møldrup,*
- *Vejle.*
26. *Nykøbing (p. F.),*
- *Middelfart,*
. *Sjelbro Kro,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
27. *Assens,*
- *Randers.*

Ajlens Indhold og Mængde under forskellige Frembringelsesforhold.

Som nævnt udgør Kvægets og Svinets Urin største Delen af Ajlen og navnlig Malkekvægets Urin. Denne er meget forskellig i Indhold og Mængde, efter som Fodringen er.

Ved Forsøg paa Dalum Landbrugsskole fandt N. A. Hansen ved 12 maanedlige Undersøgelser over 12 Malkekøer, at gennemsnitlig gav een Ko:

i 3 Efteraarsmaaneder:
1677 Pd. Urin med Indhold $1,_{10}$ % Kvælstof og $1,_{41}$ % Kali,
i 3 Vintermaaneder:
1104 Pd. Urin med Indhold $1,_{39}$ % Kvælstof og $1,_{18}$ % Kali,
i 3 Foraarsmaaneder:
1080 Pd. Urin med Indhold $1,_{40}$ % Kvælstof og $1,_{13}$ % Kali,
i 3 Sommermaaneder:
1848 Pd. Urin med Indhold $0,_{98}$ % Kvælstof og $1,_{28}$ % Kali,
i hele Aaret:
5709 Pd. Urin med Indhold $1,_{17}$ % Kvælstof og $1,_{27}$ % Kali.

Det daglige Foder bestod af:

i Vintertiden:

Kraftfoder (mest Oliekager),	Runkelroer,	Grøntfoder,	Hø,	Halm,
$7^1/_9$ Pd.	56 Pd.	0 Pd.	$1^1/_2$ Pd.	8 Pd.

i Sommertiden:

Kraftfoder (med Oliekager),	Runkelroer,	Grøntfoder,	Hø,	Halm,
$4^2/_3$ Pd.	0 Pd.	56 Pd.	5 Pd.	3 Pd.

Det ses heraf, at Vinterfodringen med meget Kraftfoder i Forhold til Roer og Hø gav ikke stort mere end halvt saa meget Urin som

Marts

3. Maaned eller Tordmaaned har 31 Dage. Aar 1909.

			Ned F.		Høiv.
M.	1	Albinus	4 36		7 20
Ti.	2	Simplicius	5 29		8 28
O.	3	Kunigunde	6 9	*Tamperdag* Sol. op 7 0′ n. 5 45′.	9 31
T.	4	Adrianus	6 38		10 28
F.	5	Theophilus	7 0		11 14
L.	6	Gotfred	7 16		11 54

2. S. i Fasten. Den kananæiske Kvinde, Matth. 15, 21—28.
2den Række, Mark. 9, 17—29.

S.	7	Perpetua	Op E.	○ f. M. 3 56′ Form. ☾ fjernest Jorden.	0 13
M.	8	Beata	7 23		0 48
Ti.	9	40 Riddere	8 35		1 20
O.	10	Ædel	9 48	Sol. op 6 42′ n. 6 0′.	1 52
T.	11	Thala	11 3		2 26
F.	12	Gregorius	Op F.		3 1
L.	13	Macedonius	12 20		3 40

3. S. i Fasten. Jesus drev en Djævel ud, Luk. 11, 14—28.
2den Række, Joh. 8, 42—51.

S.	14	Eutychius	1 37		4 25
M.	15	Zacharias	2 53	◑ f. Kv. 4 42′ Form.	5 18
Ti.	16	Gudmund	4 1		6 22
O.	17	Gertrud	4 57	Sol op 6 24′ n. 6 14′.	7 38
T.	18	Alexander	5 38		8 55
F.	19	Joseph	6 6		10 6
L.	20	Gordius	6 28		11 5

Midfaste. Jesus bespiser 5000 Mand, Joh. 6, 1—15.
2den Række, Joh. 6, 35—51.

S.	21	Benedictus	Ned E.	*Jævndøgn, Foraar begynder.* ● n. M. 9 11′ Eftm. ☾ nærmest Jorden.	11 57
M.	22	Paulus	7 18		0 21
Ti.	23	Fidelis	8 52		1 4
O.	24	Ulrica	10 23	Sol. op 6 6′ n. 6 28′.	1 47
T.	25	Mariæ Bebud.	11 52		2 29
F.	26	Gabriel	Ned F.		3 13
L.	27	Kastor	1 15		4 2

5. S. i Fasten. Gabriel Engel udsendes, Luk. 1, 26—38.
2den Række, Luk. 1, 46—56.

S.	28	Eustachius	2 28	◐ f. Kv. 5 49′ Eftm.	4 54
M.	29	Jonas	3 28		5 52
Ti.	30	Quirinus	4 12		6 56
O.	31	Balbina	4 44	Sol. op 5 48′ n. 6 42′.	8 0

Markedsfortegnelse for Marts 1909.

1. *Græsted,*
- *Odense,*
- *Thisted,*
- *Videbæk.*
2. *Slagelse,*
- *Storehedinge,*
- *Taastrup,*
- *Sakskjøbing,*
- *Aalborg,*
- *Nykjøbing (p M.),*
- *Kolding.*
3. *Hillerød,*
- *Hvalsø,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Skive,*
- *Ny Løgten.*
4. *Nakskov,*
- *Glamsbjerg,*
- *Bjerringbro,*
- *Holstebro.*
5. *Roskilde,*
- *Skjelskør,*
- *Vordingborg,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Hammel,*
- *Esbjerg,*
- *Varde.*
6. *Kjerteminde,*
- *Hjørring,*
- *Fredericia,*
- *Herning.*
8. *Stege,*
- *Odense,*
- *Brønderslev,*
8. *N. Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Ribe.*
9. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Skibby,*
- *Maribo,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Grenaa,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
10. *Frederikssund,*
- *Helsinge,*
- *Kjøge,*
- *Ejby,*
- *Hjørring,*
- *Skjørping,*
- *Kolind,*
- *Horsens.*
11. *Holbæk,*
- *Faaborg,*
- *Ebeltoft,*
- *Hobro,*
- *Vejle.*
12. *Sorø,*
- *Nyborg,*
- *Viborg,*
- *Rønde,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
13. *Randers,*
- *Silkeborg.*
15. *Odense,*
- *Nibe,*
- *Aarhus,*
15. *Haderup,*
- *Skjern.*
16. *Slagelse,*
- *Storehedinge,*
- *Sakskjøbing,*
- *Aarup,*
- *Aalborg,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
17. *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Bælum,*
- *Horsens.*
18. *Nakskov,*
- *Rudkjøbing,*
- *Aalestrup,*
- *Høver Kro,*
- *Vejle.*
19. *Roskilde,*
- *Ringe,*
- *Hadsten,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
20. *Middelfart,*
- *Brobyværk,*
- *Randers.*
22. *Odense,*
- *Aarhus.*
23. *Ringsted,*
- *Slangerup,*
- *Rødby,*
23. *Assens,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
24. *Kallundborg,*
- *Kjøge,*
- *Hjørring,*
- *Vegger St.,*
- *Horsens.*
25. *Haslev,*
- *Holbæk,*
- *Tranebjerg,*
- *Nysted,*
- *Hjallerup,*
- *Vejle.*
26. *Sorø,*
- *Skovsgaard St.,*
- *Allingaabro,*
- *Odder,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
29. *Odense,*
- *Lemvig.*
30. *Fakse,*
- *Maribo,*
- *Østervraa,*
- *Aalborg,*
- *Frøstrup St.,*
- *Kolding,*
- *Varde.*
31. *Frederikssund,*
- *Gjørlev,*
- *Hjørring,*
- *V. Hassing,*
- *Struer.*

Sommermaanederne, men Kvælstofindholdet var derimod $^{4}/_{10}$ % større om Vinteren end i Sommertiden.

Nogle ældre Forsøg paa Tune Landboskole viser i endnu højere Grad, hvordan Fodringen har Indflydelse paa Urinens Indhold.

To Malkekvægsbesætninger B og C fodredes saaledes:

Besætning B fik $16^{1}/_{2}$ Pd. Kraftfoder, 35 Pd. Roer, 11 Pd. Halm og gav 37 Pd. Mælk daglig.

Besætning C fik 6 Pd. Kraftfoder, 6 Pd. Hø, 18 Pd. Halm og gav $16^{1}/_{2}$ Pd. Mælk daglig.

Urinen indeholdt derefter:

Besætning B $1_{,74}$ % Kvælstof, $0_{,08}$ % Fosforsyre, $1_{,18}$ % Kali,
do. C $0_{,48}$ % do. , $0_{,004}$ % do. , $1_{,64}$ % do.

Det ses heraf, at den store Mængde Kraftfoder gav et omtrent 4 Gange saa stort Kvælstofindhold i Urinen som den lille Mængde, Kalimængden forholdt sig derimod omvendt. De allernyeste Undersøgelser af Forsøgslaboratoriet viser, at Urinens Indhold af Kvælstof paavirkes i meget høj Grad af Foderets Kvælstofindhold. En Foran-

April

4. Maaned — eller Faaremaaned har 30 Dage. — Aar 1909.

			Ned F.		Højv.
T.	1	Hugo	5 7		9 1
F.	2	Theodosius	5 25		9 54
L.	3	Nicætas	5 38	☾ fjernest Jorden.	10 38

Palmesøndag. Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9. 2den Række, Mark. 14, 3—9.

S.	4	Ambrosius	5 49		11 19
M.	5	Irene	Op E.	○ f. M. 9 28′ Eftm.	11 55
Ti.	6	Sixtus	7 37		0 14
O.	7	Egesippus	8 52	Sol. op 5 29′ n. 6 56′.	0 47
T.	8	Skærtorsdag	10 9	Janus	1 22
F.	9	Langfredag	11 27	Procopius	1 58
L.	10	Ezechiel	Op F.		2 36

Paaske. Kristi Opstandelse, Mark. 16, 1—7. 2den Række, Matth. 28, 1—8.

S.	11	Paaskedag	12 44	Leo	3 20
M.	12	2. Paaskedag	1 55	Julius	4 8
Ti.	13	Justinus	2 53	◑ f. Kv. 3 30′ Eftm.	5 4
O.	14	Tiburtius	3 38	Sol. op 5 11′ n. 7 10′.	6 9
T.	15	Olympia	4 10		7 22
F.	16	Mariane	4 32		8 35
L.	17	Anicetus	4 50		9 41

1. S. e. Paaske. Jesus kom ind ad lukte Døre, Joh. 20, 19 til Enden. 2den Række, Joh. 21, 15—19.

S.	18	Eleutherius	5 4	☾ nærmest Jorden.	10 38
M.	19	Daniel	5 18		11 30
Ti.	20	Sulpicius	Ned E.	*Flyttedag.* ● n. M. 5 51′ Form.	12 16
O.	21	Florentius	9 20	Sol. op 4 54′ n. 7 24′.	0 39
T.	22	Cajus	10 50		1 22
F.	23	Georgius	Ned F.		2 6
L.	24	Albertus	12 10		2 53

2. S. e. Paaske. Jesus er en god Hyrde, Joh. 10, 11—16. 2den Række, Joh. 10, 22—30.

S.	25	Mark. Evang.	1 20		3 42
M.	26	Cletus	2 10		4 32
Ti.	27	Ananias	2 48	◐ f. Kv. 9 36′ Form.	5 25
O.	28	Vitalis	3 14	Sol. op 4 38′ n. 7 38′.	6 22
T.	29	Peter Martyr	3 33		7 20
F.	30	Severus	3 47		8 16

Markedsfortegnelse for April 1909.

1. *Aggersted,*
- *Bjerringbro,*
2. *Ruds-Vedby,*
- *Vordingborg,*
- *Saltum,*
- *Esbjerg,*
3. *Hjørring,*
- *Aabybro,*
- *Randers,*
5. *Græsted,*
- *Jyderup,*
- *Odense,*
- *Brønderslev,*
- *Gudumholm,*
- *Nykb. (p. M.),*
- *Brande.*
6. *Farum,*
- *Frederiksværk,*
- *Fuglebjerg,*
- *Storehedinge,*
- *Læsø,*
- *Aalborg,*
- *Aarhus,*
- *Kolding.*
7. *Hillerød,*
- *Slagelse,*
- *Middelfart,*
- *Hjørring,*
- *Sæby,*
- *Hadsund,*
- *Fjerritslev,*
- *Kjellerup,*
- *Ny Løgten,*
- *Horsens,*
7. *Esbjerg.*
13. *Pedersker,*
- *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Vilsund,*
- *Skive,*
- *Kolding,*
- *Herning.*
14. *Frederikssund,*
- *Helsinge,*
- *Kjøge,*
- *Odense,*
- *Hjørring,*
- *Skjørping,*
- *Thisted,*
- *Trustrup,*
- *Børkop,*
- *Dalager,*
- *Vorbasse.*
15. *Holbæk,*
- *Nysted,*
- *Frederikshavn,*
- *Løgstør,*
- *Hobro,*
- *Vejle,*
- *Holsted.*
16. *Sorø,*
- *Flauenskjold,*
- *Skals,*
- *N. Snede,*
- *Esbjerg.*
17. *Thiese,*
- *Viborg,*
17. *Tørring.*
19. *Helsingør,*
- *Ø. Marie Kirke*
- *Odense,*
- *Halvrimmen,*
- *Vraa St.*
- *Aars,*
- *Silkeborg,*
- *Agerbæk.*
20. *Hørsholm,*
- *Svinninge,*
- *Løkken,*
- *Aalborg,*
- *Hvidbjerg,*
- *Glæsborg,*
- *Kolding,*
21. *Hillerød,*
- *Nykb. (p. S.),*
- *Næstved,*
- *Ølstykke,*
- *Hjørring,*
- *Aalestrup,*
- *Bækmarksbro,*
- *Bramminge.*
22. *Hjallerup,*
- *Hørdum,*
- *Durup,*
- *Sjelbro Kro,*
23. *Dronninglund,*
- *Karup,*
- *Esbjerg,*
- *N. Nebel.*
24. *N.-Sundby,*
- *Holstebro,*
24. *Lunderskov,*
- *Ølgod.*
26. *Clemens Kro,*
- *Odense,*
- *Dybvad St.,*
- *Ny Soelbjerg Kro,*
- *Hornsyld,*
- *Ribe.*
27. *Uggerløse Kro,*
- *Veksø,*
- *Aalborg,*
- *Hadsten,*
- *Kolding,*
- *Uldum,*
- *Bording St.,*
- *Varde,*
28. *Frederikssund*
- *Nykb. (p. F.),*
- *Hjørring,*
- *Nibe,*
- *Rødkjærsbro,*
- *Østbirk,*
- *Ulfkjær,*
- *Vejen.*
29. *Havndal,*
- *Hammel,*
- *Kolding,*
- *Ringkjøbing.*
30. *Vordingborg,*
- *Odder,*
- *Give,*
- *Esbjerg.*

---

dring fra 5 til 2 Pd. Bomuldsfrøkager i Foderblandingen, men samtidig et forøget Tilskud af Roer, gav en Nedgang i Urinens Kvælstofprocent fra $0{,}58$ til $0{,}22$, uden nævneværdig Forandring i Mængden. Urinen fra Fedekvæg vil som Regel være meget rig paa Kvælstof.

Dels efter ovennævnte Forsøg paa Dalum og dels efter andre Opgivelser kan der regnes med, at et stort Kreatur, ca. 1000 Pd. l. V., producerer ca. 6000 Pd. Urin aarlig. Ungkvæg kan regnes at producere i Forhold dertil efter Legemets Vægt.

Svinets Urin er mere vandholdig end Kvægets. Mængden, som produceres, retter sig ogsaa her meget efter Foderets Beskaffenhed og maaske tillige noget efter Aarstiden. — A. N. Hansen fandt, ved Undersøgelser over hele Besætningen, 30 Stykker, paa Dalum, at et Svin af gennemsnitlig Vægt 170 Pd. gav 3128 Pd. Urin hele Aaret med et Indhold af $0{,}24$ % Kvælstof, men deraf produceredes 659 Pd. med $0{,}36$ % Kvælstof i Vinterhalvaaret og 2499 Pd. med $0{,}21$ % i Sommerhalvaaret. Foderet var betydelig mere vandholdigt i Sommertiden end i Vintertiden.

Hestens Urin er som Regel meget indholdsrig, den angives

Maj
eller Majmaaned har 31 Dage.

			Ned F.		Høiv.
L.	1	Voldermisse	3 59	☾ fjernest Jorden.	9 8
		3. S. e. Paaske.	Kristi Bortgang til Faderen, Joh. 16, 16—22. 2den Række, Joh. 14, 1—11.		
S.	2	Athanasius	4 9		9 57
M.	3	Korsmisse	4 19		10 38
Ti.	4	Florian	4 28		11 19
O.	5	Gothard	Op E.	Sol. op 4 22′ n. 7 52′. ◯ f. M. 1 8′ Eftm.	11 58
T.	6	Joh. a Port.	9 14	*De lyse Nætter begynder.*	0 17
F.	7	Bededag	10 34	Flavia	0 56
L.	8	Stanislaus	11 48		1 37
		4. S. e. Paaske.	Den Helligaands Sendelse, Joh. 16, 5—15. 2den Række, Joh. 8, 28—36.		
S.	9	Caspar	Op F.		2 20
M.	10	Gordianus	12 51		3 8
Ti.	11	Mamertus	1 40		3 59
O.	12	Pancratius	2 14	Sol. op 4 8′ n. 8 5′. ◐ f. Kv. 10 45′ Eftm.	4 54
T.	13	Ingenuus	2 39		5 54
F.	14	Kristian	2 57		7 1
L.	15	Sophie	3 11		8 7
		5. S. e. Paaske.	Beder i Jesu Navn, Joh. 16, 23—28. 2den Række, Joh. 17, 1—11.		
S.	16	Sara	3 24	☾ nærmest Jorden.	9 12
M.	17	Bruno	3 37		10 11
Ti.	18	Erik	3 51		11 3
O.	19	Potentiana	Ned E.	Sol. op 3 55′ n. 8 18′. ● n. M. 2 42′ Eftm.	11 52
T.	20	Kr. Himmelf.	9 45	Angelica	0 16
F.	21	Helene	11 1		1 3
L.	22	Castus	Ned F.		1 48
		6. S. e. Paaske.	Naar Trøsteren kommer, Joh. 15, 26—16, 4. 2den Række, Joh. 17, 20 til Enden.		
S.	23	Desiderius	12 2		2 34
M.	24	Esther	12 46		3 20
Ti.	25	Urbanus	1 17		4 5
O.	26	Beda	1 39	Sol. op 3 44′ n. 8 29′.	4 52
T.	27	Lucian	1 55	◑ f. Kv. 2 28′ Form.	5 39
F.	28	Vilhelm	2 8	☾ fjernest Jorden.	6 30
L.	29	Maximinus	2 18		7 23
Pinse.		Hvo mig elsker, Joh. 14, 23 til Enden. 2den Række, Joh. 14, 15—21.			
S.	30	Pinsedag	2 28	Vigand	8 15
M.	31	2. Pinsedag	2 38	Petronella	9 7

Markedsfortegnelse for Maj 1909.

1. *Viborg,*
- *Brørup.*
3. *Græsted,*
- *Hillerød,*
- *Kallundborg,*
- *Odense,*
- *Sindal,*
- *Gjerlev,*
- *Horsens,*
- *Høver Kro,*
- *Egtved,*
- *Tarm.*
4 *Slagelse,*
- *Taastrup,*
- *Glamsbjerg,*
- *Aalborg,*
- *Allingaabro,*
- *Kolding,*
- *Vejle,*
- *Vinderup,*
- *Ribe.*
5. *Roskilde,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Fredericia.*
6. *Otterup St.,*
6. *Ulstrup (Hornum St.)*
- *Bjerringbro,*
- *Vildbjerg,*
- *Esbjerg.*
8. *Skjelskør,*
- *Randers,*
- *Brædstrup,*
- *Kolding,*
- *Holstebro,*
- *Ansager.*
10. *Hvalsø,*
- *Odense,*
- *Brønderslev,*
- *Hadsund,*
- *Thisted,*
- *Aarhus,*
- *Varde.*
11. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Mørke,*
- *Silkeborg,*
- *Tørring,*
- *Kolding.*
12. *Frederikssund,*
12. *Haslev,*
- *Helsinge,*
- *Aarup,*
- *Hjørring,*
- *Hvalpsund,*
- *Kolind,*
- *Bryrup,*
- *Truust,*
- *Kibæk.*
13. *Skjørping,*
- *Skive,*
- *Thorup Pakh.,*
- *S. Omme.*
14. *Hesselager,*
- *Hobro,*
- *Jellinge,*
- *Esbjerg.*
15. *Herning.*
17. *Slangerup,*
- *Sorø,*
- *Odense,*
- *Ribe.*
18. *Asnæs,*
- *Storehedinge,*
- *Aalborg,*
- *Stoholm,*
- *Sjelbro Kro,*
18. *Ry,*
- *Kolding.*
19 *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Ulstrup St.,*
- *Skanderborg,*
- *Foldingbro.*
21. *Kjøge,*
- *N. Aaby,*
- *Aabybro.*
- *Hammel,*
- *Esbjerg.*
22. *Viborg.*
24. *Odense.*
25. *Aalborg,*
- *Kolding.*
26. *Stubbekjøbing,*
- *Hjørring.*
27. *Aars.*
28. *Marstal,*
- *Hjørring,*
- *Kjellerup,*
- *Vandel,*
- *Esbjerg.*
29. *Ringe.*

---

efter Wolff at indeholde ca. $1,_5$ % Kvælstof og $1,_5$ % Kali. Antagelig er Fodringen ogsaa her meget medbestemmende for Indholdet Mængden heraf er i Almindelighed saa lille i Forhold til den anvendte Strøelsemængde, at den ingen nævneværdig Betydning faar for den samlede Ajlemængdes Sammensætning.

Faarets Urin er ligeledes meget rig paa Kvælstof og Kali, henholdsvis $1,_9$ og $2,_2$ %, men da den udgør saa lidt i Forhold til de andre Husdyrs, saa spiller den, ligesom Hestens, en meget lille Rolle.

Naar Urinen falder paa Staldgulvet og løber gennem Rørledninger til tætte Beholdere, saa vil den undergaa en Del Forandringer under Vejs, dels vil der bortgaa en større eller mindre Del af Kvælstofindholdet som Ammoniak til Luften, og dels vil der opsuges nogen Urin i Strøelsen, jævnsides med at en Del opløselige Stoffer i den faste Gødning vil blandes med Urinen, før denne kommer til Beholderen under Navnet Ajle. Man kan derfor ikke slutte umiddelbart fra Urinens Mængde og Indhold til Ajlens. Dertil kommer **Møgsaften**, som gerne udgør en større eller mindre Del af Ajlen, den er forskellig, eftersom den faste Gødning, hvorfra Saften kommer, opbevares mere eller mindre godt, under Tag eller under aaben Himmel. Møgsaften fra overdækkede Møddinger indeholder som Regel $0,_1$ a $0,_2$ % Kvælstof og $0,_3$ a $0,_4$ % Kali. Den samlede Ajle fortyndes altsaa yderligere derved, ligesom alt tilløbende Regnvand og Spildevand jo fortynder den.

Som Udtryk for hvad Ajle i Almindelighed indeholder, anføres her Resultatet af Undersøgelser ved Statens Forsøgsstation i Askov over Ajle, som er samlet fra 70 Besætninger i Vinteren 1905—06.

Juni
eller Skærsommer har 30 Dage.

			Ned F.		Højv.
Ti.	1	Nikomedes	2 48		9 56
O.	2	Marcellinus	3 1	*Tamperdag.* Sol. op 3 36′ n. 8 39′.	10 44
T.	3	Erasmus	3 18	*Fred. VIII Føds.*	11 30
F.	4	Optatus	Op E.	○ f. M. 2 25′ Form.	12 16
L.	5	Bonifacius	10 45	*Grundlovsdag.*	0 39

Trinitatis. Kristus og Nikodemus, Joh. 3, 1—15.
2den Række, Matth. 28, 18 til Enden.

S.	6	Norbertus	11 40		1 25
M.	7	Jeremias	Op F.		2 12
Ti.	8	Medardus	12 18		2 59
O.	9	Primus	12 45	Sol. op 3 30′ n. 8 47′.	3 48
T.	10	Onuphrius	1 5		4 38
F.	11	Barnab. Apost.	1 20	◑ f. Kv. 3 43′ Form.	5 31
L.	12	Basilius	1 33	☾ nærmest Jorden.	6 31

1. S. e. Trin. Den rige Mand, Luk. 16, 19 til Enden.
2den Række, Luk. 12, 13—21.

S.	13	Cyrillus	1 46		7 34
M.	14	Rufinus	1 58		8 39
Ti.	15	Vitus	2 13		9 42
O.	16	Tycho	2 32	Sol. op 3 28′ n. 8 52′.	10 40
T.	17	Botolphus	2 58		11 34
F.	18	Leontius	Ned E.	● n. M. 12 28′ Form.	0 0
L.	19	Gervasius	10 40		0 48

2. S. e. Trin. Den store Nadvere, Luk. 14, 16—24.
2den Række, Luk. 14, 25 til Enden.

S.	20	Sylverius	11 17		1 33
M.	21	Albanus	11 43		2 15
Ti.	22	10,000 Mart.	Ned F.	*Solhverv, længste Dag, Sommer beg.*	2 55
O.	23	Paulinus	12 2	Sol. op 3 28′ n. 8 55′.	3 35
T.	24	St. Hansdag	12 15		4 14
F.	25	Prosper	12 26	◐ f. Kv. 7 43′ Eftm. ☾ fjernest Jorden.	4 54
L.	26	Pelagius	12 36		5 37

3. S. e. Trin. Det fortabte Faar, Luk. 15, 1—10.
2den Række, Luk. 15, 11 til Enden.

S.	27	7 Sovere	12 46		6 25
M.	28	Eleonora	12 55		7 18
Ti.	29	Petr. Paulus	1 7		8 14
O.	30	Lucina	1 21	Sol. op 3 32′ n. 8 54′.	9 14

Markedsfortegnelse for Juni 1909.

1. *Hjallerup,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
2. *Hillerød,*
- *Kjøge,*
- *Slagelse,*
- *Odense,*
- *Hjallerup,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten.*
3. *Hurup,*
- *Bjerringbro.*
4. *Vordingborg,*
- *Kjerteminde,*
- *Thisted,*
- *Trustrup,*
- *Esbjerg.*
7. *Græsted,*
- *Roskilde,*
- *Odense,*
- *Nykb. (p.M.).*
- *Allingaabro.*
8. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Skive,*
- *Kolding.*
9. *Frederikssund,*
- *Helsinge,*
- *Nykjøb. (p.S.),*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Silkeborg,*
- *Lemvig.*
10. *Maribo,*
- *Skjørping,*
- *Skanderborg,*
- *Holstebro.*
11. *Hobro,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg.*
12. *Horsens,*
- *Ribe.*
14. *Odense,*
14. *Brønderslev,*
- *Vejle,*
- *Varde.*
15. *Korsør,*
- *Slangerup,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
16. *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Hjørring.*
17. *Faaborg.*
18. *Rudkjøbing,*
- *Esbjerg.*
21. *Holbæk,*
- *Odense,*
- *Nibe,*
- *Randers.*
22. *Aalborg,*
- *Randers,*
- *Kolding.*
23. *Hjørring,*
- *Fjerritslev,*
23. *Grindsted.*
24. *Hjallerup,*
- *Hjørring,*
- *Knudstrup,*
- *Ebeltoft.*
25. *Assens,*
- *Skovsgaard St.,*
- *Herning,*
- *Esbjerg,*
- *Vejen.*
26. *Øsløs,*
- *Viborg,*
- *Videbæk.*
28. *Odense,*
- *Ulstrup (Hornum St.).*
29. *Sorø,*
- *Aalborg,*
- *Skjørping,*
- *Kolding.*
30. *Hjørring,*
- *Hobro.*

Gennemsnitsindholdet var:
i Koajle 0,463 % Kvælstof, 0,790 % Kali, 0,007 % Fosforsyre, i bl. Ajle 0,339 % Kvælstof.

Men Indholdet svingede meget stærkt, nemlig:
i Koajle fra 0,169 % til 0,836 % Kvælstof, 0,50 % til 1,24 % Kali, i bl. Ajle fra 0,134 % til 0,504 % Kvælstof.

Paa Dalum, hvor de forannævnte Undersøgelser af Ko- og Svine-Urin fandt Sted, indeholdt Ajlen gennemsnitlig 0,43 % Kvælstof, 0,02 % Fosforsyre og 0,40 % Kali.

Opsamlingen og Opbevaringen af Ajlen.

Meningerne er noget delte, naar Talen er om Maaden at opsamle Ajlen paa. Det anbefales jævnlig i Literaturen at opsamle den ved rigelig Strøelse og navnlig ved Hjælp af Tørvestrøelse i Stalden. Udviklingen gaar imidlertid bestemt i Retning af at bygge vandtætte Beholdere og opsamle Ajlen deri lige fra Stalden, selv om der benyttes en Del af de nævnte Strøemner. Med den stedse stigende Roefodring af alle Husdyrarter vil Opsamling ved Strøelse alene vise sig uoverkommelig og for kostbar de allerfleste Steder.

Erfaringen og Forsøg har lært os, at Beholderen skal kunne rumme Urinen for 8—12 Maaneder. Ligeledes at Urinen bør opsamles paa vandtæt Staldgulv og hurtigst mulig ledes direkte til Ajlekummen gennem vandtætte Rørledninger, helt saltglasserede Rør med mindst 3 Tom. Lysning, tættet med Cement. Beholderens Form er temmelig ligegyldig, den maa dog helst være muret 3—5 Alen i Jorden, dels for at Afløbet fra Stalden kan ske let og bekvemt, og dels for at Temperaturen kan holdes passende nede om Sommeren, og for at Ajlen ikke skal fryse og sprænge Beholderen om Vinteren. Beholderen maa være uigennemtrængelig for Vand, den maa derfor mures eller støbes i Cementmørtel, og Muren bør altid pudses baade ind- og

			Ned F.		Høiv.
T.	1	Theobaldus	1 41		10 14
F.	2	Mariæ Besøg.	2 10		11 9
L.	3	Cornelius	Op E.	○ f. M. 1 17′ Eftm.	12 2

4. S. e. Trin. Værer barmhjertige, Luk. 6, 36—42.
2den Række, Matth. 5, 43 til Enden.

S.	4	Ulricus	10 17	Solen fjernest Jorden.	0 27
M.	5	Anshelmus	10 49		1 16
Ti.	6	Dion	11 11		2 2
O.	7	Lov. Aug.	11 28	Sol. op 3 38′ n. 8 50′. ☾ nærmest Jorden.	2 47
T.	8	Kjeld	11 41		3 32
F.	9	Sostrata	11 54		4 18
L.	10	Knud Konge	Op F.	◑ f. Kv. 7 58′ Form.	5 6

5. S. e. Trin. Jesus lærer af Skibet, Luk. 5, 1—11.
2den Række, Matth. 16, 13—26.

S.	11	Josva	12 6		6 0
M.	12	Henrik	12 20		7 2
Ti.	13	Margarethe	12 37		8 10
O.	14	Bonaventura	1 0	Sol. op 3 46′ n. 8 43′.	9 19
T.	15	Apostl. Del.	1 31		10 23
F.	16	Susanne	2 15		11 20
L.	17	Alexius	Ned E.	● n. M. 11 45′ Form.	12 10

6. S. e. Trin. Farisæernes Retfærdighed, Matth. 5, 20—26.
2den Række, Matth. 19, 16—26.

S.	18	Arnolphus	9 45		0 31
M.	19	Justa	10 5		1 13
Ti.	20	Elias	10 20		1 51
O.	21	Evenus	10 33	Sol. op 3 57′ n. 8 34′.	2 26
T.	22	Mar. Magd.	10 43		3 1
F.	23	Apollinaris	10 53	*Hundedagene begynder.* ☾ fjernest Jorden.	3 36
L.	24	Christina	11 3		4 13

7. S. e. Trin. Jesus bespiser 4000 Mand, Mark. 8, 1—9.
2den Række, Matth. 10, 24—31.

S.	25	Jacobus	11 13	◐ f. Kv. 12 45′ Eftm.	4 51
M.	26	Anna	11 26		5 35
Ti.	27	Martha	11 43		6 28
O.	28	Aurelius	Ned F.	Sol. op 4 9′ n. 8 22′.	7 31
T.	29	Oluf	12 7		8 38
F.	30	Abdon	12 42		9 48
L.	31	Germanus	1 34		10 51

1. *Almindingen,*
- *Bjerringbro,*
- *Grenaa,*
- *Laasby.*
2. *Vordingborg,*
- *Randers,*
- *Esbjerg.*
3. *Randers.*
5. *Roskilde,*
- *Odense,*
- *Aarhus,*
- *Give.*
6. *Frederiksværk,*
- *Slagelse,*
- *Rødby,*
- *Aalborg,*
- *Thisted,*
- *Salten,*
- *Kolding.*
7. *Hillerød,*
7. *Slagelse,*
- *Nyborg,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Silkeborg.*
8. *Bogense.*
9. *TorupPakhus,*
- *N. Snede,*
- *Fredericia,*
- *Esbjerg.*
12. *Odense,*
- *Brønderslev.*
13. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Sakskjøbing,*
- *Odense,*
- *Aalborg,*
- *Mariager,*
- *Kolding.*
14. *Frederikssund,*
14. *Middelfart,*
- *Hjørring,*
- *Kolind.*
15 *Ørbæk.*
16. *Nykb. (p. F.),*
- *Esbjerg.*
19. *Helsingør,*
- *Odense.*
20. *Ærøskjøbing,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
21. *Hillerød,*
- *Kallundborg,*
- *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Løgstør,*
- *Tørring,*
- *Kolding.*
22. *Svendborg.*
23. *Vilsund,*
23. *Allingaabro,*
- *Esbjerg.*
24. *Nykb. (p. M.),*
- *Brædstrup.*
26. *Odense,*
- *Skive.*
27. *Kjøge,*
- *Aalborg,*
- *Viborg,*
- *Kolding.*
28. *Ølstykke,*
- *Hjørring,*
- *Havndal,*
- *Holstebro.*
29. *Hammel,*
- *Ringkjøbing.*
30. *Odder,*
- *Brande,*
- *Esbjerg.*
31. *Skjern.*

udvendig med et passende $\frac{1}{4}$—$\frac{1}{2}$ Tom. tykt og stærkt Lag Cementmørtel foroven og $\frac{1}{2}$—1 Tom. tykt Lag forneden, alt efter Beholderens Størrelse og Dybde under Jordoverfladen. Mørtelen til Pudslaget blandes 1 Del Cement til 2 a 3 Dele skarpt Grus. — For at kunne modstaa Jordvandets Tryk, som ofte kan være meget stort, især om Efteraaret, naar Beholderen er tom, er det nødvendigt, at Sidevæggene er rundede eller svagt buede udad, og ligeledes at Bunden er spids eller buet nedad i Midten som en Paraply og Murværket tykkest i Midten. Det er ligeledes nødvendigt under Bygningen af Beholderen at holde Jordvandets Tryk fuldstændig borte fra Muren, indtil Cementen er hærdet.

Dækket over Beholderen maa være fuldstændig tæt, helst muret eller støbt, og Hullet, hvorigennem Pumpen skal anbringes, maa altid holdes tæt lukket for at hindre al Fordampning.

Forsøg viser, at en mangelfuld Dækning af Beholderen kan foraarsage et Tab af indtil 70 a 80 % af Ajlens Kvælstofindhold.

Undersøgelserne ved Dalum saavel som ved Statens Forsøgsstationer viser dog, at Tabet kan indskrænkes til omkring 1 a 5 % af den samlede Kvælstofmængde for hver Maaned, Ajlen opbevares, naar Dækningen sker omhyggelig. Men de foran nævnte Undersøgelser af Ajle fra 70 Gaarde viser, at der mangler meget i den Retning. Paa 40 af de nævnte Gaarde var Fodringen noget nær ens, hvorefter det maatte antages, at Urinen har været omtrent ens, men af disse vise:

7	Prøver	fra særdeles godt dækkede	Kummer et Indhold af	0,615 % Kvælstof
18	do.	- godt dækkede	— —	- 0,517 % —
10	do.	- mindre godt dækkede	— —	- 0,409 % —
5	do.	- slet dækkede	— —	- 0,285 % —

Det ses, at den mindre gode og slette Dækning af Kummerne har givet stort Tab af Kvælstof.

Da Undersøgelserne har vist, at Tabet især sker ved Fordampning af Ammoniak fra Overfladen, saa maa det tilraades at lægge Indløbsrøret fra Stalden saaledes i Kummen, at det udmunder nederst i denne.

August
eller Høstmaaned har 31 Dage.

8. S. e. Trin. De falske Profeter, Matth. 7, 15—21.
2den Række, Matth. 7, 22 til Enden.

		Op E.		Højv.
S. 1	Peders Fængs.	8 47	◯ f. M. 10 14′ Eftm.	11 48
M. 2	Hannibal	9 14		0 15
Ti. 3	Nikodemus	9 33		1 2
O. 4	Dominikus	9 47	Sol. op 4 21′ n. 8 9′. ☾ nærm. Jorden.	1 46
T. 5	Osvaldus	10 1		2 29
F. 6	Kr. Forklar.	10 13		3 11
L. 7	Donatus	10 27		3 55

9. S. e. Trin. Den utro Husfoged, Luk. 16, 1—9.
2den Række, Luk. 12, 32—48.

S. 8	Ruth	10 43	*De lyse Nætter ophører.* ◑ f. Kv. 1 10′ Eftm.	4 43
M. 9	Romanus	11 3		5 36
Ti. 10	Laurentius	11 32		6 41
O. 11	Herman	Op F.	Sol. op 4 34′ n. 7 54′.	7 50
T. 12	Clara	12 11		9 3
F. 13	Hippolytus	1 4		10 7
L. 14	Eusebius	2 9		11 1

10. S. e. Trin. Jesus græder over Jerusalem, Luk. 19, 41 til Enden.
2den Række, Matth. 11, 16—24.

S. 15	Mariæ Himf.	3 25		11 48
M. 16	Rochus	Ned E.	● n. M. 12 55′ Form.	0 9
Ti. 17	Anastatius	8 40		0 47
O. 18	Agapetus	8 50	Sol. op 4 48′ n. 7 38′.	1 21
T. 19	Sebaldus	9 0	☾ fjernest Jorden.	1 54
F. 20	Bernhard	9 10		2 26
L. 21	Salomon	9 20		2 59

11. S. e. Trin. Farisæeren og Tolderen, Luk. 18, 9—14.
2den Række, Luk. 7, 36 til Enden.

S. 22	Symphorian	9 32		3 34
M. 23	Zachæus	9 46	*Hundedagene ender.*	4 13
Ti. 24	Bartholomæus	10 6	◐ f. Kv. 4 55′ Form.	4 58
O. 25	Ludvig	10 34	Sol. op 5 1′ n. 7 21′.	5 51
T. 26	Irenæus	11 17		6 58
F. 27	Gebhardus	Ned F.		8 12
L. 28	Lovise	12 19		9 26

12. S. e. Trin. Den Døve og Stumme, Mark. 7, 31 til Enden.
2den Række, Matth. 12, 31—42.

S. 29	Joh. Halsh.	1 39		10 33
M. 30	Benjamin	3 11		11 30
Ti. 31	Bertha	4 47	◯ f. M. 6 8′ Form.	12 18

Markedsfortegnelse for August 1909.

2. *Roskilde,*
- *Odense,*
- *Skanderborg,*
- *Bramminge.*
3. *Aalborg,*
- *Horsens,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*
4. *Hillerød,*
- *Slagelse,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
4. *Varde.*
5. *Bjerringbro,*
- *Vorbasse.*
6. *Vordingborg,*
- *Esbjerg.*
9. *Odense,*
- *Brønderslev.*
10. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
11. *Frederikssund.*
11. *Hjørring,*
- *Trustrup.*
13. *Hobro,*
- *Esbjerg.*
16. *Odense.*
17. *Aalborg,*
- *Kolding.*
18. *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Hjørring.*
20. *Esbjerg.*
23. *Odense,*
24. *Aalborg,*
- *Kolding.*
25. *Hjørring.*
27. *Esbjerg.*
30. *Odense,*
- *Vegger St.,*
- *Lemvig,*
- *Holsted.*
31. *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Rumme,*
- *Ringkjøbing.*

Ligeledes bør Forbindelser mellem to Kummer saa vidt muligt lægges forneden eller helt undgaas.

Størrelsen af Beholderne kan passende regnes efter 1 Kubikalen for hvert stort Kreatur eller 2 a 3 Svin for hver Maaneds Ajle, den skal rumme.

Ajlens Anvendelse.

Angaaende Anvendelsen har den praktiske Jordbrugers Interesse nærmest samlet sig om følgende Spørgsmaal:

Til hvilke Afgrøder vil Ajlen kunne anvendes med størst Fordel? — Forsøgene herover peger i Retning af, at Græs og Rodfrugter skulde være de bedste Betalere, især Græsset, naar Ajlen bringes ud i April. N. A. Hansen fandt, at Ajle, udbragt i Maanederne

	April,	Maj,	Juni,	Juli,	August,
	gav Pd. Høværdi pr. Pd. Kvælstof				
ved Anvendelse til Græs	36	28	—	12	9
— - Roer	29	24	23	25	16

P. Nielsens Forsøg tyder paa, at Ajlen ved at anvendes til Græsfrøavl og multgvis andre Handelsplanter kan opnaa endnu højere Værdi.

Erfaringen blandt Landmændene synes at gaa noget i Retning af, at Ajlen ogsaa med Fordel kan anvendes til modne Kornafgrøder, naar der kun gives smaa Mængder, højst 6 8000 Pd. pr. Td. Land.

Bælgplanterne sætter ikke saa megen Pris paa Ajlen som Græsserne. Ajlen bør derfor som Regel ikke anvends til 1ste Aars Græsmarkerne, naar Kløveren er god. Er denne gaaet bort, da er Ajlen udmærket godt anvendt til 1ste Aars Marken.

Naar bør Ajlen bringes ud paa Marken? — Til Roer, Græs og Korn er tidlig Foraar (April) den heldigste Tid for Udbringelsen. N. A. Hansen udtrykker Nyttevirkningen i følgende Forholdstal:

Ajlen udbragt i Maanederne

	Novbr.,	Jan.,	Marts,	April,	Maj,	Juni,	Juli,	August,
gav i Græs	67	75	86	100	79	—	34	25,
do. i Roer	—	—	—	100	82	80	87	56.

Ved senere Udbringelse end April udnyttes Ajlen bedst til Rodfrugter, især naar den spredes mellem Rækkerne og nedbringes ved Radrensning.

P. Nielsens Forsøg med Ajle til Græsfrøavl peger i Retning af,

September
eller Fiskemaaned har 30 Dage.

			Op E.		Højv.
O.	1	Ægidius	8 6	Sol. op 5 15′ n. 7 3′. ☾ nærmest Jorden.	0 42
T.	2	Elisa	8 19		1 24
F.	3	Seraphia	8 32		2 6
L.	4	Theodosia	8 47		2 48
		13. S. e. Trin. Samaritaneren og Leviten, Luk. 10, 23—37. 2den Række, Matth. 20, 20—28.			
S.	5	Regina	9 6		3 34
M.	6	Magnus	9 32	◑ f. Kv. 8 44′ Eftm.	4 23
Ti.	7	Louise	10 8		5 19
O.	8	Mariæ Føds.	10 57	Sol. op 5 28′ n. 6 45′.	6 24
T.	9	Gorgonius	11 59		7 36
F.	10	Burchhardt	Op F.		8 44
L.	11	Hillebert	1 10		9 45
		14. S. e. Trin. De 10 Spedalske, Luk. 17, 11—19. 2den Række, Joh. 5, 1—15.			
S.	12	Guido	2 25		10 35
M.	13	Cyprianus	3 41		11 19
Ti.	14	† Ophøjelse	Ned E.	● n. M. 4 9′ Eftm.	11 57
O.	15	Eskild	7 9	*Tamperdag.* Sol. op 5 42′ n. 6 27′.	0 13
T.	16	Euphemia	7 18	☾ fjernest Jorden.	0 46
F.	17	Lambertus	7 27		1 18
L.	18	Titus	7 38		1 51
		15. S. e. Trin. Ingen kan tjene to Herrer, Matth. 6, 24 til Enden. 2den Række, Luk. 10, 38 til Enden.			
S.	19	Constantia	7 50		2 25
M.	20	Tobias	8 7		3 1
Ti.	21	Matthæus	8 32		3 43
O.	22	Mauritius	9 7	Sol. op 5 55′ n. 6 9′. ◐ f. Kv. 7 31′ Eftm.	4 31
T.	23	Linus	9 59	*Jævndøgn. Efteraar begynder.*	5 27
F.	24	Tecla	11 9		6 36
L.	25	Cleophas	Ned F.		7 52
		16. S. e. Trin. Enkens Søn af Nain, Luk. 7, 11—17. 2den Række, Joh. 11, 19—45.			
S.	26	Adolph	12 34	*Kronprins Christian.*	9 4
M.	27	Cosmus	2 7		10 20
Ti.	28	Venceslaus	3 43		11 5
O.	29	St. Michael	Op E.	Sol. op 6 9′ n. 5 50′. ○ f. M. 2 5′ Eftm. ☾ nærmest Jorden.	11 53
T.	30	Hieronymus	6 37		0 15

Markedsfortegnelse for September 1909.

1. *Hillerød,*
- *Kjøge,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Ulfkjær.*
2. *Bjerringbro,*
- *Dalager.*
3. *Skjelskør,*
- *Vordingborg,*
- *Herning,*
- *Esbjerg.*
4. *Herning.*
6. *Græsted,*
- *Roskilde,*
- *Odense,*
- *Brønderslev,*
- *Hurup,*
- *Hadsten.*
7. *Frederiksværk,*
- *Hvalsø,*
- *Aalborg,*
- *Thisted,*
- *Allingaabro,*
- *Kolding.*
8. *Frederikssund,*
- *Helsinge,*
- *Hjørring,*
- *Aars,*
- *Hadsund,*
- *Kolind.*
9. *Skræm,*
- *Møldrup St.,*
- *Grindsted.*
10. *Haslev,*
- *Fjerritslev,*

10. *Randers,*
- *Give,*
- *Struer,*
- *Esbjerg.*
11. *Læsø,*
- *Skive,*
- *Randers,*
- *Ribe.*
13. *Odense,*
- *Flauenskjold,*
- *Nibe,*
- *Holstebro.*
14. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aarup,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
- *N. Nebel.*
15. *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Kværndrup,*
- *Hjørring,*
- *V. Hassing,*
- *Tarm,*
- *Vejen.*
16. *Slagelse,*
- *Aabybro,*
- *Aalestrup,*
- *Varde.*
17. *Vraa St.,*
- *Vesløs St.,*
- *Karup,*
- *Odder,*

17. *Bække,*
- *Esbjerg.*
18 *Tværsted,*
- *Løgstør,*
- *Kolding.*
20. *Asnæs,*
- *Odense,*
- *Sæby,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Thorup Pakh.,*
- *Haderup.*
21. *Kallundborg,*
- *Kjøge,*
- *Maribo,*
- *Aalborg,*
- *Ulstrup St.,*
- *Rønde,*
- *Kolding,*
- *Vildbjerg.*
22. *Nykb. (p. S)*
- *Nysted,*
- *Assens,*
- *Hjørring,*
- *Skjørping,*
- *Stoholm,*
- *Bryrup.*
23. *Middelfart,*
- *Hjallerup,*
- *Løkkensvej Kro,*
- *Durup,*
- *Ebeltoft,*
- *Hobro,*
- *Lunderskov.*

24 *Roskilde,*
- *Hesselager,*
- *Sindal,*
- *Rødkjærsbro,*
- *Hobro,*
- *Esbjerg.*
25. *Hjørring,*
- *Nykb. (p. M.),*
- *Skals.*
27. *Odense,*
- *Gudumholm,*
- *Hals,*
- *Viborg,*
- *Høver Kro,*
- *Brande.*
28. *Ringsted,*
- *Svinninge,*
- *Bogense,*
- *Frederikshavn,*
- *Aalborg.*
- *Viborg,*
- *Jellinge,*
- *Kolding.*
29. *Sorø,*
- *Ejby,*
- *Agersted,*
- *Hjørring,*
- *Frøstrup St.,*
- *Kjellerup,*
- *Hornsyld.*
30. *Jetsmark,*
- *Hørdum,*
- *Glæsborg,*
- *Silkeborg,*
- *Uldum.*

---

at Ajlen, anvendt til dette Brug, helst skal udbringes meget tidlig i Foraaret, maaske endog delvis om Efteraaret.

Som Hovedregel ved al Udbringelse af Ajle er at iagttage, at dette sker, naar Jorden er passende fugtig, saaledes, at Nedsivningen i Jordbunden kan ske snarest mulig. Paa pløjet Jord bør Ajlen altid nedbringes med Harve eller Plov straks efter Udbringelsen, især i Foraaret, hvor Luften er noget tør. Derved hindres bedst Tabet af Kvælstof ved Fordampning. Det bør af samme Grund altid tilstræbes at udføre Ajlen, naar Luften er fugtig og stille. En god Udnyttelse af disse Forhold kan undertiden betyde mere end selve Aarstiden.

Hvor store Mængder Ajle bør der anvendes til de forskellige Afgrøder? — Dette Spørgsmaal kan næppe besvares med almengyldige Regler, idet Jordens Beskaffenhed, Gødningskraften og Kulturtilstanden, Driftsforhold m. m. vil indvirke forskelligt. Af Forsøgene paa Dalum fremgaar, at ved Anvendelse af en Mængde af 11—22000 Pd. pr. Td. Land til Roer og Græs paa god, let lermuldet Jord har Ajlen haft nogle faa Procent mindre Værdi pr. Pd. Kvælstof

Oktober
eller Sædemaaned har 31 Dage

			Op E.		Højv.
F.	1	Remigius	6 51		0 58
L.	2	Ditlev	7 8		1 42

17. S. e. Trin. Den Vattersottige, Luk. 14, 1 11. 2den Række, Mark. 2, 14—22.

S.	3	Mette	7 31		2 26
M.	4	Franciscus	8 4		3 15
Ti.	5	Placidus	8 49		4 6
O.	6	Broderus	9 48	Sol. op 6 23′ n. 5 32′. ◑ f. Kv. 7 44′ Form.	5 3
T.	7	Amalia	10 58		6 7
F.	8	Ingeborg	Op F.		7 12
L.	9	Dionysius	12 13		8 17

18. S. e. Trin. Hvis Søn er Kristus, Matth. 22, 34 til Enden.
2den Række, Joh. 15, 1—11.

S.	10	Gereon	1 29		9 12
M.	11	Fred. 4. Fødsel	2 44		10 1
Ti.	12	Maximilian	3 57		10 42
O.	13	Angelus	5 10	Sol. op 6 37′ n. 5 14′. ☾ fjernest Jorden.	11 20
T.	14	Calixtus	Ned E.	● n. M. 9 13′ Form.	11 56
F.	15	Hedevig	5 46		0 12
L.	16	Gallus	5 57		0 46

19. S. e. Trin. Den Værkbrudne, Matth. 9, 1—8.
2den Række, Joh. 1, 35 til Enden.

S.	17	Florentinus	6 13		1 21
M.	18	Luc. Evang.	6 33		1 57
Ti.	19	Balthasar	7 4	*Flyttedag.*	2 38
O.	20	Felicianus	7 49	Sol. op 6 51′ n. 4 57′.	3 24
T.	21	11,000 Jomfruer	8 50		4 14
F.	22	Cordula	10 8	◐ f. Kv. 8 4′ Form.	5 12
L.	23	Søren	11 36		6 16

20. S. e. Trin. Bryllupsklæderne, Matth. 22, 1—14.
2den Række, Matth. 21, 28—44.

S.	24	Proclus	Ned F.		7 28
M.	25	Crispinus	1 8		8 38
Ti.	26	Amandus	2 42		9 40
O.	27	Sem	4 16	Sol. op 7 6′ n. 4 41′. *Prins Valdemar.*	10 35
T.	28	Simon og Judas	Op E.	○ f. M. 11 7′ Eftm. ☾ nærm. Jorden.	11 25
F.	29	Narcissus	5 10		12 12
L.	30	Absalon	5 30		0 36

21. S. e. Trin. Den kongelige Mand, Joh. 4, 46—53.
2den Række, Joh. 4, 34—42.

S.	31	Reformat. Beg.	5 58	*Dronning Louise.*	1 21

Markedsfortegnelse for Oktober 1909.

1. *Fuglebjerg,*
- *Skibby,*
- *Vordingborg,*
- *Sakskjøbing,*
- *Marstal,*
- *Aars,*
- *Thisted,*
- *Grenaa,*
- *Havndal,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg.*

2. *N. Aaby,*
- *Halvrimmen,*
- *Hvidbjerg,*
- *Randers,*
- *Vejle,*
- *Foldingbro.*

4. *Græsted,*
- *Odense,*
- *Dronninglund,*
- *Skive,*
- *Hammel,*
- *Ribe.*

5. *Taastrup,*
- *Nakskov,*
- *Faaborg,*
- *Aalbæk,*
- *Aalborg,*
- *Østbirk,*
- *Kolding,*
- *Lemvig.*

6. *Hillerød,*
- *Kjøge,*
- *Slagelse,*
- *Nykb. (p. F.),*
- *Hjørring,*
- *Hadsund,*
- *Ny Løgten,*
- *Tørring,*

6. *Bækmarksbro,*
- *Vinderup.*

7. *Ruds-Vedby,*
- *Stege,*
- *Tranebjerg,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Nibe,*
- *Bjerringbro,*
- *Mariager,*
- *Egtved,*
- *Holstebro.*

8. *Løkken,*
- *N.-Sundby,*
- *Gjerlev,*
- *Børkop,*
- *Esbjerg.*

9. *Ringe,*
- *Hvalpsund,*
- *Herning,*
- *Ansager.*

11. *Jyderup,*
- *Pedersker,*
- *Odense,*
- *Brønderslev,*
- *Ringkøbing,*
- *Bramminge.*

12. *Farum,*
- *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Glamsbjerg,*
- *Sæby,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Tarm,*
- *Ribe.*

13. *Frederikssund,*
- *Helsinge,*
- *Svendborg,*
- *Dybvad,*

13 *Hjørring,*
- *Thisted,*
- *Trustrup,*
- *Varde.*

14. *Otterup St.,*
- *Frederikshavn,*
- *Fjerritslev,*
- *Hadsten.*

15. *Helsingør,*
- *Storehedinge,*
- *Nyborg,*
- *Aabybro,*
- *Nykb. (p. M.),*
- *Allingaabro,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*

16. *Kjerteminde,*
- *Østervraa,*
- *Bælum.*

18. *Østermarie Kirke,*
- *Odense,*
- *Løgstør,*
- *Vandel.*

19. *Holbæk,*
- *Rødby,*
- *Aalborg,*
- *N.-Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Kolding.*

20. *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Brobyværk,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Ryom,*
- *Ry.*

21. *Skjørping,*
- *Kjellerup.*

21. *Mørke,*
- *Ulfkjær.*

22. *Sindal,*
- *Hobro,*
- *Brædstrup,*
- *Hammel,*
- *Esbjerg.*

23. *Hjørring,*
- *Viborg,*
- *Videbæk.*

25. *Clemens Kro,*
- *Odense,*
- *Jerslev,*
- *Ny Soelbjerg Kro,*
- *Silkeborg,*
- *S.-Omme,*
- *Ribe.*

26. *Fakse,*
- *Nakskov,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*

27. *Kjøge,*
- *Ølstykke,*
- *Hjørring,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Horsens,*
- *Ølgod.*

28. *Stubbekjøbing,*
- *Hjallerup,*
- *Sjelbro Kro,*
- *Give.*

29. *Hørsholm,*
- *Vejle,*
- *Esbjerg.*

30. *Randers.*

---

ved Anvendelsen af de største Mængder. Ved Anvendelsen til Korn, som skal modne, er Grænsen givet af Lejesæden. Denne maa ikke fremkaldes.

Spredning af Ajlen bør foregaa saa jævnt og ensartet som muligt. Der haves nu fortrinlige Spredere baade til Bredspredning og Radspredning. Fabrikanterne Hermansen, Ringsted — Rasmussen, Svendborg — Bennedsen, Bække pr. Lunderskov — Fabrikken Nykøbing paa Mors m. fl. leverer saadanne. Princippet i disse Spredere er det samme, som anvendes ved Vandvognene, der vander Gaderne i de større Byer, et Jernrør med ca. 2" Lysning, forsynet med en Række Huller paa Siden, hvoraf Ajlen bruser ud. De ældre Spredere er ikke nær saa hensigtsmæssige, de spreder Ajlen for tykt enkelte Steder og for tyndt andre Steder.

November

11. Maaned eller Slagtemaaned har 30 Dage. Aar 1909.

			Op	E.		Højv.	
M.	1	Alle Helgen	6	38		2	9
Ti.	2	Alle Sjæle	7	33		2	58
O.	3	Hubertus	8	41	Sol. op 7 20′ n. 4 25′.	3	50
T.	4	Otto	9	57	◑ f. Kv. 10 38′ Eftm.	4	43
F.	5	Malachias	11	14		5	39
L.	6	Leonhardus	Op	F.		6	36

22. S. e. Trin Jesus prædiker om Salighed, Matth. 5, 1—12.
2den Række, Matth. 5, 13—16.

S.	7	Engelbrecht	12	31		7	33
M.	8	Claudius	1	45		8	27
Ti.	9	Theodor	2	58	☾ fjernest Jorden.	9	15
O.	10	Luther	4	10	Sol op 7 35′ n. 4 11′.	10	1
T.	11	Morten Bisp	5	23		10	41
F.	12	Torkild	6	38		11	21
L.	13	Arcadius	Ned	E.	● n. M. 3 18′ Form.	11	59

23. S. e. Trin. Skattens Mønt, Matth. 22, 15—22.
2den Række, Mark. 12, 41 til Enden.

S.	14	Frederik	4	38		0	20
M.	15	Leopold	5	5		0	58
Ti.	16	Othenius	5	45		1	40
O.	17	Anianus	6	41	Sol. op 7 50′ n. 3 59′.	2	23
T.	18	Hesychius	7	53		3	11
F.	19	Elisabeth	9	16		4	0
L.	20	Volkmarus	10	45	◐ f. Kv. 6 29′ Eftm.	4	53

24. S. e. Trin. Den blodsottige Kvinde, Matth. 9, 18—26.
2den Række, Joh. 5, 17—29.

S.	21	Mariæ Ofr.	Ned	F.		5	53
M.	22	Cecilia	12	15		6	57
Ti.	23	Clemens	1	46		8	3
O.	24	Chrysogonus	3	17	Sol. op 8 4′ n. 3 48′.	9	5
T.	25	Catharina	4	50	☾ nærmest Jorden.	10	6
F.	26	Conradus	6	26		11	0
L.	27	Facundus	Op	E.	○ f. M. 9 52′ Form.	11	53

1. S. i Advent. Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9.
2den Række, Luk. 4, 16—30.

S.	28	Soph. Magdal.	4	26		0	18
M.	29	Saturninus	5	15		1	7
Ti.	30	Andreas	6	19		1	54

Markedsfortegnelse for November 1909.

1. *Haslev,*
- *Odense,*
- *Bording St.*
2. *Hillerød,*
- *Slagelse,*
- *Nysted,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
3. *Frederikssund.*
- *Slagelse,*
- *Sorø,*
- *Sakskjøbing,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *N.-Snede.*
4. *Kallundborg,*
- *Veksø,*
- *Middelfart,*
- *Bjerringbro.*
5. *Skjelskør,*
- *Vordingborg,*
- *Svendborg,*
- *Flauenskjold,*
- *Aars,*
5. *Esbjerg.*
6. *Faaborg.*
8. *Roskilde,*
- *Odense,*
- *Brønderslev,*
- *Nibe.*
9. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Nakskov,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Grenaa,*
- *Kolding,*
- *Kibæk.*
10. *Frederikssund,*
- *Nykjb. (p. F.),*
- *Aarup,*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Mariager.*
11. *Hvalsø,*
- *Ringe,*
- *Skjørping*
12. *Nyborg,*
- *Hobro,*
- *Esbjerg.*
13. *Rudkjøbing,*
- *Randers.*
15. *Odense,*
- *Thim.*
16. *Uggerløse Kro,*
- *Rødby,*
- *Assens,*
- *Aalborg,*
- *Odder,*
- *Kolding.*
17. *Hillerød,*
- *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Holsted.*
18. *Skive,*
- *Høver Kro.*
19. *Fredericia,*
- *Lemvig,*
- *Esbjerg.*
20. *Holstebro.*
22. *Odense,*
- *Løgstør,*
- *Give.*
23. *Holbæk,*
- *Aalborg,*
- *Aalestrup,*
- *Rønde,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*
24. *Kjerteminde,*
- *Hjørring,*
- *Varde.*
25. *Svendborg,*
- *Hjallerup,*
- *Havndal,*
- *Silkeborg.*
26. *Trust,*
- *Esbjerg.*
27. *Viborg.*
29. *Odense.*
30. *Slangerup,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*

Planeterne i Aaret 1909.

Merkur er den 27de Januar, 20de Maj og 17de September længst øst for Solen og gaar omkring disse Dage ned henholdsvis $1\frac{3}{4}$, $2\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{4}$ Time efter Solen. Den 9de Marts, 8de Juli og 28de Oktober er den længst vest for Solen og staar omkring disse Dage op henholdsvis $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{4}$ og 2 Timer før Solen.

Venus staar ved Aarets Begyndelse op 2 Timer før Solen, men forsvinder i Løbet af Januar i Morgenrøden. Den 28de April passerer den bag om Solen over til Aftenhimlen, hvor den dog først bliver synlig mod Aarets Slutning. Midt i November gaar den ned 2 Timer efter Solen, ved Aarets Slutning 4 Timer efter Solen.

Mars staar i Januar og Februar op mellem Kl. 4 og 5 Morgen, midt i Marts Kl. 4 Morgen, midt i April Kl. 3 Morgen, midt i Maj Kl. 2 Morgen, sidst i Juni ved Midnat, først i August Kl. 10 Aften. Den 24de September er den modsat Solen og skinner da Midnat i Syd 30 Gr. over Københavns Horizont Den ses derpaa stadig tidligere i Syd: først i November Kl. 9 Aften, ved Aarets Slutning Kl. $6\frac{1}{2}$ Aften, og gaar ned i Vest 6 Timer efter at have været i Syd. Mars er ved Aarets Begyndelse over to Solafstande (1 Solafstand = 150 Mill. Kilometer) borte fra Jorden, men nærmer sig derpaa stadig, indtil den midt i September kun er $\frac{4}{10}$ Solafstand borte og skinner stærkt. Fra da af fjerner den sig atter, saa at den ved Aarets Slutning er 1 Solafstand borte fra Jorden. Mars, der er kendelig ved sit røde Skin, gennemløber i Aarets første Halvdel Dyrekredsen i østlig Retning fra Vægten til Vandmanden. Derpaa begiver den sig ind i

12. Maaned

December
eller Kristmaaned har 31 Dage.

Aar 1909.

			Op E.		Høiv.
O.	1	Arnold	7 35	Sol op 8 16′ n. 3 41′.	2 42
T.	2	Bibiana	8 54		3 29
F.	3	Svend	10 13		4 14
L.	4	Barbara	11 29	◑ f. Kv. 5 12′ Eftm.	5 0

2. S. i Advent. Tegn i Sol og Maane, Luk. 21, 25—36.
2den Række, Matth. 25, 1—13.

S.	5	Sabina	Op F.		5 48
M.	6	Nikolaus	12 43		6 38
Ti.	7	Agathon	1 55	☾ fjernest Jorden.	7 28
O.	8	Mariæ Undf.	3 8	Sol. op 8 27′ n. 3 36′.	8 20
T.	9	Rudolph	4 21		9 13
F.	10	Judith	5 37		10 3
L.	11	Damasus	6 55		10 49

3. S. i Advent. Johannes i Fængsel, Matth. 11, 2—10.
2den Række, Luk. 1, 67 til Enden.

S.	12	Epimachus	Ned E	● n. M. 8 59′ Eftm.	11 36
M.	13	Lucia	3 42		0 0
Ti.	14	Crispus	4 34		0 45
O.	15	Nikatius	5 42	*Tamperdag.* Sol op 8 35′ n. 3 34′.	1 30
T.	16	Lazarus	7 3		2 15
F.	17	Albina	8 30		2 59
L.	18	Lovise	10 0		3 46

4. S. i Advent. Johannis Vidnesbyrd, Joh. 1, 19—28.
2den Række, Joh. 3, 25 til Enden.

S.	19	Nemesius	11 28		4 33
M.	20	Abraham	Ned F.	◐ f. Kv. 3 18′ Form.	5 24
Ti.	21	Thomas	12 56		6 21
O.	22	Japetus	2 25	Sol op 8 41′ n. 3 36′. *Solhverv, korteste Dag, Vinteren beg.*	7 24
T.	23	Torlacus	3 56	☾ nærmest Jorden.	8 30
F.	24	Adam	5 29	*Kronprinsesse Alexandrine.*	9 38
L.	25	Juledag	7 1		10 40

S. i J. og N. De Vise og Skriftkloge, Matth. 23, 34 til Enden.
2den Række, Matth. 10, 32 til Enden.

S.	26	St. Stephan	Op E.	○ f. M. 10 30′ Eftm.	11 38
M.	27	Joh. Evangel.	3 57		0 5
Ti.	28	Børnedag	5 9		0 54
O.	29	Noah	6 29	Sol op 8 42′ n. 3 41′.	1 40
T.	30	David	7 50		2 22
F.	31	Sylvester	9 9		3 2

Markedsfortegnelse for December 1909.

1. *Hillerød,*
- *Kjøge,*
- *Slagelse,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten.*
2. *Bjerringbro.*
3. *Frederiksværk,*
- *Vordingborg,*
- *Esbjerg.*
6. *Græsted,*
- *Roskilde,*
- *Odense,*
- *Hammel.*
7. *Sindal,*
- *Aalborg,*

7. *Grenaa,*
- *Kolding.*
8. *Frederikssund,*
- *Hjørring,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Kolind,*
- *Tørring.*
9. *Skjørping.*
10. *Hobro,*
- *Esbjerg.*
13. *Odense,*
- *Brønderslev.*
14. *Præstø,*
- *Ringsted,*

14. *Aalborg,*
- *Kolding.*
15. *Hillerød,*
- *Nykb. (p S.),*
- *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Herning.*
16. *Allingaabro.*
17. *Kjøge,*
- *Randers,*
- *Esbjerg.*
18. *Viborg,*
- *Aarhus.*

20. *Frederikssund,*
- *Odense.*
21. *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Silkeborg,*
- *Kolding.*
22. *Hjørring.*
23. *Hjallerup.*
24. *Esbjerg.*
27. *Odense.*
28. *Aalborg,*
- *Kolding.*
29. *Hjørring.*
31. *Esbjerg.*

Fiskene, mellem hvis Stjerner den fra 23de August til 26de Oktober vandrer vestpaa, ellers østpaa. Paa nævnte Vandring passerer Mars omkring Midten af Januar tæt forbi Stjernen Beta i Skorpionen og 5 Gr. nord forbi Alfa i Skorpionen, den ligeledes røde Antares. Ved Aarets Slutning ses Mars nær Saturn.

Jupiter staar ved Aarets Begyndelse op Kl. 10 Aften, derpaa stadig tidligere. Den 28de Februar er den modsat Solen og straaler Midnat i Syd omtrent 45 Gr. over Horizonten. Midt i April ses den i Syd Kl. 9 Aften. Midt i Juni gaar den ned ved Midnat og forsvinder nu snart helt i den lyse Aftendæmring. Den 18de September vandrer den bag om Solen over til Morgenhimlen, hvor den midt i Oktober staar op 2 Timer før Solen, sidst i November 5 Timer før Solen. Ved Aarets Slutning staar den op 1 Time efter Midnat. Jupiter vandrer indtil 1ste Maj vestpaa mellem Løvens Stjerner. I Aarets 3 sidste Maaneder vandrer den østpaa mellem Jomfruens Stjerner og passerer paa denne Vandring sidst i Oktober meget tæt syd forbi Stjernen Eta, først i December syd forbi Stjernen Gamma.

Saturn ses ved Aarets Begyndelse Kl. 6 Aften i Syd omtrent 35 Gr. over Horizonten og gaar ved Midnat ned i Vest. Først i Februar gaar den ned Kl. 10 Aften, først i Marts Kl. 8 Aften, og nu taber den sig snart i Aftendæmringen. Den 3dje April vandrer den bag om Solen over til Østhimlen, hvor den dog først bliver synlig efter Midsommer. Sidst i Juli staar den op Kl. 11 Aften, sidst i August Kl. 9 Aften. Den 13de Oktober er den modsat Solen og ses Midnat i Syd omtrent 40 Gr. over Horizonten. Midt i November ses den i Syd Kl. 10 Aften, ved Aarets Slutning Kl. 7 Aften og gaar stadig ned i Vest 6 Timer efter at have været i Syd. Saturn opholder sig hele Aaret i Fiskene, mellem hvis Stjerner den fra 6te August til 20de December vandrer vestpaa, ellers østpaa. Ved Aarets Slutning ses Saturn nær ved Mars.

Alfabetisk Markedsfortegnelse for 1909 med Tilføjelse af Torvedage.

(Sluttet 27 Juli 1908.)

Sjælland, Møen, Samsø og Bornholm.

Almindingen, 1 Juli Heste.
Asnæs, 18 Maj og 20 Sept. Heste og Kreaturer.
Clemens Kro, 26 April og 25 Okt. Kreaturer.
Fakse, 30 Marts og 26 Okt. Kreaturer.
Farum, 6 April og 12 Okt. Heste og Kreaturer.
Frederiksborg, se **Hillerød**.
Frederikssund, Torvedag hver Mandag og Torsdag. Anden Onsdag i hver Maaned Marked med Kreaturer. 26 Jan., 24 Febr. og 31 Marts Heste og Kreaturer; 28 April Heste; 3 Nov. (Efteraarsmarked) og 20 Dec. (Julemarked) Heste og Kreaturer.
Frederiksværk, 2 Febr., 6 April, 6 Juli, 7 Sept. og 3 Dec. Heste og Kreaturer.
Fuglebjerg, 6 April og 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Gjørlev Station, 31 Marts Heste og Kreaturer.
Græsted, 1 Febr., 1 Marts, 5 April, 3 Maj, 7 Juni, 6 Sept., 4 Okt. og 6 Dec. Heste og Kreaturer.
Haslev, 25 Marts, 12 Maj, 10 Sept. og 1 Nov. Kreaturer.
Helsinge, 13 Jan., 10 Febr., 10 Marts, 14 April, 12 Maj, 9 Juni, 8 Sept. og 13 Okt. Kreaturer.
Helsingør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 24 Febr., 19 April, 19 Juli og 15 Okt. Kreaturer.
Hillerød, Torvedag hver Mandag og Torsdag. Tredie Onsdag i hver Maaned og første Onsdag i hver Maaned med Undtagelse af Marts, Maj og November Marked med Kreaturer. 3 Marts stort Hestemarked; 3 Maj (Foraarsmarked) og 2 Nov. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.
Holbæk, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 16 Febr. Heste; 11 og 25 Marts, 15 April, 21 Juni (Sommermarked) og 19 Okt. Heste og Kreaturer; 23 Nov. (Efteraarsmarked) Kreaturer.
Hvalsø, 3 Marts, 10 Maj, 7 Sept. og 11 Nov. Kreaturer.
Hørsholm, 20 April og 29 Okt. Heste og Kreaturer.
Jyderup, 5 April og 11 Okt. Heste og Kreaturer.
Kallundborg, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 8 Febr., 24 Marts, 3 Maj (Foraarsmarked), 21 Juli (Sommermarked), 21 Sept. og 4 Nov. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.
Kjøbenhavn, Torvedage Mand. og Torsd. med Slagtekvæg.
Kjøge, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 6 Jan., 3 Febr., 10 og 24 Marts, 14 April, 21 Maj (Foraarsmarked), 2 Juni, 27 Juli, 1 og 21 Sept., 6 og 27 Okt. (Efteraarsmarked), 1 og 17 Dec. (Julemarked) Heste og Kreaturer.
Korsør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 15 Juni (Sommermarked) Heste og Kreaturer.

Nykjøbing, 17 Febr. Heste; 21 April Kreaturer; 9 Juni (Sommermarked) og 22 Sept. (Høstmarked) Heste og Kreaturer; 15 Dec. Heste.

Næstved, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Onsdagene 20 Jan., 17 Febr., 17 Marts, 21 April, 19 Maj (Foraarsmarked), 16 Juni, 21 Juli (Sommermarked), 18 Aug., 15 Sept., 20 Okt., 17 Nov. (Efteraarsmarked) og 15 Dec. Heste og Kreaturer.

Pederskor, 13 April og 11 Okt. Kreaturer.

Præstø, anden Tirsdag i hver Maaned Heste og Kreaturer.

Ringsted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Anden Tirsdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer. 23 Marts, 8 Juni (Sommermarked) og 28 Sept. (Høstmarked) Heste og Kreaturer.

Roskilde, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 4 Jan., 12 Febr., 5 og 19 Marts, 5 Maj (Foraarsmarked), 7 Juni, 5 Juli, 2 Aug., 6 og 24 Sept. (Pæremarked), 8 Nov. (Efteraarsmarked) og 6 Dec. Heste og Kreaturer.

Ruds-Vedby, 2 April og 7 Okt. Kreaturer.

Rønne, Torvedag hver Onsdag og Lørdag.

Skibby, 9 Marts og 1 Okt. Kreaturer.

Skjelskør, Torvedag hver Fredag. 5 Marts, 8 Maj, 3 Sept. og 5 Nov. Heste og Kreaturer.

Slagelse, første Onsdag i Maanederne Februar, April, Juni, August, Oktober og December Marked med Heste og Kreaturer. 5. Jan. stort Hestemarked; 2 og 16 Marts, 4 Maj (Foraarsmarked), 6 og 7 Juli (Sommermarked), 16 Sept. samt 2 og 3 Nov. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.

Slangerup, 23 Marts, 17 Maj, 15 Juni og 30 Nov. Heste og Kreaturer.

Sorø, 12 og 26 Marts, 16 April, 17 Maj, 29 Juni (Sommermarked), 29 Sept. (Høstmarked) og 3 Nov. Heste og Kreaturer.

Stege, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 8 Marts og 7 Okt. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.

Storeheddinge, 2 og 16 Marts, 6 April, 18 Maj (Foraarsmarked) og 15 Okt. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.

Svinninge, 20 April og 28 Sept. Heste og Kreaturer.

Taastrup, 2 Marts, 4 Maj og 5 Okt. Heste og Kreaturer.

Tranebjerg p. Samsø, 25 Marts og 7 Okt. Heste og Kreaturer.

Uggerløse Kro, 27 April og 16 Nov. Heste og Kreaturer.

Veksø, 27 April og 4 Nov. Heste og Kreaturer.

Vordingborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Fredagene 8 Jan., 5 Febr., 5 Marts, 2 og 30 April, 4 Juni, 2 Juli, 6 Aug., 3 Sept., 1 Okt., 5 Nov. og 3 Dec. Marked med Heste og Kreaturer.

Ølstykke, 27 Jan., 21 April, 28 Juli og 27 Okt. Heste og Kreaturer.

Østermarie Kirke, 19 April og 18 Okt. Kreaturer.

Lolland og Falster.

Maribo, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 25 Febr., 9 og 30 Marts, 10 Juni (Sommermarked) og 21 Sept. Heste og Kreaturer.

Nakskov, Torvedag hver Lørdag; hver Tirsdag Torvedag med levende Kreaturer. 18 Febr., 4 og 18 Marts, 5 og 26 Okt. og 9 Nov. Heste og Kreaturer.

Nykjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 26 Febr. Heste; 28 April, 16 Juli (Sommermarked), 6 Okt. og 10 Nov. Heste og Kreaturer.

Nysted, 25 Marts, 15 April og 22 Sept. Heste og Kreaturer; 2 Nov. Heste.

Rødby, hver Torsdag Torvedag med alle Slags Landbrugsprodukter undtagen Heste og Hornkvæg. 16 Febr. og 23 Marts Heste og Kreaturer; 6 Juli (Sommermarked) og 19 Okt. Kreaturer; 16 Nov. Heste og Kreaturer.

Sakskjøbing, Torvedag hver Lørdag. 2 og 16 Marts Heste og Kreaturer; 13 Juli (Sommermarked) og 1 Okt. Kreaturer; 3 Nov. Heste og Kreaturer.

Stubbekjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 26 Maj og 28 Okt. Heste og Kreaturer.

Fyn, Langeland og Ærø.

Odense Amt.

Aarup, 19 Jan., 16 Marts, 12 Maj, 14 Sept. og 10 Nov. Heste og Kreaturer.

Assens, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Lørdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 16 og 27 Febr., 23 Marts, 25 Juni, 22 Sept. og 16 Nov. Heste og Kreaturer.

Bogense, Torvedag hver Torsdag, første Torsdag i hver Maaned, med lev. Kreaturer. 2 Febr. Heste; 25 Febr., 9 Marts og 11 Maj Heste og Kreaturer; 8 Juli Heste; 28 Sept., 9 Nov. og 21 Dec. Heste og Kreaturer.

Ejby, 10 Marts og 29 Sept. Heste og Kreaturer.

Glamsbjerg, 4 Marts, 4 Maj og 12 Okt. Heste og Kreaturer.

Kjerteminde, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, hver Fredag med lev. Kreaturer. 19 Febr., 6 Marts, 4 Juni, 16 Okt. og 24 Nov. Heste og Kreaturer.

Middelfart, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, første Tirsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 3 og 26 Febr., 20 Marts, 7 April, 14 Juli, 23 Sept. og 4 Nov. Heste og Kreaturer.

Nørre Aaby, 21 Maj og 2 Okt. Heste og Kreaturer.

Odense, Torvedag hver Mandag, Onsdag og Lørdag. Hver Mandag Marked med Kreaturer (eller, hvis Helligdag, den paafølgende Onsdag). 4 Jan., 8 Febr., 1 Marts, 26 April, 3 Maj, 14 Juni, 13 Juli (St. Knud), 9 August, 27 Sept., 18 Okt, 8 Nov. og 20 Dec. Heste.

Otterup Station, 6 Maj og 14 Okt. Heste og Kreaturer.

Svendborg Amt.

Brobyværk, 20 Marts og 20 Okt. Heste og Kreaturer.

Faaborg, Torvedag hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned, undtagen Juni, Juli og Aug., med lev. Kreaturer. 28 Jan. Heste; 23 Febr., 11 Marts, 17 Juni, 5 Okt. og 6 Nov. Heste og Kreaturer.

Hesselager, 14 Maj og 24 Sept. Heste og Kreaturer.

Kværndrup (før Egeskov), 15 Sept. Heste og Kreaturer.

Marstal, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 28 Maj og 1 Okt. Heste og Kreaturer.

Nyborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første, tredie og i indtræffende Tilfælde tillige femte Lørdag i hver Maaned fra 1 Okt. til 1 Maj med lev. Kreaturer. 24 Febr. og 12 Marts Heste og Kreaturer; 7 Juli Heste; 15 Okt. og 12 Nov. Heste og Kreaturer.

Ringe, 19 Marts, 29 Maj, 9 Okt. og 11 Nov. Heste og Kreaturer.

Rudkjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 18 Marts, 18 Juni og 13 Nov. Heste og Kreaturer.

Svendborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag med lev. Kreaturer. 13 Jan., 17 Febr., 3 og 17 Marts, 19 Maj, 22 Juli, 13 Okt., 5 og 25 Nov. Heste og Kreaturer.

Ærøskjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 5 Marts, 20 Juli og 7 Okt. Heste og Kreaturer.

Ørbæk, 15 Juli Heste og Kreaturer.

Jylland.

Hjørring Amt.

Aalbæk, 5 Okt. Heste og Kreaturer.

Agersted, 1 April og 29 Sept. Heste og Kreaturer.

Brønderslev, anden Mandag i hver Maaned undtagen September (i Stedet for Paaskemandag dog Mandagen før) Marked med Heste og Kreaturer. 6 Sept. Heste og Kreaturer.

Dronninglund, 23 April og 4 Okt. Heste og Kreaturer.

Dybvad Station. 26 April og 13 Okt. Heste og Kreaturer

Flauenskjold, 16 April, 13 Sept. og 5 Nov. Heste og Kreaturer.

Frederikshavn, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, fra Okt. til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 19 Jan., 15 April, 28 Sept. og 14 Okt. Heste og Kreaturer.

Halvrimmen, 19 April og 2 Okt. Heste og Kreaturer.

Hjallerup, fjerde Torsdag i hver Maaned med Undtagelse af Maj, Juli og August Marked med Heste og Kreaturer. 1 og 2 Juni Heste og Kreaturer.

Hjørring, Torvedag hver Lørdag, i Nov. og Dec. tillige hver Onsdag. Hver Onsdag hele Aaret Marked med Kreaturer. 20 Jan. Heste; 6 Marts og 3 April Heste og Kreaturer; 28 Maj og 24 Juni Heste; 25 Sept. og 23 Okt. Heste og Kreaturer.

Jerslev, 25 Okt. Heste og Kreaturer.

Jetsmark, 30 Sept. Heste og Kreaturer.

Læsø, 6 April og 11 Sept. Heste og Kreaturer.

Løkken, 20 April og 8 Okt. Heste og Kreaturer.

Løkkensvej Kro, 23 Sept. Heste og Kreaturer.

Nørre Saltum, 2 April Heste og Kreaturer.

Sindal, 3 Maj, 24 Sept., 22 Okt. og 7 Dec. Heste og Kreaturer.

Skovsgaard Station, 26 Marts og 25 Juni Heste og Kreaturer.

Skræm, 9 Sept. Heste og Kreaturer.

Sæby, Torvedag hver Lørdag. 7 April, 20 Sept. og 12 Okt. Heste og Kreaturer.

Thiese, 17 April Heste og Kreaturer.

Tversted, 18 Sept. Heste og Kreaturer.

Vraa Station, 19 April og 17 Sept. Heste og Kreaturer.

Østervraa, 30 Marts og 16 Okt. Heste og Kreaturer.

Aalborg Amt.

Aabybro, 3 April, 21 Maj, 16 Sept. og 15 Okt. Heste og Kreaturer.

Aalborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Tirsdag Marked med Kreaturer. 22 Jan. Heste; 9 Marts, 21 Sept., 20 Okt. og 15 Dec. Heste og Kreaturer.

Aars, 6 Febr., 19 April, 27 Maj, 8 Sept., 1 Okt. og 5 Nov. Heste og Kreaturer.

Bælum, 17 Marts og 16 Okt. Heste og Kreaturer.

Gudumholm, 5 April og 27 Sept. Heste og Kreaturer.

Hadsund, 7 April, 10 Maj, 8 Sept. og 6 Okt. Heste og Kreaturer.

Hals, 27 Sept. Heste og Kreaturer.

Hvalpsund, 12 Maj og 9 Okt. Heste og Kreaturer.

Løgstør, Torvedag hver Lørdag; sidste Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 15 April, 21 Juli, 18 Sept., 18 Okt. og 22 Nov. Heste og Kreaturer.

Nibe, Torvedag hver Mandag og Fredag, anden og tredie Mandag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 25 Jan., 15 Marts, 28 April, 21 Juni, 13 Sept., 7 Okt. og 8 Nov. Heste og Kreaturer.

Nørre Sundby, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Tirsdag fra Okt. til Fastelavn Torvedag med Kreaturer. 21 Jan., 8 Marts, 24 April, 8 og 19 Okt. Heste og Kreaturer.

Skjørping, 14 Jan., 11 Febr., 10 Marts, 14 April, 13 Maj, 10 og 29 Juni, 22 Sept., 21 Okt., 11 Nov. og 9 Dec. Heste og Kreaturer.

Ulstrup (Hornum Station), 13 Jan., 16 Marts, 6 Maj, 28 Juni, 20 Sept., 27 Okt. og 8 Dec. Heste og Kreaturer.

Vegger Station, 24 Marts og 30 Aug. Heste og Kreaturer.

Vester Hassing, 31 Marts og 15 Sept. Heste og Kreaturer.

Thisted Amt.

Fjerritslev, 7 April, 23 Juni, 10 Sept. og 14 Okt. Heste og Kreaturer.

Frøstrup Station (forhen Bjerget), 30 Marts og 29 Sept. Heste og Kreaturer.

Hurup, 4 Febr. Heste og Kreaturer; 3 Juni Heste; 6 Sept. Heste og Kreaturer.

Hvidbjerg, 20 April og 2 Okt. Heste og Kreaturer.

Hørdum, 22 April og 30 Sept. Heste og Kreaturer.

Nykjøbing, Torvedag hver Lørdag, hver anden Lørdag mellem Mikkelsdag og Jul med lev. Kreaturer. 7 og 25 Jan., 2 Marts og 5 April Heste og Kreaturer; 7 Juni Heste; 24 Juli, 25 Sept. og 15 Okt. Heste og Kreaturer.

Thisted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 8 Jan. Heste og Kreaturer; 5 Febr. Heste; 1 Marts, 14 April og 10 Maj Heste og Kreaturer; 4 Juni Heste og Uld; 6 Juli, 7 Sept. 1 og 13 Okt. (Store Onsdag) Heste og Kreaturer.

Vesløs Station, 17 Sept. Heste og Kreaturer.

Vilsund, 13 April og 23 Juli Heste og Kreaturer.

Østløs, 26 Juni Heste.

Viborg Amt

Aalestrup, 12 Jan., 18 Marts, 21 April, 16 Sept. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.

Bjerringbro Station, første Torsdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer.

Durup, 22 April og 23 Sept. Heste og Kreaturer.
Karup 23 April og 17 Sept. Heste og Kreaturer.
Kjellerup, 7 April, 28 Maj, 29 Sept. og 21 Okt. Heste og Kreaturer.
Knudstrup, 24 Juni Heste og Kreaturer.
Møldrup Station, 25 Febr. og 9 Sept. Heste og Kreaturer.
Rodkjærsbro, 28 April og 24 Sept. Heste og Kreaturer.
Skals, 16 April og 25 Sept. Heste og Kreaturer.
Skive, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 2 og 26 Jan., 3 Marts, 13 April og 13 Maj Heste og Kreaturer; 8 Juni Heste; 26 Juli, 11 Sept., 4 Okt. og 18 Nov. Heste og Kreaturer.
Stoholm, 18 Maj og 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Ulstrup Station, 19 Maj og 21 Sept. Heste og Kreaturer.
Viborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Lørdag i hver Maaned (dog ikke Pinselørdag) og fra Mikkelsdag til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 4 Jan. Heste; 27 Jan., 19 Febr., 12 Marts, 17 April, 1 og 22 Maj, 26 Juni (Snapstingsmarked), 27 Juli, 27 og 28 Sept. (Toftemarked), 23 Okt., 27 Nov. og 18 Dec. Heste og Kreaturer.

Randers Amt.

Allingaabro, 5 Febr., 26 Marts, 4 Maj, 7 Juni, 23 Juli, 7 Sept., 15 Okt. og 16 Dec. Heste og Kreaturer.
Ebeltoft, 23 Jan., 11 Marts, 24 Juni og 23 Sept. Heste og Kreaturer.
Gjerlev, 3 Maj og 8 Okt. Heste og Kreaturer.
Glæsborg, 20 April og 30 Sept. Heste og Kreaturer.
Grenaa, Torvedag hver Lørdag. 22 Jan., 9 Marts, 1 Juli, 1 Okt., 9 Nov. og 7 Dec. Heste og Kreaturer.
Havndal, 29 April, 28 Juli, 1 Okt. og 25 Nov. Heste og Kreaturer.
Hobro, Torvedag hver Fredag. 15 Jan., 12 Febr., 11 Marts, 15 April, 14 Maj, 11 og 30 Juni, 13 Aug., 23 og 24 Sept., 22 Okt., 12 Nov. og 10 Dec. Heste og Kreaturer.
Kolind Station, anden Onsdag i hver Maaned med Undtagelse af April, August og Oktober Marked med Heste og Kreaturer.
Mariager, Torvedag første og tredie Torsdag i hver Maaned med Kreaturer. 24 Febr., 13 Juli, 7 Okt. og 10 Nov. Heste og Kreaturer.
Mørke, 11 Maj og 21 Okt. Heste og Kreaturer.
Ny Løgten Station, første Onsdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer.
Randers, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Dag med Kreaturer. 5 og 6, 29 og 30 Jan., 20 og 27 Febr. og 13 Marts Heste; 20 Marts, 3 April og 8 Maj Heste og Kreaturer; 21 og 22 Juni Uld; 2 og 3 Juli Heste; 10 og 11 Sept., 2 og 30 Okt., 13 Nov. og 17 Dec. Heste og Kreaturer.
Ryom, 26 Jan. og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Ronde, 12 Marts, 21 Sept. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.
Sjelbro Kro, 26 Febr., 22 April, 18 Maj og 28 Okt. Heste og Kreaturer.
Torup Pakhus, 13 Maj, 9 Juli og 20 Sept. Heste og Kreaturer.
Trustrup Station, anden Onsdag i Maanederne April, August og Oktober Marked med Heste og Kreaturer. 4 Juni Heste og Kreaturer.

Aarhus Amt.

Aarhus, Torvedag hver Mandag (særlig med Fedekvæg) og Lørdag. 7 Jan., 1 og 22 Febr., 8, 15 og 22 Marts Heste; 6 April, 10 Maj, 5 Juli, 19 Okt. og 18 Dec. Heste og Kreaturer.
Bryrup 12 Maj og 22 Sept. Heste og Kreaturer.
Brædstrup, 1 Febr., 8 Maj, 24 Juli og 22 Okt. Heste og Kreaturer.
Hadsten, 19 Marts, 27 April, 6 Sept. og 14 Okt. Heste og Kreaturer.
Hammel, 25 Jan., 5 Marts, 29 April, 21 Maj, 29 Juli, 4 og 22 Okt. og 6 Dec. Heste og Kreaturer.
Horsens, Torvedag hver Torsdag (i Fasten dog Onsdag) og hver Lørdag; første og tredie Torsdag i hver Maaned samt hver Torsdag i Okt., Nov. og Dec indtil Jul med lev. Kreaturer. 9 Jan., 3 og 24 Febr. og 10 Marts Heste; 17 og 24 Marts, 7 April, 3 Maj, 11 og 12 Juni, 3 Aug., 1 og 27 Okt. Heste og Kreaturer.
Høver Kro, 18 Marts, 3 Maj, 27 Sept. og 18 Nov. Heste og Kreaturer.
Laasby, 12 Febr. og 1 Juli Heste og Kreaturer.
Ny Soelbjerg Kro, 26 April og 25 Okt. Heste og Kreaturer.
Nørre Snede, 16 April, 9 Juli og 3 Nov. Heste og Kreaturer.
Odder, 4 Jan., 19 Febr., 26 Marts, 30 April, 30 Juli, 17 Sept. og 16 Nov. Heste og Kreaturer.
Ry, 18 Maj og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Salten, 6 Juli Heste og Kreaturer.
Silkeborg, Torvedag hver Lørdag. 6 Febr., 13 Marts, 19 April, 11 Maj, 9 Juni, 7 Juli, 30 Sept., 25 Okt., 25 Nov. og 21 Dec. Heste og Kreaturer.
Skanderborg, Torvedag hver Fredag, første Fredag i hver Maaned samt alle Fredage i Fasten og fra 1 Nov. til Jul med lev. Kreaturer. 8 Jan., 2 og 23 Febr. og 9 Marts Heste; 16 og 23 Marts, 19 Maj, 10 Juni, 2 Aug., 14 Sept. og 26 Okt. Heste og Kreaturer.
Truust, 12 Maj og 26 Nov. Heste og Kreaturer.
Tørring, 22 Febr., 17 April, 11 Maj, 21 Juli, 6 Okt. og 8 Dec. Heste og Kreaturer.
Østbirk, 28 April og 5 Okt. Heste og Kreaturer.

Vejle Amt.

Brande, 5 April, 30 Juli og 27 Sept. Heste og Kreaturer.
Børkop, 14 April og 8 Okt. Heste og Kreaturer.
Egtved, 3 Maj og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Fredericia, Torvedag hver Mandag og Torsdag. 6 Marts, 5 Maj, 9 Juli, og 19 Nov. Heste og Kreaturer.
Give, 23 Febr., 30 April, 5 Juli, 10 Sept., 28 Okt. og 22 Nov. Heste og Kreaturer.
Hornsyld, 26 April og 29 Sept. Heste og Kreaturer.
Jellinge, 14 Maj og 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Kolding, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. Hver Tirsdag Marked med Kreaturer. 12 Jan., 5 og 26 Febr. og 12 Marts Heste; 19 og 26 Marts, 29 April, 8 Maj, 21 Juli, 18 Sept. og 15 Okt. Heste og Kreaturer.
Sønder Omme, 13 Maj og 25 Okt. Heste og Kreaturer.
Uldum, 27 April og 30 Sept. Heste og Kreaturer.
Vandel, 28 Maj og 18 Okt. Heste og Kreaturer.

Vejle, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag fra 1 Nov. indtil Jul samt anden Onsdag i hver Maaned med levende Kreaturer. 11 Jan., 4 og 25 Febr. og 11 Marts Heste; 18 og 25 Marts, 15 April, 4 Maj, 14 Juni, 2 og 29 Okt. Heste og Kreaturer.

Ringkjøbing Amt.

Bording Station, 27 April og 1 Nov. Heste og Kreaturer.
Bækmarksbro, 21 April og 6 Okt. Heste og Kreaturer.
Dalager, 14 April og 2 Sept. Heste og Kreaturer.
Haderup, 15 Marts og 20 Sept. Heste og Kreaturer.
Herning, 5 Febr., 6 Marts, 13 April, 15 Maj, 25 Juni, 3 og 4 Sept., 9 Okt. og 15 Dec. Heste og Kreaturer.
Holstebro, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag, hver anden Tirsdag fra anden Tirsdag efter Oktobermarkedet indtil Jul med Kreaturer. 9 Jan. Heste og Kreaturer; 1 Febr. Heste; 4 Marts, 24 April, 8 Maj, 10 Juni, 28 Juli, 13 Sept., 7 Okt. og 20 Nov. Heste og Kreaturer.
Kibæk, 12 Maj og 9 Nov. Heste og Kreaturer.
Lemvig, Torvedag hver Lørdag. 29 Marts, 9 Juni, 30 Aug., 5 Okt. og 19 Nov. Heste og Kreaturer
Ramme, 31 Aug. Heste og Kreaturer.
Ringkjøbing, Torvedag fra Paaske til Mikkelsdag Lørdag, ellers Onsdag. 2 Febr. Heste; 29 April, 29 Juli, 31 Aug., og 11 Okt. Heste og Kreaturer.
Skjern, 30 Jan. og 15 Marts Heste og Kreaturer; 31 Juli Heste.
Struer, 31 Marts og 10 Sept. Heste og Kreaturer.
Tarm, 3 Maj, 15 Sept. og 12 Okt. Heste og Kreaturer.
Thim, 15 Nov. Heste og Kreaturer.
Ulfkær, 28 April, 1 Sept. og 21 Okt. Heste og Kreaturer.
Videbæk, 1 Marts, 26 Juni og 23 Okt. Heste og Kreaturer.
Vildbjerg, 6 Maj og 21 Sept. Heste og Kreaturer.
Vinderup, 4 Maj og 6 Okt. Heste og Kreaturer.

Ribe Amt.

Agerbæk, 19 April Heste og Kreaturer.
Ansager, 8 Maj og 9 Okt. Heste og Kreaturer.
Bramminge, 21 April, 2 Aug. og 11 Okt. Heste og Kreaturer.
Brørup, 1 Maj Heste og Kreaturer.
Bække, 17 Sept. Heste og Kreaturer.
Esbjerg, Torvedag hver Lørdag. Hver Fredag hele Aaret Marked med Kreaturer (naar Helligdag, Søgnedagen forud). 29 Jan., 30 April og 24 Sept. Heste og Kreaturer.
Foldingbro, 19 Maj og 2 Okt. Heste og Kreaturer.
Grindsted, 23 Juni og 9 Sept. Heste og Kreaturer.
Holsted, 7 Jan., 15 April, 30 Aug. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.
Lunderskov, 24 April og 23 Sept. Heste og Kreaturer.
Nørre Nebel, 23 April og 14 Sept. Heste og Kreaturer.
Ribe, Torvedag hver Lørdag. 3 Febr., 8 Marts, 26 April, 4 og 17 Maj, 12 Juni, 3 Aug., 11 Sept., 4, 12 og 25 Okt. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.

Varde, Torvedag hver Torsdag. 4 Febr., 5 og 30 Marts, 27 April, 10 Maj, 14 Juni, 4 Aug., 16 Sept., 13 Okt. og 24 Nov. Heste og Kreaturer.

Vejen, 28 April, 25 Juni og 15 Sept. Heste og Kreaturer.

Vorbasse, 14 April og 5 Aug. Heste og Kreaturer.

Ølgod, 24 April og 27 Okt. Heste og Kreaturer.

Fortegnelse over de for Kongerigets Beboere vigtigste Heste- og Kreaturmarkeder i Hertugdømmerne.

K betyder Kvæg; H betyder Heste.

I Hertugdømmerne maa paa Kvægmarkederne falholdes Heste og andre Husdyr.

Slesvig.

Aabenraa 23 Febr., 9 Marts, 27 April, 4 og 11 Maj, 27 Juli, 5, 19 og 26 Okt. og 16 Dec. K. **Arnum** 1 Maj og 2 Okt. K. Træv. **Bollerslev** 28 April og 6 Okt. K. **Broager** 18 Maj og 3 Nov. K. **Fjølde** 20 April og 13 Sept. K. **Flensborg** 3 Febr., 2 Marts, 2, 7, 14, 16, 23 og 30 April, 7, 14, 21 og 28 Maj, 14 Juli, 11 Sept., 22 (2) og 28 Okt., 4 og 11 Nov. K. **Gram** 12 Maj og 21 Okt. K. Træv. **Haderslev** 8 Jan. og hver Mand. fra 22 Febr. til 21 Juni (hvis Helligd. Tirsd.) og fra 20 Sept. til 15 Nov. K. **Hanved** 1 Maj og 29 Sept. K. **Husum** hver Torsd. fra 1 Jan. til St. Hansd. og fra Mikkelsd. til 31 Dec. samt 6 Jan., 29 Marts og 28 Juni K.; fra 24 Juni til 2 Adv. hver Onsd. K. (hvis Helligd., Dagen forud). **Kliplev** 13 April og 9 Sept. K. **Krop** 22 Okt. K. **Langhorn** 24 April og 18 Aug. K. **Lyksborg** 22 Juni og 25 Sept. K. **Læk** hver Tirsd. fra 23 Febr. til 20 Juli, (i St. f. 25 dog 17 Maj) og hver Mandag fra 30 Aug. til 29 Nov. (i St. f. 18 dog 19 Okt., og i St. f. 1 dog 2 Nov.) K. **Løgumkloster** 9 og 23 Marts, 22 April, 3 Maj, 15 Juni, 20 Juli, 17 Aug. og 4 Okt. K. **Nybøl** 26 April, 3 Maj, 17 Juni, 11 og 18 Okt. og 1 Nov. K **Skjærbæk** 28 April og 20 Okt. K. Træv. **Slesvig** 9 Jan., 10 Marts, 13, 20 og 27 April, 4 og 11 Maj, 6 Sept. (2), 22 og 29 Okt. og 5 Nov. K. **Sønderbrarup** 29 April, 26 Juli (2) og 14 Okt. K. **Toftlund** 27 April og 29 Sept. K. Træv. o. s. v. **Tønder** 8 og 29 Jan., hver Fred. fra 5 Marts til 28 Maj og fra 2 Juli til 10 Dec. K. **Tønning** hver Onsd. fra 30 Juni, til 10 Nov., 20 Aug , 9 Sept., 11, 18 og 25 Okt. og 1 Nov. K.

Holsten.

Altona 29 Marts 21 Juni, 13 Sept. og 13 Dec. K. (3). **Elmshorn** 27 April og 1 Nov. K., 30 Sept. HK. **Heide** 16 Marts H.; 28 April og 5 Maj K.; 7 Juli H.; 30 Sept. K.; 29 Dec. H. **Itzehoe** 11 Marts og 1 Sept. H.; 24 April, 7 Sept. og 28 Okt. K. **Neumünster** 29 April, 19 Aug. og 20 Okt. HK.

AKTIESELSKABET

DANSK ELEKTRISK FABRIK SELDAN

FREDERIKSBORGG: 36.

Telef. 1250 og 6873.

Branchens

konkurencedygtigste Firma.

Lysekroner, Standlamper.

Installationer og Anlæg af Elektricitetsværker overalt i Danmark udføres.

En gros & en detail Salg.

Winther Indehaver **CHR. WINTHER, etabl. 1885.** *Frederiksborggade 36, Hj. af N. Farimagsgade, Kbhvn. K.* Fast Lager af 150—200 færdige Pianoer, Flygler og Harmoniums passende for alle Møblementer i alle Stilarter.

Koncert Pianoer til 700-800-900 Kroner. **Salon=Pianoer** til 475, 525, 585, 635 Kroner. **Koncert=, Kirke= og Missionshus=Harmoniums** til 295, 335, 455, 600, 900, 2200 Kroner. Salon-Harmoniums til 105, 125, 150, 180, 220, 285 Kroner. Skole-Harmoniums til 50—75 Kroner. Udlejede, ofte lidet brugte Pianoer og Harmoniums sælges **Pianoer** fra **25** til **50** pCt. under Prisen. Stort Udvalg af brugte Pianoer, som udlejes, eventuelt med Ret til Køb. Opstaaende fra 6 Kr., Taffelform. fra 3 Kr., Flygler fra 10 Kr., Harmoniums fra 3 Kr. Baade danske og fineste udenlandske Fabriksmærker. Har De et Klaver, men spiller ikke, indbyg da et Kunstspil-Apparat. Pris 980 Kroner. Eller byt det med mit Auto-Piano. — *Køb Auto-Pianoer,* Fremtidens Klaver. Taffel- og Karnisformede Klaverer haves som Regel paa Lager til Priser fra **100 til 300 Kr.**

Harmonium med Spilleapparatet „**Harmonista**“ **(Pris 25 Kroner)** anbefales Ikke-Spilledygtige. **Nørrehus**

Paa undertegnede Forlag udkommer:

DEN NYE ALMANAK

for Aaret 1909.

Denne Almanak indeholder en Mængde udmærkede Fortællinger, rigeligt forsynede med smukke Billeder.

Almanakken faas i 3 Størrelser, til 50 Øre, 75 Øre og 1 Kr.

DEN NYE HUSMANDS-ALMANAK

for Aaret 1909.

Red. af *A. Kristensen,* Lærer i Sdr.-Tranders v. Aalborg.

Denne nye Husmands-Almanak indeholder en Mængde fortrinlige Afhandlinger til Nytte for Husmandsstanden og anbefales paa det bedste til alle fremadstræbende Husmænd.

Almanakken udgør 144 Sider i smukt Billedomslag og koster 60 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning.

Vestergade 8, København K.

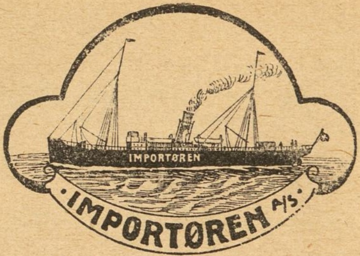

Kender De Importøren A/S?

Skandinaviens største en-gros Lager, der sælger direkte til Forbrugerne uden Mellemhandlere. — Alt kan De faa hos A/S Importøren.

Gratis sender vi

vore Kataloger med mange Hundrede Illustrationer over: **Husholdningsartikler — Værktøj — Staalvarer — Pletvarer — Lædervarer — Album Uhre — Musikinstrumenter — Galanterivarer — Uhrkæder — Armbaand — Broscher Manufakturvarer — Kikkerter — Piber Symaskiner — Stokke — Paraplyer — Legetøj — Bøger** og **Fiskeredskaber** samt Special-Katalog over **Cycler og Cycletilbehør** samt **Jagtvaaben.**

Den meget bekendte Socialøkonom **Dr. polit. H. L. Bisgaard** har i det højt ansete **„Nationaløkonomisk Tidsskrift"** skrevet: „Og kan man endelig fortænke Forbrugerne i, at de ved at træde i direkte Forbindelse med Producenten eller **Importøren** eller ved Stiftelsen af Konsumtionsforeninger søger at slippe fri at betale en Skat, som de ikke synes at have nogen som helst Fordel af at erlægge?"

Det er jo indlysende, at jo flere Hænder, Varen gaar igennem, desto dyrere maa den blive, da alle skal tjene paa den.

Den, der køber direkte fra en-gros Lager, køber billigst.

Bemærk

at vi bytter enhver Ting, som De er utilfreds med, og betale Pengene tilbage, saa enhver Risiko er absolut udelukket.

Importøren A/S.

St. Pederstræde 28. København K.

I Anledning af Meterloven af 4. Maj 1907 hidsættes her følgende Sammenligning mellem Metersystemet (Metrisk og det hidtil gældende danske System (Dansk) for

Maal og Vægt.

I de metriske Betegnelser betyder Kilo 1000, Hekto 100, Deka 10, Deci $^1/_{10}$, Centi $^1/_{100}$, Milli $^1/_{1000}$.

Ved de hyppigst benyttede er de gennem kgl. Anordning af 7. Dec. 1907 autoriserede Forkortelser anført i Parentes.

Metrisk.	Dansk.
1 Meter (m)	= $1._{5931}$ Alen
= 10 Decimeter	eller $3._{1862}$ Fod
= 100 Centimeter (cm)	eller $38._{23}$ Tommer*)
= 1000 Millimeter (mm).........	eller $458._{8}$ Linier.*)
1 Dekameter = 10 Meter	omtr. = 16 Alen.
1 Hektometer = 100 Meter......	omtr. = 53 Favne.
1 Kilometer (km) = 1000 Meter .	lidt over $^1/_2$ Fjerdingvej.
1 Myriameter ell. Metermil er 10 Kilometer	= $1._{3276}$ Mil.
30 Kilometer er altsaa	omtr. 4 Mil.
1 Kvadratmeter (m^2)............	= $2._{538}$ Kvadratalen
	ell. $10._{152}$ Kvadratfod.
100 Kvadratcentimeter (cm^2)	= $14._{62}$ Kvadrattommer.
1 Hektar (ha), d. e. 10000 Kvadratmeter	= 25380 Kvadratalen
= 100 Ar	ell. $1._{8128}$ Tønder Land.
1 Kvadratmetermil	= $1._{76}$ Kvadratmil
= 100 Kvadratkilometer (km^2) ...	ell. omtr. $1^3/_4$ Kvadratmil.
1 Kubikmeter (m^3)	= $4._{043}$ Kubikalen
	ell. $32._{35}$ Kubikfod
	ell. $0._{45}$ Favn Brænde.
1 Liter (l), d. e.................	= $55._{894}$ Kubiktommer
1000 Kubikcentimeter (cm^3) ...	ell. $1._{035}$ Potter.
1 Hektoliter (hl)	= $3._{2346}$ Kubikfod
= 10 Dekaliter	ell. $103._{5}$ Potter
= 100 Liter	ell. $0._{719}$ Tønder Korn.
1 Kilogram (kg) = 1000 Gram...	= 2 Pund.
1 Hektogram = 100 Gram	= 20 Kvint.
1 Dekagram = 10 Gram	= 2 Kvint.
1 Gram (g) = 1000 Milligram (mg)	= 2 Ort.
1 Ton (t)**) = 1000 Kilogram ...	= 20 Centner.

*) Tommen regnet til 12 paa 1 Fod, Linien til 12 paa 1 Tomme.

**) 1 engelsk Ton er dog 1016 Kilogram.

Dansk.	Metrisk.
1 Mil = 24000 Fod	= $7._{532}$ Kilometer.
4 Mil er altsaa	omtrent 30 Kilometer.
1 Favn = 6 Fod	= $1._{883}$ Meter.
1 Alen = 2 Fod	= $0._{6277}$ Meter.
1 Fod	= $0._{31385}$ Meter.
16 Fod ell. 8 Alen er altsaa	omtr. 5 Meter.
1 Tomme = $^1/_{12}$ Fod	= $2._{615}$ Centimeter.
1 Linie = $^1/_{12}$ Tomme	= $2._{18}$ Millimeter.
1 Kvadratmil	= $56._{7385}$ Kvadratkilometer.
30 Kvadratmil er altsaa..........	omtr. 1700 Kvadratkilometer.
1 Kvadratfavn	= $3._{546}$ Kvadratmeter.
1 Kvadratalen..................	= $0._{394}$ Kvadratmeter.
1 Kvadratfod	= $0._{0985}$ Kvadratmeter.
10 Kvadratfod er altsaa..........	omtr. 1 Kvadratmeter.
1 Kvadrattomme	= $6._{84}$ Kvadratcentimeter.
6 Kvadrattommer er altsaa	omtr. 41 Kvadratcentimeter.
1 Tønde Land ell. 14000 Kvadrat-alen........................	= $0._{55162}$ Hektar.
20 Tønder Land er altsaa........	omtr. 11 Hektar.
1 Skæppe Land = $^1/_8$ Tønde	= $6._9$ Ar eller næsten 7 Ar.
1 Favn Brænde ell. 72 Kubikfod ell. 9 Kubikalen ell. $^1/_3$ Kubikfavn	= $2._{226}$ Kubikmeter.
3 Kubikfavne er altsaa	omtr. 20 Kubikmeter.
10 Kubikalen	omtr. $2^1/_2$ Kubikmeter.
100 Kubikfod	omtr. 3 Kubikmeter.
1 Kubiktomme..................	omtr. 18 Kubikcentimeter.
1 Pot.........................	= $0._{9661}$ Liter.
ell. $^1/_{32}$ Kubikfod ell. 54 Kubik-tommer	ell. omtr. 1 Liter.
1 Tønde Korn ell. 144 Potter....	= $1._{3912}$ Hektoliter.
10 Tønder Korn ell. 1440 Potter er altsaa	omtr. 14 Hektoliter.
1 Skæppe Korn = $^1/_8$ Tønde	= $17._{39}$ Liter.
1 Anker = 39 Potter	= $37._{68}$ Liter.
8 Anker er altsaa..............	omtr. 3 Hektoliter.
1 Centner = 100 Pund	= 50 Kilogram.
1 Pund	= $^1/_2$ Kilogram.
1 Kvint = $^1/_{100}$ Pund	= 5 Gram.
1 Ort = $^1/_{10}$ Kvint.............	= $^1/_2$ Gram.
1 Tønde Smør = 224 Pund	= 112 Kilogram.

---

1 geografisk Mil = $0,_{985}$ Mil	= $7._{422}$ Kilometer.
1 Sømil (Kvartmil) = 5900 Fod..	= $1._{852}$ Kilometer.

Drægtigheds-Tabel

beregnet for hver Uge i Aaret.

Drægtighedens Begyndelse.	Drægtighedens Ende. Hopper, 336 Dage.	Køer, 281 Dage.	Faar, 153 Dage.	Svin, 113 Dage.
Januar 1.	Decbr. 2	Oktober 8	Juni 2	April 23
— 8.	— 9	— 15	— 9	— 30
— 15.	— 16	— 22	— 16	Maj 7
— 22.	— 23	— 29	— 23	— 14
— 29.	— 30	Novbr. 5	— 30	— 21
Februar 5.	Januar 6	— 12	Juli 7	— 28
— 12.	— 13	— 19	— 14	Juni 4
— 19.	— 20	— 26	— 21	— 11
— 26.	— 27	Decbr. 3	— 28	— 18
Marts 5.	Februar 3	— 10	August 4	— 25
— 12.	— 10	— 17	— 11	Juli 2
— 19.	— 17	— 24	— 18	— 9
— 26.	— 24	— 31	— 25	— 16
April 2.	Marts 3	Januar 7	Septbr. 1	— 23
— 9.	— 10	— 14	— 8	— 30
— 16.	— 17	— 21	— 15	August 6
— 23.	— 24	— 28	— 22	— 13
— 30.	— 31	Februar 4	— 29	— 20
Maj 7.	April 7	— 11	Oktober 6	— 27
— 14.	— 14	— 18	— 13	Septbr. 3
— 21.	— 21	— 25	— 20	— 10
— 28.	— 28	Marts 4	— 27	— 17
Juni 4.	Maj 5	— 11	Novbr. 3	— 24
— 11.	— 12	— 18	— 10	Oktbr. 1
— 18.	— 19	— 25	— 17	— 8
— 25.	— 26	April 1	— 24	— 15
Juli 2.	Juni 2	— 8	Decbr. 1	— 22
— 9.	— 9	— 15	— 8	— 29
— 16.	— 16	— 22	— 15	Novbr. 5
— 23.	— 23	— 29	— 22	— 12
— 30.	— 30	Maj 6	— 29	— 19
August 6.	Juli 7	— 13	Januar 5	— 26
— 13.	— 14	— 20	— 12	Decbr. 3
— 20.	— 21	— 27	— 19	— 10
— 27.	— 28	Juni 3	— 26	— 17
Septbr. 3.	August 4	— 10	Februar 2	— 24
— 10.	— 11	— 17	— 9	— 31
— 17.	— 18	— 24	— 16	Januar 7
— 24.	— 25	Juli 1	— 23	— 14
Oktober 1.	Septbr. 1	— 8	Marts 2	— 21
— 8.	— 8	— 15	— 9	— 28
— 15.	— 15	— 22	— 16	Februar 4
— 22.	— 22	— 29	— 23	— 11
— 29.	— 29	August 5	— 30	— 18
Novbr. 5.	Oktober 6	— 12	April 6	— 25
— 12.	— 13	— 19	— 13	Marts 4
— 19.	— 20	— 26	— 20	— 11
— 26.	— 27	Septbr. 2	— 27	— 18
Decbr. 3.	Novbr. 3	— 9	Maj 4	— 25
— 10.	— 10	— 16	— 11	April 1
— 17.	— 17	— 23	— 18	— 8
— 24.	— 24	— 30	— 25	— 15

Geders Drægtighedstid er lig Faarenes.

„Illustreret
(Allers)
Familie-Journal"

kan bestilles paa alle
Postkontorer,
hos d'Hrr. Boghandlere
og Bladforhandlere.

Carl Allers
Etablissement.
København — Valby.

---

*„Af alle Sæber, jeg har brugt, er **Heymann „Blochs Normal Marseillesæbe** ubestridelig den „bedste. Jeg foretrækker den for ægte fransk Marseille- „sæbe.*

Emdrup Dampvaskeri,
Axel Jensen."

---

*„. . . Jeg er saa overordentlig tilfreds med **Hey- „mann Blochs Vaskepulver,** at jeg ikke agter at „bruge andre Vaskepulvere. . . Det er betydelig drøjere „og lettere at behandle end Lessiven.*

Pastorinde Gertrude Nielsen,
Endelave Præstegaard pr. Horsens."

Heymann Blochs Vaskemidler

besidder en enestaaende Drøjhed og Vaskeevne.

Brug 1 Pund, hvor De før har brugt 2 Pund.

Nytaars-Tanker.

Vist er det en underlig Verden her,
en Fart, som man næppe tør følge:
Før agedes bedst, naar man ejed' en Hest,
og Skib skulde bæres af Bølge —
nu knipser man kun til en Knap og en Traad,
saa gaar gennem Dybet den pansrede Baad
som Gedden, og dykker og stiger;
og hele Jorden er snart som et Sogn:
hesteløs farer den hujende Vogn
gennem Kongers og Kejseres Riger.
Grænserne viger:
Hvert Aar er en undrende Vandring
fra Forandring til større Forandring.

Det var os det vildeste Eventyr.
Nu ser vi det. Fartøjer letter
og kredser og fly'er med sikkert Styr
hen højt over Huse og Sletter —
de vingede Bæster med Horn og Skjold,
genskabt fra Skjulet i Tidernes Old
til Værktøj for Menneskesnille.
Sejladsen i Luften beruser vort Sind,
snart flyver vi daglig hos Skyer og Vind,
vi naar nu, hvad Tusindaar vilde.
Jorden er lille . . .
der jager ny Anelsers Skygger
hen over os, her hvor vi bygger.

Men, stiger vi end paa Lyn og Staal,
vi naar ej den nærmeste Maane!
Lang Tid har vi brugt om en Smaafugls Flugt,
stor Grund er der ej til at daane.
End holdes vi fast af den fattige Jord,
det er af dens Grøde vi Mennesker gror,
og Ave kræver dens Ager.
Vi trøster os til de Gamles Tro:
Bedst brænder Ilden i eget Bo,
hvor højt og hvor langt man end jager.
Flugten er fager —
vi flyr dog ej Jorden, det gælder,
vort Hjærte det flyr vi ej heller.

Saa lad os rolig da nytte det ny
og mindes vor Menneske-Lykke:
Vi klager vor Nød for det hele Brød,
faar stundom alt nok i et Stykke!
Og, Jorden omfløjet fra Pol til Pol,
saa var der dog langt til den yderste Sol,
og længer endnu til vor Længsel.
Enfoldigen mindes da Kvinde og Mand:
Ren Mund, tro Hand gaar langt gennem Land,
mens Aaret hun drejer sit Hængsel.
Trøst, eller Trængsel?
Vi aner, hvad Tiden har inde,
men ved, hvad vi selv har i Sinde.

Valdemar Rørdam.

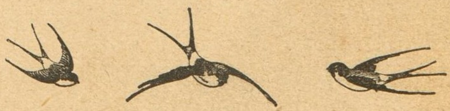

Faarene drives hjem.

Vinterbillede af Jens Skytte.

Med Tegninger af Poul Steffensen.

Nu sner det. Det er rigtig Vintersne, smaa hvide Fnug, der drysser ned fra den graa Luft, drysser tættere og tættere, firmer og farer ned, saa de hvide Smaakorn synes som bare lyse Streger.

Og Sneen bliver liggende. Havens graa-brune Muld skinner hvidere og hvidere, og alle de mørkegrønne Naaletræer i Lunden bag Haven er helt skimlede allerede.

Nu rejser Vinden sig. Det er Nordøsten, der blæser op. Jeg kan høre det paa Bruset fra Vejrmøllens Vinger. Og nu kommer den susende og slaar dumpt paa mine Vinduer og fejer videre om Hushjørnet — humm-yss —, saa Sneen hvirvler af Sted i vild Dans og tumler ned bag det første Læhjørne og hober sig sammen i lange Driver — Driver som Bølger med fygende Kam.

Det er Sneknog, som Jyden siger. Sneknog ud af Nordøst — „den nedrige Narowst", som Søren derhjemme kalder den, „den forbandede Fejenom-Land". For han baade frygtede og

hadede Nordøststormen af et ærligt Hjerte. Den aad Land, hver Gang den kom, og hvad værre var for ham, den ødelagde gerne hans Fiskeruser, naar den kom susende ind midt under Efteraarsfisket . . .

Snestorm af Nordøst — saadan var Vejret jo altid i mine Drengeaar, naar Faarene skulde hentes hjem paa Sti ude fra den store Skov. Netop saadan . . . Nej, ikke saa helt, alligevel.

For den Gang vi Landsbybørn var smaa — Herregud, det er jo snart et halvt Aarhundrede siden! — da var Somrene virkelig langt rigere paa varmt Solskin end nu om Dage, og Foraarsgræsset og den udsprungne Skov var grønnere og duftede friskere, en hel Lyksalighed. Fuglene sang ogsaa langt tydeligere og kønnere, og der var langt flere Fuglereder, mange flere vilde, søde Jordbær paa Grøfteskrænterne og Nødder i Hegn og Skove; og hvad var der ikke af Krabber og Rejer, Rejer i Pottevis, i Tanggræsset, i Fjorden, hvor vi badede os i Middagsstunden, somtid hele fem Gange i Træk, trillede os tørre i den hede Sand og sprang om som vilde Huron i Solskinnet paa Strandbredden.

Og Vintrene — det er lige saa vist, at Vintrene var langt fornøjeligere i de Dage, havde langt større Velstand paa Sne, var langt rigere paa Vinterglæder, paa blank Is og skinnende hvide Slædebanker, hvor vi kunde tumle os med Liv og Lyst i Stjerneskær og Maaneglans, hente blaa Næser og Hælefrost, juble og raabe af fuld Hals i klar Frostluft, slaas paa Næverne og slutte ubrødelig Fred — til næste Omgang.

„Tag mod de Gaver, Guderne sender dig."

Vist saa, de Dage var just ikke aldeles fri for smaa Genvordigheder. Men lad nu være, der den Gang fandtes fælt stærke og hævnlystne Gaser og store Hunde, som ved alle mulige Lejligheder ytrede glubsk Attraa til at falde os rare Drenge i Læggene; lad være, de voksne Karle tit viste uovervindelig Tilbøjelighed til at opvarte os uskyldige Smaafyre med „Ribbenssteg og varme Ørevasler"; — det var nu alligevel en tindrende fornøjelig og herlig Tid.

Menneskens Børn var virkelig langt naturligere og ærligere i deres Færd, saa pudsige i deres Gnavenhed, saa hjertelig muntre og tiltalende morsomme. Verden var mindre, men langt bedre og langt underligere. Ovenlyset var levende Liv.

Saadan var det.

Og nu er det saa, at Tiden lakker ad Jul, og Nordøsten rider Vinter i By og bruser en Væltning Sne ned over Haver og Marker og Skove. Nu maa Faarene hentes hjem af Skoven.

Der ude har de gaaet hele Sommeren. Saa snart i Foraaret Lammene var blevet store nok til at kunne udholde den lange Vandring ud over Sande, dreves Faareflokken ud i de indelukkede Græshaver i eller op til Skoven. Og ved Høst, naar Græsset tog til at mindskes i Faarehaverne, toges Slagtefaarene hjem for at staa i Tøjr paa Agergræsset og lægge Kød og Lysetælle paa Skrotten; men alle Levefaar og Lam lukkedes ind i de store Skove. Her var jo et stort og rigt dækket Bord med Græs og Skovurter og grønne Brombærranker, og her drev de saa sammen i større eller mindre Flokke, som Væddrene var stærke og taalsomme til, strejfede om baade hid og did, indtil Vinteren satte ind med streng Frost, og Skovbunden dækkedes af et tykt Lag Sne, og Folk kom ud og hentede dem hjem paa Stald.

De hvidgraa Faar var tit ingenlunde nemme at faa Øje paa der inde i den tykke Skov med den megen Sne og de mange graa Træstammer og Underskovens tætte Tjørnetykninger. Det var endda ingen Sag, saa længe de flyttede sig og Sporene stod i Sneen og ledte Vej; det blev først ret vanskeligt, naar Faarene havde søgt Ly for Uvejret under det tykke Krat i en eller anden Skovlavning, og Sneen havde skjult al Færd af dem. Saa var der kun at gaa til Værks paa Lykke og Fromme og stole paa Slumpeheldet, spejde rundt i de store Tykninger og bryde sig Vej ned gennem Kløfters og Lavningers tætte Kravl af Purrebuske og alskens Ros af Brombærranker og langt, vissent Græs og højstænglede Skovurter.

„Halløj, her staar Faar!" — Og saa hændte det ret jævnlig, at Flokken, man var stødt paa, var en anden Mands. Kyndige Folk kendte jo Faarene paa Øremærket, de havde faaet som Lam: Splitter og Trekanter, „Skagefodmærke", der var skaarne ind i Ørene paa forskellig Maade. Hver Gaard havde sit særlige Mærke. Husfolkenes Faar bar Træskilt om Halsen med Forbogstaverne til Ejermandens Navn. M J S, K J S, R O S. — S sagde Søn.

Saa maatte Efterforskningen og Spejderfærden jo tages op paany. Og hele Tiden skulde der ogsaa holdes et lille godt Øje med mulig optrædende Harer og Ræve, ja naturliigvis skulde der det. Bøssen var jo tagen med for det sammes Skyld. At stange Aal og gaa paa Harejagt paa en og samme Tid, er jo vistnok forbunden med ret uoverstigelige Vanskeligheder. Derimod kan en varøjet Jægersmand udmærket godt samtidig lede om Faar i Skov og holde et vaagent Øje med springende Vildt. Og der var nu ret godt med Vildt i Trelde Skov i de Dage. Saa hvor let

kunde man ikke have det Held, at der suste en uomtænksom Morten Hare ud af Brombærkravlet, man brød igennem. — Pas paa, en Hare! — og kom skudnær ved en af Kammeraterne. Eller at selveste Mikkel Ræv kom for — thi især under stille, fint Snefald yndede den snu Herre i den røde Pels at liste om i Skove og bruge sin Næse og Øjne saa godt som nogen Sinde. Der skal stort Held til at faa ham at se først. Fa'r havde dog det Held en Gang. Mikkel kom luskende frem af et Krat og nærmede sig ned gennem Dalen. Fa'r stod saa stille som Træet ved hans Side . . . Nu. Pludselig vendte Ræven lynsnart med et Sæt og Snur, saa Halen slog til Vejrs. Saa trimlede han i Knaldet og blev liggende. Han tog ingen flere Høns og Lam . . .

Hvem var det nu, der plejede at være med Fa'r at hente Faareflokken hjem af Skoven.

Tre, mindes jeg, var hans visse Fæller hvert Aar, saa længe han og de havde Kræfter til at døje Færden. De havde Faar ved Flokken alle tre.

Som Førstemand til Stævnet mødte altid den djærve Hans J., Husmand og Jægersmand — i sidste Egenskab ikke altid saa heldig som ivrig og nidkær. Jeg kan se ham komme i Vintermorgenens vilde Snevejr tværs over Marken klavre over Gærdet og træde ind i min Fødegaard i langskaftede Træskostøvler og hvidgul Vadmelstrøje og laadden Hue; Bøssen bærer han varsomt under Armen, for at Sneen ikke skal fyge ind om Knaldperlen og avle Klik. Han ler og snakker fornøjet op, som det er et muntert Gilde, han gaar til. Lidt efter og ad samme Vej kommer Hans O. og Søren G. De er Genboer og følges ad. Hans O. er Bolsmand og Jægersmand — det sidste sjælden saa meget, at det gør noget. Han hinker af en gammel Hofteskade, saa Bøssen, en sand Lange-Maren af Muskedonner, som han bærer i lang Rem over Nakken, slaar Sving ved hvert andet Skridt. Han har en stor, gammel Hundeskinds Kabus paa med nedsmøgne Øreklapper for Vejrets Skyld, og hans Træskostøvleskafter er ruströde, de er altid helt ruströde, undtagen rundt om Anklerne, der er de salvet ind med en fed Smørelse af ram Sæltran og Brokfedt og Kønrøg, som hverken Sne eller Vand kan slaa igennem, og for at holde Sneen fra at gaa ovenind og gøre Fødderne vaade, har han bundet Halmbaand om Læggene under Skafterne. For han er en Mand med Omtænksomhed og en vis Kløgt, stilladen og meget nyfigen, med et pudsigt, tørt Lune og en dæmpet Latter. Søren G., der er Gaardmand og Fiskermand, men yderst lidt Jægersmand, møder op i Fiskertrøje og med en trofast Staabi af Stav

i Haanden, ellers vaabenløs. Han er en rask Mand i sin Færd, rapttalende, med høj og klangfuld Røst, straks ivrig saa snart Talen falder paa Nordøststormen og dens Vælde.

Med de tre Morgengæster kommer der ordentlig Liv og munter Snakken i Gaarde. De kommer ind i Dagligstuen og bydes til Bords for at samle Styrke til Skovfærden — den kan gerne blive daglang træt Vandring — og for at raadslaa om, hvor de helst maa begynde at lede. Sørens Røst høres stadig højst over de andres.

En ved efter Skovhuggeres Mund, at der er set Faar, en køn, stor Flok, helt nede ved Kjelds Pyt for nogle Dage siden. En anden ved efter andet Sigende, at der er set Faar baade nede i Snogbæk og ude paa Ørneredeholtet. Der skal ogsaa være set Faar nede i Bjergene ved Sønderstrandene og ude ved Tværbækkene, ogsaa i Korsermose helt ude i Øster.

„Men Skoven er jo stor — hele tolv Hundrede Tønder Land. Faar kan drive langt omkring."

Hans O. skyder sagte ind: „A har set en hel stor Flok ude paa Storegrue-Sletten."

„Naa da!" bryder Søren ud, „og det sad han og tav stille med. Hvor naar var det?"

„Men a tvil' om, de gaar der enno. For det var i Sommer en Gang — hæ hæ hæ hæ!"

„Og det var vel Skovduer?"

„Næ—æ, hæhæ, det var Krager."

„Naa, ja, hvorfor ikke!"

Nej, nu maa de vist helst lette og komme af Sted. Ellers bliver Hans' store Flok nok til bare Gulspurve og Bogfinker tilsidst. — Nu Tak. — Det er vist raadeligst, de gaar ind i Skoven oppe ved Grovildes Led og saa leder øster paa.

Saa tager de alle fire deres Vaaben og Huer under Skæmt og munter Snak og bumrer ud af Stuen i deres tunge, jernskoede Træskostøvler. Ude ved Indkørselen kommer Blæsten flyvende om Ladehjørnet og pisker dem Sneen lige i Synet, saa de maa dukke Hovederne og trykke Huerne bedre fast.

„Ja-a . . . den Nar-owst, den Fej-om-Land —!" høres Søren raabe gennem Blæsten.

Og lidt efter gaar de af Syne i Snevejret op over Markerne. — „Voks et Par Aar til, saa kan du komme med."

Ventetider er tit græsselig lange.

Time skrider efter Time. Det gaar over Middag. Den stumpede Decemberdags Lys tager til at mindske stærkt inden Døre.

Nu og da stikker saa et og saa et andet lille Hoved udenfor Ladens Hjørnestolpe og spejder ud i Snevejret. Blæsten synes at tage af, og det hæver ogsaa med Sneen; nu kan man se længere end før. . . . Men der ses ingen endnu. De plejer at komme med Faarene ind ad Østergyden. De kan jo ogsaa komme ned ad Raftemosegyden. Er Vejene føgne til med Sne, maa Faarene drives ned over Markerne . . . Nej, der er slet ingen Ting at se endnu. Kan hænde, de slet ikke har funden dem.

Men endelig lyder det med klinger Drengestemme: „Nu kommer de. Nu kommer de med Faarene. Lige her henne i Østergyden!"

Det er virkelig et helt Fryderaab. Det høres helt ind i Stuerne. Hver, der kan, kommer ud i Gaarden, de mindste kravler op til Vinduerne for at se Indtoget, og Døren til Forstuen slaas op paa vid Gab. Saa kommer Flokken sindigt til Syne i Indkørslen. Den store Vædder er forrest. Han standser et Øjeblik og løfter Hovedet og ser sig undersøgende om, som han er i Tvivl om, hvad han vel her gaar ind til. Men saa skubber et Par af de gamle Faar sig frem, og da skynder han sig at indtage Førerstillingen paany — det er jo dog ham, der er Høvding og Patriark og ikke Konen. Hele Flokken følger efter, en træt og langsomt skridende Strøm af laadne Rygge, fulde af Sne. Nu er det tydeligt, de gamle i Flokken rigtig kender Stedet igen — det er næsten rørende at se saa godt de kender det — de skynder sig det bedste de kan, hen langs Staldvæggen og ind ad Stidøren til det duftende Hø i Faarehækken der inde. Kun de fremmede Dyr vægrer sig lidt ved at gaa ind med, men de er altfor trætte til at holde sig genstridige ret længe eller springe deres Vej; de vælger at følge Flok.

„Har I dem alle, Niels?" spørger Mo'r oppe fra Dørstenen. — Jo, de er der alle. — „Nu, Gud ha' Lov da!" Hun skynder sig ind igen til Maden, Smørrebrødet og det kogende Øl.

Saadan dog Lammene er vokset — de er jo ligesrem ikke til at kende igen, saa store er de. Og Dæggelammet — nej, er det virkelig Dæggelammet! Sikken lang Hale, det har lagt sig til. Og se hvor vigtig det nu teer sig; det vil ikke længer lade sig fange.

Det er saa morsomt og fornøjeligt at staa og se paa dem. Og saa at tænke sig, de har levet og strejfet frit om Dag og Nat en hel lang Sommer og en halv Vinter der ude i Skoven, og at de alle er slupne for at blive den luskende Ræys Bytte!

Det er virkelig, som der hænger noget ved dem af den store Skovs Sælsomhed og tryllende Æventyrlighed. — Men alt dette kan vist kun rigtig forstaas af dem, der har levet deres Barndomsaar i et Landsbyhjem.

Nu lukker Fa'r Halvdøren i og skyder Træskaaden for, mens Hans O. mumler lidt om: mon det ikke var raadeligst, hver pilede sine Faar ud af Flokken og trissede hjem med dem, inden det blev helt pibmørk Aften.

„Hvad Snak og Brøvl. Nej, nu skal de følge med ind og faa lidt varmt i Livet oven paa det Dagværk. Det kan nok trænges nu.“

„Ja—a, . . . ingen haader jo sit eget Legem, men føder og vederkvæger det — hohoho.“

Saa spytter de den gennemtyggede Skraa ud og stamper Sneen af Fodtøjet paa Dørstenen og ryster den af Hue og Trøje, idet de gaar ind. — Ah! God Aften. Ah! Ja, det gør godt i en træt og halvvaad Krop, at gaa ind til en velfortjent lille Hvil med Øl og Dram og Mad i en lun og venlig Stue. Det styrker Legemet og opmuntrer Livsaanderne. Tungebaandene løsnes, saa Talen kommer i Gang paa livlig Fod. Dagens Hændelser og Jagttagelser fortælles, ældre Oplevelser og Minder, Smaatræk fra Skov og Sø og Mark rinder til, og Smaahistorier springer frem, muntre Jagthistorier, ja naturligvis, — alt sammen til fælles Hygge og Hovro og ingen til Fortræd.

„Du, Niels,“ — Hans J. smiler — „hvordan var det, det gik til, den Gang gammel Kovstrup han køs den Vejlby Sognefoged?“

„Køs ham af med Haren, mener du . . . Ja, da var han endnu rigtig i hans Velmagtsdage — stor, bred Mand, ja J kan da nok huske ham, gammel Kovstrup . . . Vi var paa Jagt, min Bro'r og mig og Kovstrup, og saa kom a til at skyde paa en Hare, der ovre i Skovkanten ved Svinstedholtet, men den fik ikke nok til at blive paa Stedet, den løb og slap mig af Syne bag et Hegn og faldt saa ovre paa Kørevejen, og der fandt Sognefogden den — han og hans Karl kom just kørende fra Skovs. Det saa a nu ikke, men to Drenge, der kom ud af Skoven med en Børn tørre Pinde, havde set det hele, og de kom nu rendende hen til mig og fortalte det. Imens var Kovstrup stødt til mig. „Va', har han ta't Haren. Har han ta't vor Har'! — Da ska jæ — fløjte mig —!“ Og han stød straks Genvej ud over Marken med store, tunge Skridt og naaede snart Vognen. Sognefogden gik med Haren i Haanden.

„Hvor er du kommen til den Har'? Hit med'en!“

„Hva — hvad rager det dig.“

Saa kylte Kovstrup straks Bøssen fra sig ud til den ene Side og Skydeposen til den anden — store Fagter brugte han jo helst — og traadte saa Manden nær.

„Jæ er kun Skovfowed“ — slog ud med venstre Arm. „Og du er Sognfowed“ — slog ud med højre. „Men du skal ligegodt hit med Haren, ska du!“ — rev den med et Ryk ud af

Haanden paa Sognefogden og smed den hen til Drengene, og de af Sted med den.

Sognefogden stod helt overrumplet. Kunde ikke mæle et eneste Muk.

Saa vendte Kovstrup sig fra ham med et stort Sving med Armen, og tog Bøsse og Skydepose op og spankede stolt af Sted. Saa først fandt Sognefogden Munden igen.

„Du kunde nu ellers grumme nemt ha' brændt dig, vil a sige dig!"

Det svarede Kovstrup ikke noget til.

„Em!" rømmede han sig stærkt, da han kom tilbage. „Saa du, han maatt' ut med Haren, bitt' Fa'r! Ja: Saa du, han maatt' ut med Haren, bitt' Fa'r."

Den Historie morer. Ja, som de ler! Søren højlydt over de andre.

„Hvor stammede han egentlig fra?"

Ja, hvor fra. Ingen vidste saa nøje Rede paa de Ting. Han var nok født oppe langt nørpaa, var kommen over til København i hans unge Dage, men rømte nok ud derfra under Engelskkrigen først i Aarhundredet. Op i Tyverne stod Bønderne her i By og trængte til en god stærk Mand, der kunde holde Opsyn med deres Skove, fordi de Folk fra Frederits, som gik ud og sankede Traas eller tørre Pinde i Skovene, blev alt for slemme til at stjæle der ude, de hug hele Træer og slæbte dem med sig, og gjorde sig Indkomster af dem. Og saa en Dag dukkede Kovstrup op her i vor By og bød sig til som Skovfoged. Han gik i hans bedste Aar og saa ud til at eje grumme Kræfter, saa Bønderne slog straks til med ham. Og det bedrede jo ogsaa paa Tingen med ham — nu holdt de da op med at stjæle Træer ved høj lys Dag, Skovbærerne. De holdt somtid en svær Kommers med ham.

I at omgaas en Bøsse var han en Bøl, en farlig Kammerat, — ja, det var ligefrem et halv Under, det aldrig gik helt galt. Hjemme i hans Stue sad der Spor af to Skud Rævehagl, et oppe i Loftsfjællene, et i Dørkarmen.

„Saa en Dag var de med ham paa Jagt, min Bro'r og Lavs — „Gittus Lavst", Kovstrup kaldte ham. Det var en Vinterdag. Nede ved Sønderstranden fik de Kig paa nogle Svaner, der svømmede og fiskede mellem Isflagerne lidt ude fra Land. Nu skulde de saa ha' Rendekugler for; men Kovstrup havde ingen, saa flyede min Bro'r ham en Kugle, og den slap han ned i Bøsseløbet."

„Den blev jo siddende midtvejs, Kristian; stød den da helt til Bryst med Ladestokken."

„Um," brummede han, den fløj nok ud, naar han fik Ild i Krudtet."

Saa skiltes de ad, for nogle af Svanerne flyttede, og lidt efter fik han Ild i Krudtet, saa det dundrede efter, og Svanerne fløj deres Kaas. En lille Tid gik, saa hørtes det, han kom brasende inde i et stort, lavt Krat. Nu kom hans store, laadne Kabuds til Syne over Buskene.

„Hvad skød du paa? Fik du noget?"

Saa standsede han og saa ud paa det lidt.

„Det var ellers en go' Ku'l, du gav mig. Jeg gjor' da en Skod paa en fem og tyve Daler, Fa'r."

Hvad for noget! Hvad fik han da?

„Fek — ja her ska du — slo mig se, hvad jæ fek." Saa rakte han Armene i Vejret — med Bøssen i to Stykker, midt over. Og saa kom han frem af Krattet og klappede nok saa køjtert paa Kolben: „Men hun er skarpladt igen, det svor jæ paa!" spændte op og slog om efter en Træstamme.

„Kristian, Kristian, da! Er du bleven ren kulrsk!" raabte de og lo.

Saa tog han Stumpen fra Kæven og keg om til dem. „Hø! er det værd at vær' saa bange for Livet, Fa'r!" Saa skød han. — — —

Nu kommer der en Mand ind og byder God Aften og siger, han kan ikke vide, om hans Faar ikke skulde have hittet paa der ude i Skoven at rende sammen med Flokken, de har hentet hjem. Han bliver budt hen til Bordet. — Ja, Tak; han kommer jo rigtignok lige nys fra Mørkningsmeldmaden; men en er jo sjælden saa bespændt af Mad, uden en jo nok kan skaffe Husrum til en Bid Brød og en Dram og en Slurk Øl. . . .

Saa brydes der op og Lygten tændes.

Om hans Faar har Navneskilt eller andet Mærke?

„Nej; men a kender det saa nøje i Ansigtstrækkene."

Hans O. smaaler: „Saa er du lige saa grandsynet som gammel Henning, han kunde kende hans Faar paa Gangen."

Men det vækker ingen Forbavselse, da de kommer ud i Faarestien, og Manden omsider stikker Haanden frem og siger: „Jo, der ligger mit Faar."

Sneen knyger endnu, og Faarene ligger og tygger og hviler saa godt i den lune Sti. Fa'r foreslaar at lade dem blive lig-

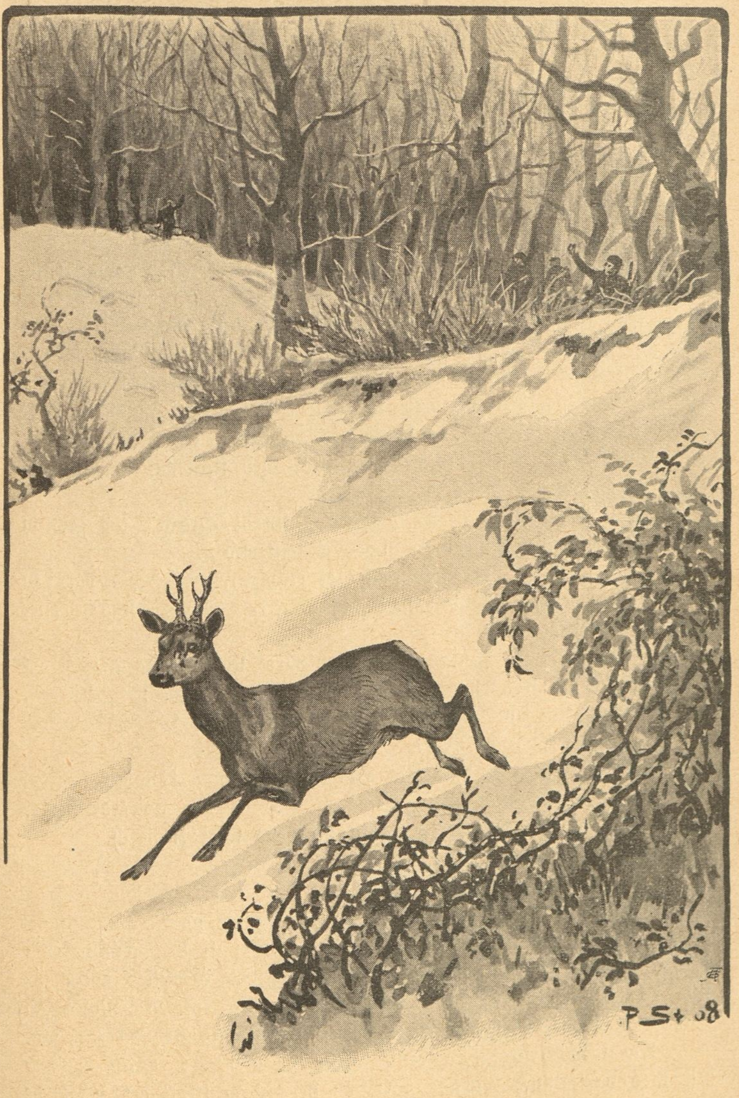
P St 08

gende til i Morgen — det er jo ikke Vejr at trække de søle, trætte Dyr hjem i nu ved mørk Aften.

Og det kan ingen have noget imod. — Saa, God Nat og Tak da! — God Nat og selv Tak! —

* * *

En Vinterdag, Faarene skulde findes og hentes af Skov, blev Jægersmanden Hans J. grumme ærgerlig paa Søren G., ja ret saa harmslagen, saa han kunde ikke godt tilgive ham det hele Aftenen og flere Dage efter. Endda Sørens Adfærd slet ikke havde Rod i Nid eller andet Ondsind, men kom af rosværdig Pligttroskab og pur Vaade.

Kun Jægere kan ret forstaa og undskylde, at Hans tog sig Tingen saa nær.

Fa'r var ikke med paa Skovfærden det Aar — jeg husker ikke hvorfor, men det maa have været overordentlig vigtige Gøremaal, der holdt ham tilbage. Den yngste af Sønnerne, da ved ti-tolv Aar, sendtes da med i hans Sted. Han holdt sig nær til Hans J., fordi han havde størst Tillid til denne Mands Jægerdueligheb. Vejret var rigtig fint, med stille Luft og det nydeligste bløde Lag Sporsne paa Jorden.

Som sædvanlig gik de i stærkt, „spredt Orden“ ind gennem Skovene, og nu nærmede de sig Sønderstranden.

„Hans J., se her har gaaet et enligt Faar.“ Det var i en bred, noget aaben Skovdal med høje Træer. Sporet stod ned efter „Bjergene“ ved Stranden.

Hans kom til og saa paa Klovsporet lidt. Saa gav det et Sæt i ham og han hviskede ivrig og meget fornøjet: „Nej, nej, det er sikkert et Dyr, det er sikkert et Raadyr.“ Og Bøssen kom ned af Nakken med en Fart.

Alle de Tegn undgik ikke Hans O.s Opmærksomhed, saasom han jo var en saare agtpaagivende Mand, og han skønnede straks, her var Vildt paa Færde, og kom hinkende til i Ilmarch.

„Hva', hvad er der?“

„Sſss! Et Dyr, se her!“

„Hva', et Dyr! . . . Ja, a trovr pinte og.“

Saa stort et Stykke Vildt var en ret sjælden Gæst her i Skov. Dyret maatte være en Strejfer, kommen vest eller sønder fra eller kan hænde trippet over Isen paa Fjorden ovre fra Rosenvold Skovene. Lige meget hvorfra; Dyret var her jo nu, og godt saa.

Og i voksende Spænding følger de Sporet: Hans J. forrest med varsomme, higende Skridt, de andre efter, det bedste de orker. Hans O. med lange Hink, Drengen i Triptrav. Ingen

af dem mæler en Lyd. Men saasom Hans J. baade er den kraftigste Fodgænger og har det ivrigste Blod, vinder han snart et helt Bøsseskud forud for sine Fæller. Og lige med eet ser de ham dukke sammen i Kroppen og segne ned i Sneen, saa lang han er, henne, hvor Højskoven slipver og Jordsmonnet faar brat Fald med Banker og Kløfter ned mod Strandbredden. De fatter, han har set Dyret, just som han fik Øjnene ud over Skrænten. Hans O. har naturligvis den inderligste Lyst til at komme hen og fryde sig ved Synet af det sjældne Vildt, Drengen lige saa; men Lykkens Yndling truer ad dem og vinker af med Haanden: de har at holde sig stille, hvor de staar. Og nu stikker han Ladestokken med Proptrækkeren ned i Bøsseløbet for at bytte Haglene om med nogle Rendekugler. Men det er snarere sagt end gjort.

Ja, Hans har set det herlige Stykke Vildt, en dygtig stor Raabuk. Den staar knap hundrede Skridt nede i Bjergene og gnaver Blade af et Brombærkrat. Hovedet er skjult mellem Rankerne, men hele Bredsiden vender op imod ham. Hans kan skyde Bukken over Ende lige saa let, som han kan klø sig i Hovedet. Det kan han, saa snart han faar Rendekuglerne for.

Hvor det dog varer længe, inden han faar de Rendekugler i Bøssen. Naa, nu sidder de der. Nu drejer han sig om paa Maven og kryber frem. Nu nærmer han sig Lykkens straalende Tinde.

Da skingrer der brat et Raab ud fra Søren oppe paa en høj Skovbanke et Par Bøsseskud borte, et Raab saa højt, at det gjalder lydt i den stille Vinterskov:

„Hø—j! Hvad Rakkeren staar I der og gaber efter. Her er æ Faar; nu har a funden æ Faar.“

Hans O. truer hæftig op til ham med Knytnæve. Men det er for silde. Slaget er uigenkaldelig tabt. Raabukken springer sin Vej, værre end nogen løbsk Hest — forsvandt fra Skoven med det samme.

Hans J., stakkels skuffede Jægersmand, er frygtelig bleg i Ansigtet og ryster i Kroppen af Spænding og Harme. Thi at have fældet en Raabuk, et herlig Stykke Kronvildt, er jo et straalende Blad i en ærlig Jægersmands Hæderskrands. Havde han faaet Bukken, kunde han have sømmet Takkerne fast paa Dørkarmen i sin Stue til frydelig Amindelse om en stolt Jagtdag. For ikke at tale om, hvad Bukken var værd i gode rede Penge. Men nu var Haabet glippet, baade Guldet og Æren tabt.

Saa snart Søren, den ufrivillige Ulykkesfugl, kommer ned til dem, siger Hans J. et Ord — saa godt som det eneste, han mælte efter Bukkens Flugt og Dagen ud, — og det er der Fynd i.

„A var tilfreds, der da havde sat en Patas paa tvært i æ Hujhals paa dig!"

Søren ser nok lidt flov ud, men alligevel forsvarer han sig straks og godt med høj Røst og Retfærdighed: Det hele kom jo af pur Vanvare. Hvor i Alverden kunde han lugte, der gik Dyr og Raabukke i Skoven. Han var jo hverken Jæger saa lidt som Støverhund. De var gangne herud for at lede Faar op, ikke for at krybe om efter Raabukke, og dem havde han nu fundet imens. „Og lad os nu komme hjem med æ Faar — det er justement dem, vi gaar om — lad os nu bjerge ved med at faa æ Faar ud af æ Skov."

Og den Tale var der jo stor Rimelighed i og ikke synderligt at sige til.

Men naturligvis skulde de to Jægersmænd og Drengen først have skridtet af og maalt Holdet ned til Brombærkrattet, hvor Raabukken havde staaet og pillet . . . Knap hundrede Skridt! Kæreste Børn, sikket dejligt Skud med Rendekugler! Og Bukken stod der alstille med hele den blanke Side til.

„Aak, den havde jo trimlet paa æ Plet, bareste han et Minut til havde lukket Mund med hans Galen!" sukkede Hans O. — hans Hjærte rummede sit fulde Maal af Skuffelsens Bitterhed, og fra hans Mund udgik nu og da dæmpet, knurrende Klage.

Det tog voldsomt paa Hans J.s Tobak paa hele Hjemvejen. Han æltede Skraaen stærkt mellem Tænderne og spyttede baade tit og kaffebrunt langt ud til Siden.

Godt var det, de endelig kom hjem og fik fortalt ud til Fa'r. Det lindede en Del paa Ærgrelsen og tog Surheden af Øjnene.

Morten Rasmus's Gris.

Fortælling af V. Kongsdal.

Med Tegninger af Forfatteren.

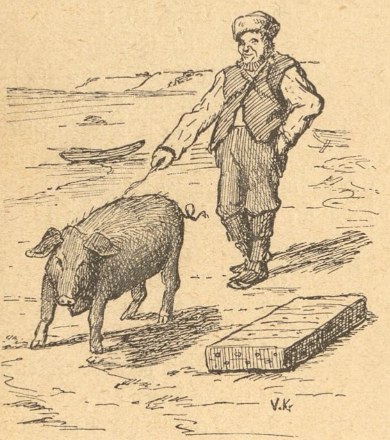

Morten Rasmus var det lille Fiskerlejes Matador. Hans store Baad, Lejets eneste Dæksbaad, der laa derude paa Fjorden og vuggede sit grønmalede Skrog blandt alle de andre smaa, aabne Baade og fladbundede Pramme, symboliserede paa en Prik Mortens hele uomtvistelige Overlegenhed. Naar Morten var borte med Baaden, behøvede man blot at se paa hans Hus. Det var det eneste, der blev malet hver Pintse, og som havde en lille Blomsterhave udenfor. Alle de andre Rønner stod og ravede, med Huller i Taget og med Vægge, hvor Kalken raslede af, saa den klinede Lervæg grinte frem i store, brune Skjolder. Udenfor dem laa kun lasede Unger og flød mellem gammelt, udtjent Køkkenskrammel — og indenfor, dér var Brændevinsflasken det fornemste Bohave — for hele Lejets mandlige Befolkning gik paa den Tid, som her omhandles, største Delen af Aaret rundt i en eneste Dimmelim.

Naar Morten var ude med Baaden paa sine Smaafarter mellem Fjordens Købstæder, var han ædru; men naar han saa kom hjem, drak han til Gengæld alt det, han „havde tilgode“ — og saa fik Morten sig rigtignok en Kæfert, der var af et helt andet Tømmer, end den, de andre gik og nussede med: saadan en rigtig „Brandstorm“. Og medens de andre sad og puslede med deres beskedne Kæfert, og listede af Sted til deres Rønner, naar

den blev dem for høj — saa kom der Foretagelsesaand over Morten, naar han var fuld. Han kunde da gaa i Gang med de besynderligste Foretagender — og saa fik Lejet altid føjet et eller andet mærkeligt Kapitel til sin Historie.

Jo, Morten var Manden! Og Morten havde en Gris. Han var den eneste i hele Lejet, der holdt Gris. De andre havde ondt nok ved at bjærge det allernødvendigste til sig selv; for dem var en Gris nærmest et Fabeldyr, der kunde sluge i sig, saa at en Mand altid maatte være ædru, hvis han skulde tænke paa at mætte saadan et Kretur. Men Morten var saa vel funderet, at han kunde holde en Gris.

Den Gris, her er Tale om, var en langbenet, rød- og sortbroget Skabilken, som Morten havde tusket sig til ovre paa Kulsvierkysten. Den gik fra første Færd med uforstilt Humør løs paa alt spiseligt, der kom indenfor dens Trynes Rækkevidde, og da den vokste til, og der antagelig ikke var den rette Overensstemmelse mellem dens Madrationer og dens Humør til at æde, saa tvang dette Forhold den til at gaa frem med større Grundighed. Først aad den løs paa Truget, og da det var besørget, gik den i Gang med selve Gulvet til Svinehuset.

Da Morten en Eftermiddag kom hjem med Baaden, fandt han hele Stenbroen i Svinehuset brækket op og et stort Hul rodet i Jorden, hvori Grisen stod og nøs og gnaskede Jord i sig.

„Split hugge og lyne mine Bramsejl", bandede Morten. „Hør Kammerat — hvad er du for en Muldvarp?"

Mortens Kone ramsede op: „Ja, Truget har han ædt og Huset er han være at rive ned — det er dog den værste Gris, jeg nogentid har set."

Morten tog Situationen med en Sømands Gemytlighed. „Halløj, Mutter! Nej det er nok en rigtig Gris, han skraber i Jorden og føder sig selv ligesom Hønsene — se saadan er det, at en Gris skal være!"

Men Væggene truede med at ramle sammen over Hovedet paa Grisen, hvis det blev ved paa den Maade, saa noget maatte der gøres. Morten spekulerede først en Stund inde hos Grisen, og satte derefter Kursen over mod Jens Nielsens Rønne.

Her traf han Peter Hansen og Jens Nielsen ved „et lille Bær". Der forløb derfor en Timestid, før Morten atter kom til Syne med Jens Nielsen og Peter Hansen i Kølvandet og med Kurs mod Svinehuset.

Herinde galoperede nu Grisen omkring som en Gemse i et

Bjerglandskab. Det usædvanlige i Situationen skulde først have Tid til at „sætte sig“ i de to Saabenbrødres Bevidsthed.

„Det er en tovle Gris,“ mumlede Jens Nielen dybsindigt.

Peter Hansen skræppede op: „Den skal du sende ind paa Traverbanen, Morten! den render fra dem al—le sammen.“

„Du sku sætte en Ring i Trynen paa ham, Morten, saa lar han være med de Kunster,“ mumlede Jens Nielen.

„Ja en Ring i Trynen! det er lige akkurat det, jeg staar og tænker paa,“ forsikrede Morten — og det blev saa vedtaget.

Eftersom der aldrig der i Lejet blev fattet en Beslutning af afgørende Betydning, uden at der blev drukket paa den, stavrede Trekløveret ind i Stuen; og eftersom Morten ikke lod det blive ved at lade en fattig Pægl gaa rundt, men tappede Fuselen af et helt lille Anker, saa var Peter Hansen forlængst duftet hjem og det var blevet langt over Sengetid før Morten og Jens Nielen omsider stolprede ud i Svinehuset med Lygte, Knibtang, Skomagersyl og Staaltraad.

Jens Nielen ravede langs Væggen. „Tror du nu osse, Morten — at du kan holde han?“ forsøgte han.

„Holde han? Ja split hugge og lyne min Røjl*) kan jeg holde han — kan du blot holde dig paa Højkant, saa skal jeg nok klare den med Grisen.“

Inde i Svinehuset begyndte den vilde Jagt. Morten var mægtig hjulbenet; hver Gang Grisen ikke kunde finde anden Udvej, smuttede den blot ud mellem Benene paa Morten. Tilsidst fik han dog Tag i den.

„Hold nu paa han! — hold nu paa han!“ brølte Jens Nielen, han var bleven væltet omkuld af Grisen, og laa og samlede sig selv og alle sine Grejer sammen.

Morten klemte med Knæene om Ribbenene paa Grisen. Opildnet ved Jens Nielens Brøl, klemte han til af al Magt.

Da Jens Nielen omsider var kommen paa Benene, var Grisen bleven saa underlig stille.

„Jeg tror du klemmer for hart, Morten, du kan vist godt linde en Smule.“

Han begyndte at pirke Grisen i Trynen med Skomagersylen.

„Han siger aller en Smule, Morten. Jeg tror at han er død.“

---

*) Et af de øverste Sejl paa et Fuldskib.

Morten slap Taget om Grisen; den plumpede til Jorden som en Sæk Hakkelse.

„Split hugge og lyne min Skøjsel*),“ bandte Morten, „gu er han død.“

Der indtraadte en højtidelig Stilhed. Jens Nielen sank ned i Knæ ved Siden af Grisen, og Morten stod maalløs i Lygteskinnet.

„Lad os tage den med Anstand, Jens Nielen“ — brød Morten endelig Stilheden — „og trøste os med, at han har det godt, hvor han nu er — for dette her“ — Morten ragede med en lang Arm ud over Rummet — „det passede ham ligegodt ikke.“

Med en sikker Følelse af, at have været Situationen voksen, skred Morten ind i Stuen og gik til Køjs.

For Jens Nielen var denne sidste af Dagens Hændelser for overvældende — han sank helt sammen ved Siden af Grisen, og snart efter genlød Rummet af en Snorken og Prusten, akkurat lige saa vellykket, som den plejede at blive præsteret herude af den nylig henfarne.

Kl. 4 næste Morgen tørnede Morten ud. Foretagelsesaanden var kommen over ham. Nede ved Skovgærdet begyndte han at grave en Grav til Grisen. Det var en stille Augustmorgen, Morten pustede og svedte, da Solen begyndte at skinne varmt.

Da han var kommen saa vidt med Hullet, at kun Overkroppen ragede ovenfor, naar han stod nede i det, kom Peter Hansen drivende.

Ude fra Vejen fik han Øje paa Mortens Overdel, og var straks klar over, at der var noget usædvanligt paa Færde.

„Hvad er det, du bestiller, Morten! graver du din døde Bestemoder op?“ raabte han forsorent.

Morten meddelte ham, hvordan det var gaaet med Grisen, og at han nu vilde begrave den.

„Nej, det skal du ikke gøre, Morten! saa maa du meget hellere sejle ud med ham og kaste ham i Stranden.“

Peter Hansen kendte godt den store Brændevinsflaske, som altid stod ude i Lukafet paa Mortens Baad.

Det sømandsmæssige i denne nye Begravelsesmaade tiltalte Morten, nu da det var varmt at staa og grave. Han entrede op af Hullet og gik i Gang med at kaste det til igen.

---

*) Det øverste Sejl paa et Fuldskib.

Medens Morten asede med Jorden, fik Peter Hansen travlt med at skulle se, om Grisen var rigtig død.

Inde i Svinehuset laa Jens Nielen og snorkede ved Siden af Grisen. Han holdt endnu Skomagersylen fastklemt i Haanden. Peter Hansen ventede sig noget ekstra godt ud af denne Dag, der begyndte saa lovende.

Da Hullet atter var jævnet med Jorden, gik Morten i

Gang med at rigge den store Baad til, og da Kaffen var drukket, stagede Trekløveret ud med Grisen og fik den ombord.

Det var fint Magsvejr. En let Brise krusede Fjorden hist og her. Saasnart Ankeret var lettet og Sejlene sat, voldte Sejladsen dem ingen Ulejlighed. Forude laa Grisen, og agterude hos Morten laa Peter Hansen og Jens Nielen — denne sidste havde Morten betroet Omsorgen for den store Flaske. „Han forvarer jo saa godt, hvad han faar i Hænderne,“ grinte Morten.

„Ja, men saa skal han være meget mere fuld, end han nu er," faldt Peter Hansen i med.

„Ja — ja, nu kan han jo gi en Sejlesnaps til at begynde med."

Saa røg Tolden af Flasken. Fjordens friske Vand klukkede mod Klinkerne langs Baadens Sider, og Husene og Skovene inde i Land svandt bort i en varm, sløret Dis, alt som de kom længere ud paa Fjorden; det var en ren himmelsk Tur for de tre Fæller i Baaden.

Midt ude i Farvandet blev Grisen hevet overbord. Den fløb paa Vandet, og dens vaade, røde Børster glitrede med Guldglans i Sollyset.

„Det er dog masendes Ting, som han skinner," mumlede Jens Nielen, „der ku' ellers være kogt en god Gryde Sæbe paa ham."

Den Slags smaalige Spekulationer var der imidlertid ingen Gehør for. Nu sejlede de Lysttur, og hvis Jens Nielen var ked af, at han ikke hellere sad hjemme og kogte Sæbe, saa kunde han være bleven hjemme — og i den Dur.

Farten gik derpaa hjemefter igen. Rønnerne derinde i Land tegnede sig tydeligere og tydeligere.

Bevidstheden om, at al Opmærksomheden derinde var samlet om dem og deres Forehavende, lod de tre Baadfæller føle sig som overmaade vigtige Personer.

Da Baaden atter var lagt for Anker, og de skulde gaa fraborde ned i Prammen, skete der det Uheld, at Jens Nielen plumpede udenbords, og nær havde væltet den fladbundede Pram. Med stort Besvær fik Morten dog manøvreret ham ind i Prammen igen.

„Blev du vaad," spurgte Morten ham lunt, da han vel var kommen indenbords.

„Nej aldrig en Smule," forsikrede Jens Nielen. — Vandet strømmede fra ham, som fra en Sluse.

Men paa Ansigterne inde i Land plantede der sig et forstaaende Smil. Den derude, den var god nok — den kendte de allesammen ud og ind — den kunde nok blive til noget inden Aften.

Da de var komne ind paa Strandbredden, sendte Morten, som god Sømand et mønstrende Blik ud over Fjorden og Fartøjet.

„Split hugge og lyne mine Bramsejl, der kommer Lynæsbaade ind paa Fjorden."

„Ja — det gør der osse," hviskede Jens Nielen med et forstenet Udtryk i Ansigtet.

„Nej, hør nu, Morten," skræppede Peter Hansen op — „nu sejler de lige hen og snupper Grisen — det skal du ikke lade dig nøje med."

Baadene fra Lynæs var de overlegne Rivaler om Fiskeriet paa Fjorden — hvorfor der herskede Fjendskab mellem dem og det lille Lejes Befolkning. Deres Tilsynekomst ændrede med et Slag Værdien af den døde Gris for Morten — Lynæsmændene maatte paa ingen mulig Maade faa Fingre i den.

Trekløveret gik ufortøvet tilsøs igen. Morten, der sejlede lige saa sikkert paa Fjorden, som han gik hjemme i sin egen Stue, ramte snart Kadaveret af Grisen og fik den halet indenbords, inden Lynæsbaadene naaede ned til den.

I sin nye Værdighed, som et fra Fjenden bjerget Klenodie, blev Grisen anbragt agterude. Det friske Bad havde haft en heldig Indflydelse paa dens Ydre; den laa nu ren og pæn og struttede som en nybagt Bolle. Jens Nielen sad og stangede i den med en Tommelfinger og mumlede: „Der sidder rømme mig et godt Stykke Sul paa han." Og Peter Hansen braldrede løs: „Ja, jeg kan ikke begribe, Morten, at I ikke tog og skar Hovedet af ham straks, han var død, saa havde det været det nydeligste Stykke Sul af Verden!"

„Ja, hvad det angaar, saa er Sulet lige fedt enten Hovedet er kommet af ham før, han er død, eller efter han er død," forsikrede Morten med uigendrivelig Sikkerhed.

Jens Nielen rumsterede ned i sin tre Kvarter dybe Bukselomme og fik halet en gammel Rest af en Lommekniv frem, og gjorde et prøvende Indsnit bag Øret paa Grisen, saa det hvide Flæsk skinnede frem. Han sad og smaasnakkede med sig selv: „Sulet, det ser godt nok ud."

Imidlertid — Grisen kunde ikke blive liggende der ombord og blive solstegt — og alt som Baaden nærmede sig Land mere og mere, stillede Spørgsmaalet om en passende Anvendelse sig paatrængende i Forgrunden for de tre Baadfæller.

Under alt dette var det blevet godt op ad Formiddagen. „Søen tærer", som man siger, og de var efterhaanden blevne skrupsultne alle tre.

Jens Nielen havde siddet og næret en stille Forliebelse til det indbydende Sul, der sad paa Grisen. — Inden de var naaede Land, havde han stilfærdigt faaet manøvreret Raadslagningen saa-

ledes, at han havde overtaget i Entreprise at skære Hovedet af Grisen og servere stegt Flæsk af Kindbakkerne paa den.

Grisen landede saaledes igen paa den hjemlige Kyst. I stort Optog trillede Jens Nielen den paa en Hjulbør op til sit. Vandet pjaskede ham endnu i Træskoene — og Vittighederne haglede ned over ham, men begge Dele anfægtede ham lige lidt. I Følelsen af at være Begivenhedernes Midtpunkt havde han anlagt det højtidsfulde Ansigt, som han ellers havde paa, naar han en sjælden Gang — ved Bryllup eller Barnedaab — var i Kirke.

Ved Ankomsten til Hjemmet viste der sig imidlertid straks en Hindring, som han ikke havde gjort Regning med.

Da hans Sofie saa Optoget troppe ind i Gaarden og hørte, hvad det drejede sig om, stillede hun sig op i Døren og bandede paa, at der ikke skulde blive noget af, at de skulde brase den Slags paa hendes Komfur — — „Saadan en gammel Tosse — — rende og være Nar for Folk."

Sofie var heldigvis et af de Kvindfolk, paa hvem Mortens store Brændevinsflaske virkede „formildende". Efter nogen Parlamentering lod hun sig dog bevæge til at koge Kartofler til dem, og ellers ordne Anretningen, imod at de selv stegte Flæsket inde hos Jacob, der boede tilleje i en lille Stue i den anden Ende af Huset.

Det var nu bleven en offenlig Forlystelse. Gaarden var fuld af Folk, der morede sig og gav deres Besyv med.

Hos Jacob var der altid frit Kørind. Han havde naaet det Stadium, hvor man ser Rotter alle Vegne, og opholdt sig for det meste i „Spisekammeret", som de kaldte hans Seng, fordi den husede Flasken — Jacobs eneste Forraad.

Peter Hansen skulde forestaa Stegningen af Flæsket inde paa Jocobs Kakkelovn. Da Ilden blussede godt op, listede en Spøgefugl blandt Tilskuerne sig ud i den aabne Kamin og stoppede en Klud i Kakkelovnsrøret.

Da Røgen begyndte at vælte ind i Stuen, gik det op for Jacob, at der maatte være noget usædvanligt paa Færde inde hos ham. Han satte sig paa Sengekanten og anstrængte sig af yderste Evne for at naa til en Erkendelse af, hvad det kunde være. Røgen sved efterhaanden i hans Øjne, saa Taarerne drev ned ad Kinderne. En ubestemt Følelse lod ham søge ud i det Fri. Hans Tilsynekomst i Døren, med Flasken under Armen og et taarefyldt Ansigt, vakte stærkt forøget Munterhed.

Men den indbragte ham en Invitation til at deltage i Maaltidet. „Den, der er med i Legen, skal ogsaa have noget af Stegen", resolverede Morten.

Omsider var Anretningen saa færdig. Peter Hansen kom ud med sin Pande Flæsk, der var blevet baade røget og stegt — og Festmaaltidet begyndte.

Det faldt i god Jord.

„Du giveste Gud, at vi aldrig maa savne Flæskberød," udbrød Peter Hansen i et Anfald af andægtigt Velvære, da de sad bænkede ved Flæsket og de dampende Kartofler.

Og Morten sørgede for, at der ikke blev ret langt mellem Snapsene, saa Maaltidet blev en Succes.

Jacob havde i sine Velmagtsdage været Pranger — og havde nok ikke gaaet af Vejen for et Kadaver. Naar blot man kom paa

de rigtige Steder, saa kunde man saamænd sælge et selvdødt Kretur lige saa nemt som et Kretur, der baade var slaaet for Panden og stukket ihjel — det var nu Jacobs Erfaring.

Da han havde faaet nogle Snapse ved Bordet, begyndte det at klare op i hans Tanker. Medens de andre sad og snakkede løs, sad han ganske stille og fik en Ide. Under et længere Ordskifte mellem de andre tre, havde Jacob faaet sig arbejdet op fra Bænken og stod og ravede ved Bordet: „Maa jeg — faa Lov — at — sige — et Ord? Efter min Mening — saa skal I ta' ned til Holbæk — og sælge Grisen."

Stilfærdigt og med Besvær havde Jacob fremstammet disse Ord. Derefter ravede han atter ned paa Bænken og sad og virrede

idiotisk med Hovedet. Dersom en Meteor var faldet ned i Kartoffelfadet, havde den ikke kunnet gøre Regning paa større Opmærksomhed, end dette Forslag fra Jacobs Side.

„Skaal, Jacob! Du er ingen rigtig Tosse," raabte Morten.

Jacob havde virkelig sagt det forløsende Ord. Den af Skæbnen omtumlede Gris skulde finde Hvile, og lægge sine Knogler i Holbæk.

Under disse Forhold hævedes Taflet hurtigst muligt. Der var jo nok at tage fat i. Grisen skulde skoldes og skrabes og gøres ren. Men der var jo Hjælpere nok — det var der altid, hvor Morten førte han.

Henad Eftermiddagen fulgtes Grisen atter i stort Optog til

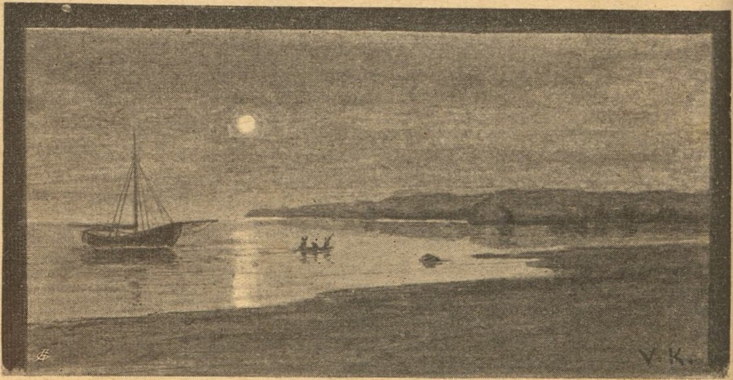

Stranden. For tredje Gang riggede Morten Baaden og stod sydpaa ned om „Næbbet" ad Holbæk til.

Farten til Holbæk — ja den gik som Fod i Hose for Morten. Henad Aften lagde han til ved Bolværket. Da han var godt kendt i Byen, havde han inden en Timestid solgt Grisen for 20 Kr.

I den maanelyse Nat gik Farten hjemad igen.

Den vel tilbragte Dag var sluttet over al Forventning. Alle var glade. Manden med, der havde købt Grisen for de 20 Kroner. For selv om den end ikke var kommen af Dage paa den for en Gris naturligste Maade, saa var der dog noget i det, som Morten sagde, „at Sulet kunde være lige fedt, enten Hovedet kom af Grisen før eller efter den var død."

Det var i hvert Fald en Sætning, som med afgjort Held blev praktiseret paa Morten Rasmus's Gris.

Berners Apotek.

Af Arkelius.

Med Tegninger af Poul Steffensen.

Det var endnu næppe begyndt at gry ad Dag, men fra Smedien i det lave Bindingsværkshus lyste Skæret af Essens Ild allerede ud over den halvmørke Gade, og de kraftige Hammerslag lød højt i den stille Morgen.

Vægteren kom gaaende med sin Morgenstjerne paa Skulderen, og da han var ud for Smedens Dør, blinkede han med sine søvnige Øjne mod Lyset og udbrød:

„Alt saa aarle ved Arbejdet, Mester Engelhardt, ærligt Haandværk er en Herrens Velsignelse; var en anden en ikke rendt af Læren, behøvede man ikke nu at drive omkring i Gaderne ved Nattetid, for det er en slem Bestilling."

Den svære Smed lod Hammeren synke og svarede:

„Aa hvad, det er da en nemmere Profession end min, jeg maa slide og slæbe, og I har ikke andet at bestille end at spadsere."

„Ja det tror I Mester," sagde Vægteren, „men det passer ikke. Se her," vedblev han og pegede paa en bred, blodrød Skramme paa sin Hals, „saadant noget falder der af til os."

„Hvordan er I kommen til den Blessure?"

„Jeg fik den i Nat ud for jeres gode Ven, Apotekerens Butik, hvor en Sværm Natteravne havde smadret baade Vinduet og hans Syltekrukker. Da jeg saa kom til, faldt de over mig og slog løs paa mig, til jeg maatte fortrække."

„Fik I da ikke siden fat paa nogen af dem," spurgte Smeden.

„Nej bevares, det er nok bedst i disse Tider at lukke Øjnene; de kom jo der oppe fra," sagde Vægteren og pegede mod Kristiansborg Slots høje Mure, der kunde ses fra Gaden. „Man siger endda," vedblev han og dæmpede Stemmen til en sagte Hvisken, „at kongelig Majestæt selv er med blandt disse galne Mennesker."

„Ja, han er nok bleven rent tosset, siden han kom i Kast med denne Støvlet Kathrine, hun har vist forhekset ham, men det tager nok en forskrækkelig Ende."

I det samme kom en ung, køn Mand ned fra Svalegangen i Husets Gavl, Vægteren gik bort, og Smeden sagde:

„Ih! Se Godmorgen Mosjø Jens; det er vel de ny Tiders Skik, at Svenden møder en Time efter, at Mesteren har begyndt at arbejde."

„Tag mig det ikke ilde op," svarede den unge, „jeg havde Tandværk, og faldt ej i Søvn før hen ad Morgen, hvorfor jeg forsov mig. Der er heller ikke mange, der kan hamle op med Mester i at staa tidlig op."

„Sludder Dreng," sagde Smeden og sendte Svenden et hvast Blik, „han har vel været paa Svir i Nat og kanske endda mellem den Flok Galninge, der slog Ruder og alt i Stykker hos Apoteker Berner."

„Har de maset Pilletrillerens Vinduer?" spurgte Svenden, og der klang en saa oprigtig Glæde i hans Stemme, at Mester Engelhardt forbavset saa paa ham og sagde:

„For alle Ulykker, jeg tror det fornøjer ham, hvad har du mod Apotekeren, ved du maaske ikke, at han er min Ven?"

„Jo, Mester, jeg ved mere end det, jeg ved ogsaa, at I har

forset jer paa hans Pengesæk og nu partout vil kaste jeres eneste Datter hen til den skruttede Gedebuk. Men det bliver maaske Løgn, hører I, jeg Jens Høyer siger, det bliver kanske Løgn," gentog Svenden og slog saa heftigt løs paa det glødende Jern, at Ildfunker fløj over hele Værkstedet.

Mester Engelhardt var bleven blaarød i Ansigtet af Harme og traadte truende hen mod Ynglingen, der dog ikke veg tilbage, men rettede sin muskelstærke Krop og saa den gamle Mand dristig i Øjnene.

Mesteren kunde næppe tale; men fik endelig fremstammet:

„Har Brændevinen taget din Forstand, dumme Dreng, hvad angaar min Datter og Apotekeren dig?"

„Jeg drikker ikke Brændevin, Mester, det ved I godt, ej heller har min Forstand taget Skade; men Else og jeg holder af hinanden; og I gør Synd, hvis I vil tvinge hende til at tage Apotekeren."

„Min Datter og du holder af hinanden," gentog Engelhardt, „se, se, ja jeg har jo nok mærket, at der var noget imellem jer, men nu er det min Tur til at sige, det bliver Løgn, den Pære hænger for højt for en Smedesvend."

„Aa, Mester," sagde Jens Høyer i en blød Tone, „I har jo selv en Gang været Svend, og nu beder jeg jer saa mindelig være os lidt god, vi vil velsigne jer derfor alle Dage."

„Apoteker Berner har mit Ord, og det bryder jeg ikke; men nu til Arbejdet, og ikke mere om den Sag andet end det er bedst, du gør dig rejsefærdig til Lørdag; her har jeg ikke mere Brug for dig."

„Hvis det er jeres sidste Ord, kan det hænde, at I en Gang kommer til at fortryde, hvad I nu gør mod os."

Engelhardt svarede ikke, og Arbejdet fortsattes i Tavshed. Da det blev Middag, dæmpedes Ilden paa Essen, og Mesteren gik op paa første Sal, hvor han havde sin Beboelse. Han var Enkemand og havde to Børn, Datteren Else og en noget yngre Søn, Ernst, der var i Lære hos Apoteker Berner. Herved var Engelhardt bleven bekendt med Apotekeren, der snart blev en daglig Gæst i Smedens Hus, hvor han efter nogen Tids Forløb blev svært indtaget i den kønne Else og besluttede, at hun skulde blive hans Hustru.

I de Tider var det sjældent, at en ung Pige fik Lov til selv at vælge sin Brudgom, dette blev i Regelen afgjort af Forældrene under Hensyn til Bejlerens Velstand.

For Apotekeren gjaldt det derfor først og fremmest om at

vinde Faderen, bagefter kunde han saa altid faa Elses Samtykke, mente han. Da han var en velhavende Mand, medens det modsatte var Tilfældet med Engelhardt, der sad haardt i det, fik Berner snart ved Hjælp af Laanebeviser, Forskrivninger og andre hemmelige Dokumenter den skikkelige Smed helt i sin Magt, og optraadte da som Bejler, idet han lod ædelmodige Hentydninger falde om Eftergivelse af Gæld og fremtidig sorgfrit Liv uden strengt Arbejde.

Den gamle Mand gav villig sit Samtykke, han ansaa det for en Lykke baade for sig selv, Sønnen og Datteren, at den rige Apoteker vilde være hans Svigersøn. Men da han talte om det til Else, erklærede denne, at hun aldrig vilde gifte sig med Berner, hvem hun ikke kunde udstaa.

Den gode Mester Engelhardt kom nu i en slem Knibe; bryde sit Løfte til Apotekeren turde han ikke, og tvinge Datteren, der var hans Øjesten, vilde han ogsaa nødig, og saa gjorde han, hvad saa mange andre baade før og senere har gjort, han sagde til sig selv: „Lad os se Tiden an, kommer Tid kommer Raad; og hver Gang Apotekeren trængte paa om Udstyr og Bryllup, fik han et beroligende, men dog undvigende Svar.

Saaledes stod Sagerne hin Dag, da Engelhardt havde faaet at vide, at Datteren og hans Svend holdt af hinanden. Han busede straks ud med, at han havde afskediget Svenden, men til hans Forundring tog Else Sagen ganske rolig og sagde blot:

„Ja, Fader maa jo selv bestemme, hvem I vil have paa Værkstedet."

Engelhardt kunde ikke forstaa hendes Ro og spurgte:

„Men holder du da ikke af ham?"

„Jo, Fader, lige saa meget som Moder vist holdt af dig, da I var unge."

Den gamle Mand blev blød om Hjertet, men vilde ikke lade sig mærke med det; han brummede, at Berner havde hans Ord og var en hæderlig, velstaaende Mand, som de fleste unge Piger med Glæde vilde have til Ægtefælle, men da Datteren slet ikke svarede, gik han tilsidst igen ned i sin Smedie.

Om Aftenen fik de som sædvanlig Besøg af Apotekeren. Han var en lille Mand, hvis Hals sad saa langt nede mellem Skuldrene, at han fik Udseende af at være forvokset. Hans Ansigt var blegt og stort med et Par sorte, stikkende Øjne, hvis Udtryk man aldrig kunde blive rigtig klog paa.

Mester Engelhardt hilste ham med overdreven Høflighed, men Else gav ham kun et kort Nik og mælede ikke et Ord.

„Min Jomfru lader til at være i daarligt Lune i Aften," sagde Berner og saa paa hende med sine stikkende Øjne, „men det er kanske paa mine Vegne over al den Skade og Tort, Skarnsfolk sidste Nat har forvoldet mig i min lovlige og vigtige Næring."

„Ja for alle Ulykker," faldt Smeden ham hurtigt i Talen, Per Vægter fortalte mig i Morges, hvad Hærværk, de har øvet mod jer, har J ingen Tanke om, hvem disse Folk var?"

„Jo, jeg har mere end en Tanke derom, det er jo ingen Hemmelighed, hvem der nu ved Nattetid gør Byens Gader usikre for fredelige Folk. Ingen ærbar Kvinde tør snart vise sig ude, efter at Mørket er faldet paa, men længe vil vi Borgere ikke finde os i det, om saa selve Kon . . .," han brød af og sagde kort:

„Lad os ikke tale for meget om det, men hellere handle, naar Tiden kommer."

„Har min Jomfru ej Lyst at komme udi Komediehuset i Morgen Aften sammen med eders Fader og med mig?" spurgte han derpaa Else.

„Takker skyldigst," svarede hun nu, „men det passer sig ikke for en fattig Pige at komme slige Steder."

„Passer sig ikke, gentog Apotekeren, „jeg kan da ikke se noget upassende i, at J gaar paa Komedie sammen med eders Fader og med den, der skal være eders Fæstemand."

„Aah! Hr. Berner, jeg . . . jeg kan ikke blive eders Fæstemø, fordi jeg . . ." stammede Else rødmende. Hun vilde sige „fordi jeg holder af en anden," men før hun kunde faa det frem, udbrød hendes Fader, der følte, at Øjeblikket kunde være afgørende:

„Hun mener sig for ringe for jer, Berner, giv hende Stunder til at sætte sig ind i det. Gaa du nu Barn," vedblev han og sendte Else et vredt Blik, „du husker jo, du skal ud til din syge Faster i Aften."

Else lod sig ikke dette sige to Gange, men næppe havde hun lukket Døren efter sig, før Apotekeren fo'r op og sagde:

„Nu skal det have en Ende, ikke vil jeg længere være eders Nar; altid, naar jeg kommer, skikker J hende bort; J skulde hellere selv gaa og lade hende blive, saa jeg kunde faa talt med hende. Men en Gang for alle siger jeg nu, at er hun ikke min ægteviede Hustru inden et Aar, vil jeg hverken eje eller have hende; der er Piger nok, der ser mildt til mig, men værst bliver det for eder, Mester Gert."

Den gamle Mand vred sig under Berners stikkende Blik og

prøvede som sædvanlig paa at tale beroligende til Apotekeren, men denne var nu bleven vred, tog sin Hat og gik, idet han sagde:

„Husk nu, hvad jeg har sagt, det bliver eders Sag at ordne det fornødne.“

Berners Apotek bestod af en mørk Stue og et lille Laboratorium. Gulvet var af Mursten og Væggene kun kalkede. Rundt om paa Hylderne stod snavsede Krukker og Glas, og det hele gjorde et malpropert og utiltalende Indtryk. Ingen tog dog Forargelse heraf; thi i hine Dage stod Renligheden ikke paa noget højt Standpunkt i København, og Apotekeren havde Kunder nok, thi der herskede altid stor Sygelighed i Byen.

Da Berner hin Aften kom hjem, var han i meget daarligt Lune, og Elses Broder, en bleg, lyshaaret Yngling, fik det at føle. Han blev kostet fra det ene Arbejde til det andet, og det blev sent, før han kom til Ro i sit usle Kammer, der laa ved Siden af Butiken, for at han kunde være ved Haanden, naar der om Natten kom Kunder. Han frygtede sin strenge Principal, der ofte pryglede ham, men at beklage sig til Faderen over den slette Behandling nyttede ikke; thi at Prygl var nødvendig baade i Skolen og i Læretiden, mente i de Tider alle, undtagen dem, det gik ud over.

Saa godt det havde ladet sig gøre, var der raadet Bod paa den foregaaende Nats Ødelæggelse; Ruderne var satte i, og de ituslaaede Krukker fjernede, men Begivenheden gav Stof til Samtale, og alle, der i de følgende Dage havde Ærinde i Apoteket, udtalte deres Harme derover.

Og Vreden var ægte nok; thi det var en sørgelig Periode, man den Gang levede i. Kongen, Kristian den Syvende, hengav sig sammen med sine Svirebrødre til tøjlesløse Udskejelser. I Selskab med de mest foragtelige Kvinder drog de ved Nattetid drukne og hylende gennem Gaderne, knuste Vinduer og overfaldt fredelige Folk. Den mest berygtede blandt disse Kvinder var Kathrine Beuthaken, der efter Sigende var en uægte Datter af en Prins af Bewern. Hun kaldtes i Folkemunde Støvlet Kathrine og havde forstaaet at opflamme den allerede halvt sindssyge Konges Lidenskab saaledes, at hun havde faaet en sælsom Magt over ham. Han lejede et Hus paa Vandkunsten til hende, og alt, hvad hun ønskede, gik Kongen ind paa. Ofte havde man prøvet at overtale ham til at skille sig ved hende, men altid forgæves, hun var det eneste Menneske, der forstod ham og som han brød sig om, sagde han.

Saavel hos et stort Parti ved Hoffet, som ude i Befolkningen, havde man den dybeste Medlidenhed med den unge Dron-

ning, Caroline Mathilde, — det var endnu før Struensee kom til Danmark, — og der blev udkastet mange Planer om atter at føre Kongen tilbage paa den rette Vej.

Det lykkedes ikke Mester Engelhardt at overtale Datteren til at gaa i Teatret den bestemte Aften, og ydermere forlangte hun af ham, at han nu kort og godt skulde anmode Berner om at slaa hende af sine Tanker, da hun aldrig vilde være hans Hustru. Faderen baade bad og truede, men alt var forgæves, der var nu kommen en klar Bestemthed over hende, og selv da Engelhardt fortalte, at Apotekeren kunde sætte dem fra Hus og Hjem, hvad Dag han vilde, lod hun sig ikke rokke i sin Beslutning.

Berner var sikker paa, at baade Engelhardt og Else var rede til at følge ham i Teatret og mødte derfor om Aftenen fint pyntet. Stor var hans Forbavselse, da han fandt Familien i dens daglige Paaklædning, men endnu mere forbavset blev han, da Else sagde:

„Bliv ikke vred, Hr. Berner, men jeg kan ikke blive eders Hustru, som I venter. Jeg er ked af, at jeg maaske volder baade eder og min Fader Sorg, men det kan ikke være anderledes, og jeg forandrer aldrig denne Mening."

Apotekeren blev bleg af Harme og Skuffelse, han vendte sig til Engelhardt med en truende Mine og sagde:

„Er det paa den Maade, I holder eders Løfte, jeg antog, I var en Mand, man kunde stole paa, men i dette Hus er det nok Skik, at Faderen bliver holdt i Tugt af Børnene, saa stor og svær I end er. I skal nu snart høre nærmere fra mig. Og I, min knibske Jomfru, behøver ikke at være bange for, at jeg skal tigge eder om at blive min Hustru."

Smeden forsikrede, at han havde gjort alt, hvad han kunde, for at indvirke paa Datteren, han havde jaget sin Svend bort, fordi de to unge holdt af hinanden, og han vilde gøre alt, hvad Berner ønskede, blot denne ikke vilde gaa for strengt frem mod ham, saa han blev en ødelagt Mand.

„Skam dig Fader, at tigge om Naade, som om du var en Forbryder," sagde Else, „det sømmer sig ikke for dig, der er lige saa god en Borger i Byen som Hr. Berner; lad ham gøre, hvad han vil, vi skal nok faa det daglige Brød alligevel."

„Det kan maaske blive sparsomt nok med Brødet, naar jeg tager, hvad mit er," sagde Apotekeren, „men nu vil jeg intet mere have med eder at skaffe, eders Broder skal komme fra Apoteket den Dag i Morgen. — Dog nej," vedblev han efter et Øjebliks Eftertanke, „han maa blive Tiden ud, der er jo Kon-

trakt mellem os, og ingen skal kunne sige, at jeg bryder mit Ord, som I gør."

„Jeg har aldrig givet eder mit Ord, Hr. Berner," sagde Else, „men et beder jeg om, lad det, der er sket i Aften, ikke gaa ud over Ernst."

Apotekeren svarede intet hertil, men gik bort i Vrede, medens Engelhardt jamrede i høje Toner over alle de Ulykker, der nu vilde strømme ind over dem. Han var af en hidsig og opfarende Natur, men i Grunden blød og let at lede, og længe varede det ikke, før Else fik ham nogenlunde beroliget, men han holdt dog stadig fast ved, at Jens Høyer skulde forlade Værkstedet, og dette fandt ogsaa Sted om Lørdagen.

De følgende Dage var Mester Engelhardt ikke i godt Lune og havde ingen anden end Else at lade sit daarlige Humør gaa ud over, men hun var meget lidt hjemme i denne Tid; thi det var bleven værre med hendes Tantes Sygdom, og Else var saa meget som muligt hos hende.

Ofte blev det sent, før hun kom derfra, men hun frygtede ikke for Vejen hjem gennem de mørke Gader, thi Jens Høyer var hendes stadige Ledsager. De to unge havde meget at tale om, Fremtiden laa ikke særlig lys for dem, men de trøstede hinanden saa godt de kunde.

Saa hændte det en Aften, da de fulgtes ad mod Elses Hjem, at de stødte paa en Sværm støjende Mennesker, der under allehaande uhøviske Raab omringede dem. Ved Tranlygternes svage Lys kunde de se, at Urostifterne hørte til den bedre Stand, thi de var fint klædte og Herrerne var bevæbnede med Kaarde. Der var imellem dem kun et Par Kvinder, og disse hvinede og raabte, saa det rungede gennem Gaden. Et Par af Mændene greb fat i Else, rev Tørklædet af hendes Hoved og forsøgte at kaste hende om paa Gaden. Da fo'r Jens Høyer mod dem, slog den ene til Jorden og greb den anden med et fast Tag i Halsen. De tumlede hen mod en Lygte, og Smeden saa da, at den Mand, han havde fat i, var en lille, spinkel Person med lyse Øjenbryn, fremstaaende Øjne og en lang, spids Hage. Høyers Arm blev som lammet, og han slap sit Tag, thi han genkendte i sin Modstander Danmarks Konge. Med høje Raab styrtede hele Skaren sig nu over Smeden og begyndte at slaa løs paa ham, medens Kongen skreg:

„Han har lagt Haand paa os, det maa koste ham hans Liv. Slaa til I Herrer."

Dette gjorde disse af en god Vilje, og Jens Høyer laa snart

blødende paa Jorden med al Udsigt til at blive slaaet ihjel; da en klar, velklingende Kvindestemme raabte:

„Ligner det noget at være saa mange om een? Befal dem at holde op, hører I, Majestæt."

Kongen adlød straks og raabte med sin spinkle Stemme:

„Nok, nok, I Herrer! lad Karlen løbe, at vi kan komme videre, vi har noget vigtigere for i Nat."

Voldsmændene holdt op at slaa, og hele Skaren drog bort,

idet dog den Kvinde, der havde en saa besynderlig Magt over Landets Konge, blev tilbage og hjalp Jens Høyer paa Benene. Han saa op i et blegt, magert Ansigt med et Par mørke, straalende Øjne, og hørte hende sige med sin klare Stemme:

„Du skylder mig dit Liv, unge Mand, du var bleven slaaet ihjel, havde jeg ikke lagt mig imellem. Det havde jeg ikke gjort, hvis du var gammel og grim, men jeg holder nu en Gang af unge og kønne Mandfolk, det var din Lykke."

„Hvem er I?" stammede Jens Høyer og tørrede Blodet af Ansigtet.

„Snart Baronesse von Bewernskjold, men endnu kun Støvlet Kathrine, kender du mig saa? Kys mig," tilføjede hun overgivent, greb den unge Mand om Halsen og trykkede sine Læber fast mod hans, medens Else udstødte er harmfuldt „Fy!"

Støvlet Kathrine brød ud i en høj Latter og slog Else et let Slag paa Kinden, idet hun sagde:

„Du søde lille Lammehoved er vel hans Kæreste, jeg kunde næsten misunde dig, men nu Farvel, jeg maa efter de andre." Og let som en Hind løb hun hen ad Gaden, medens Jens Høyer som fortryllet stirrede efter hende.

„Det er dog for galt, at Kongen er med blandt slige Folk," udbrød Else nu, „jeg haaber at Hr. Berners Ord om, at Borgerne ikke vil taale det, snart maa gaa i Opfyldelse. Og saa finder du dig rolig i, at et saadant Fruentimmer kysser dig."

„Det gik saa hastigt, at jeg ej kunde afværge det, desuden har jeg jo hende at takke for, at jeg ikke blev dræbt," svarede Jens Høyer undskyldende.

„Du gjorde det kanske gerne om igen," sagde Else spidst, „fy! saadan en Tøjte."

„Gjorde det om igen, naa . . . da ikke, hvis der fulgte en lignende Dragt Prygl med, for den har ikke bekommet mig godt, hendes Kys har jeg derimod ingen Skade taget af; men lad os nu ikke blive uenige for den Sags Skyld."

Else surmulede dog, og Resten af Hjemvejen blev der ikke talt meget. Da Jens Høyer havde forladt sin Kæreste, greb han sig i at ønske, at han igen maatte møde Støvlet Kathrine, hvis trolddomsagtige, sorte Øjne han stadig saa for sig. Han tvang dog med Magt disse Tanker tilbage og gik hurtigt hjem.

Gæringen, Uroen og Misfornøjelsen tiltog i den følgende Tid stærkt hos Danmarks Befolkning. Der var Dyrtid, Nød og Elendighed alle Vegne; det tegnede til Krig med Sverrig, og Fattigdommen øgedes ved tunge Skatter til Rustninger og til

Hoffets Udgifter. Bonden var i Trældom og havde næppe det tørre Brød, men Kongen var ligeglad og fortsatte sit vilde Liv.

Naar Støvlet Kathrine hin Aften havde kaldt sig vordende Baronesse von Bewernskjold, var det ikke helt grebet ud af Luften; thi Kongen paatænkte virkelig at adle hende under dette Navn. Nu blev man ved Hoffet og ude blandt Folk for Alvor hed om Ørene, denne Skandale var dog for grov, og maatte for enhver Pris forhindres. Mod Kongen kunde intet foretages, hans Person var ukrænkelig; altsaa maatte Støvlet Kathrine paa en eller anden Maade skaffes af Vejen.

I Mester Engelhardts Hus herskede Sorg og Ængstelse i denne Tid; thi Apoteker Berner havde meddelt Smeden, at hvis denne ikke inden en Maaned betalte sin Gæld, vilde han blive sat i Gældsfængsel og hans Hus og hele Ejendom solgt. Den gamle Mand haabede dog paa Henstand og arbejdede fra Morgen til Aften, men hans Kræfter tog af, og han savnede i høj Grad Jens Høyer, der ikke alene var en ualmindelig flink Arbejder, men ogsaa havde virket oplivende ved sit glade, lyse Sind. Sende Bud efter ham vilde han dog ikke alligevel; thi han tilskrev ham Skylden for, at Else haardnakket modsatte sig ethvert Forslag om igen at søge Venskab med Apotekeren.

Jens Høyer var selvfølgelig af Else bleven underrettet om de truende Skyer, der trak sammen om dem, og han pinte sig forgæves med at finde en Udvej til Redning.

Han var kommen i Arbejde hos en anden Mester og blev en Aften sendt hen i et af Byens fornemste Huse for at aabne en Dør, hvis Laas var i Uorden. Netop som han var færdig hermed og skulde til at gaa, saa han til sin Forbavselse, at Apoteker Berner kom op ad Trappen fulgt af en Tjener. Høyer vilde nødig ses af ham, og uden at tænke videre over det lukkede han sagte en Dør op og traadte ind i et mørkt Værelse. Berner gik ind ad en anden Dør, og Jens Høyer skulde netop til at forlade sit Skjul, da der kom nogen ind i Værelset. Han traadte hurtigt ind i en Vinduesfordybning, hvor han stod helt dækket af de svære Gardiner, og straks efter saa han, at der blev lyst i Stuen.

Han hørte en Stemme med tysk Accent sige:

„I er jo Apoteker Berner, der er bleven os anbefalet som en Mand, man kan stole paa?“

„Eders Ekscellence tager ikke Fejl; jeg er til at stole paa, og da det allerede er bleven mig betydet, hvad Sagen drejer sig om, vil jeg med det samme sige, at jeg er villig til at udføre det, man ønsker, thi ogsaa jeg er bleven forulempet i min lovlige

og vigtige Næring og føler, som alle, det fornedrende i, at dette Fruentimmer saa ganske behersker . . ."

„Naa, naa, godt at I kender Sagen," afbrød den anden ham i en kold og hovmodig Tone, „men vi maa nu overlægge, hvordan det skal gribes an. Jeg mener, det er for farligt saadan med giftige Mikturer indvortes, forstaar I, men I har kanske ogsaa andet at proponere."

„Efter min ydmyge Mening gælder det heller ikke saa meget om helt at skaffe dette Fruentimmer af Vejen, som at bevirke, at Kong . . . . at hun mister det tiltrækkende Ydre, hun i enkeltes Øjne er i Besiddelse af; og dette kan lade sig gøre."

„Hvorledes mener I?" spurgte den anden.

„Jo denne Person har alt i længere Tid købt hos mig kosmetiske Midler til at vedligeholde eller forøge hendes Skønhed. Nu kunde der jo let ske en Fejltagelse, saaledes, at hun vilde faa sit glatte Ansigt vansiret, ja maaske miste Synet. Dog paatager jeg mig et tungt Ansvar derved og . . ."

„Hvormeget forlanger I?" afbrød den anden ham i sin kolde, foragtende Tone — „tre Hundrede Daler vil vel være passende."

„Skal vi sige fem Hundrede, eders Ekscellence, fem Hundrede Daler for at skaffe bedre Tilstande i hele Landet er da ikke formeget."

„Naa ja, det kan jeg gaa ind paa; naar . . . naar Handlingen saa er fuldbyrdet inden otte Dage."

„Eders Ekscellence skal blive tilfreds med mig," svarede Apotekeren, og Jens Høyer hørte derpaa Lyden af Penge, der blev talt op paa et Bord.

Kort efter forlod de to samtalende Værelset, og Smeden maatte nu ogsaa tænke paa at komme af Sted. Døren var nu aflaaset, men det var ham en let Sag at lukke sig ud, og et Øjeblik efter stod han nede paa Gaden helt underlig til Mode ved det, han havde hørt.

Han var paa det rene med, at det, der var aftalt, gjaldt Støvlet Kathrine, og han besluttede at gøre, hvad han kunde, for at forhindre det. Han var vel vidende om det Had, hun var Genstand for hos de fleste af Byens Borgere og ved Hoffet, men han delte ikke dette Had; hun havde jo dog hin Aften frelst ham fra yderligere Vold, og han saa endnu for sig hendes kønne Ansigt med de mørke, funklende Øjne. Han gik hjemad, idet han grublede over, hvorledes han skulde hindre Apotekeren i at udføre det, han havde paataget sig; men han kunde ikke fatte nogen

Beslutning og bestemte tilsidst, at han vilde tale med Ernst Engelhardt.

Den næste Dag fik Jens Høyer saa travlt, at han først sent om Aftenen kunde gaa hen paa Apoteket til Elses Broder. Denne havde ogsaa meget at bestille; thi Apotekeren havde om Morgenen erklæret, at han var syg og maatte blive i Sengen. Da Jens Høyer hørte dette, greb den Tanke ham pludselig, at Berner simulerede og vilde give Ernst Skylden for det, der skulde udføres, idet Lærlingen nu var alene om at tilberede Medicinen.

Til Drengens Forbavselse spurgte Jens Høyer straks efter at han var kommen ind i Lærlingens lille Værelse:

„Sig mig en Gang, Ernst, hvor ofte plejer hun, denne Støvlet Kathrine, at købe Skønhedsmidler her?"

„Næsten hver Uge, der har netop i Dag været Bud fra hende om, at den sædvanlige Portion vil blive hentet i Morgen, men hvorfra ved du noget om det?"

„Jo, man kan da nok tænke, at et saadant Pigebarn gør, hvad hun kan, for at holde sig køn, og da dette Apotek er det nærmeste, er det jo rimeligt, at hun køber sine Ting her. Men hvem laver nu det, hun skal bruge?"

„Det plejer Berner selv at gøre, men i Dag har jeg gjort det efter hans Anvisning. Det er meget simpelt, det er kun . . ."

„Godt, godt," afbrød Smeden ham, du behøver ikke at fortælle mig, hvad det er, jeg kender jo alligevel ikke noget til jeres Gift, men er du sikker paa, at det er tilberedt ganske som ellers?"

„Ja naturligvis, men hvorfor spørger du dog om alt det?"

„Det er foreløbig min Hemmelighed, men vis mig nu, hvor det staar, der er bestemt til hende."

Ernst pegede ud i Apoteket paa en gul Krukke, der stod paa Disken.

„Det er den der," sagde han, „den bliver hentet i Morgen tidlig."

Jens Høyer plejede aldrig at bryde sig om, hvad der blev tilberedt i Apoteket, og Ernst blev derfor meget forundret over hans pludselige Interesse, men hans Forundring blev endnu større, da Smeden bad om at maatte blive Natten over i Drengens Kammer og sagde, at saa vilde der maaske komme Forklaring paa det, Ernst nu ikke kunde forstaa.

„Ja, du kan jo godt blive," sagde Drengen, „for Berner kommer jo ikke her ind i Nat, eftersom han er syg, men du maa jo saa ligge i samme Seng som jeg."

„Ja Tak, Ernst," sagde Jens Høyer, „men gaa du nu kun

i Seng, jeg bliver foreløbig oppe; det hører ogsaa med til min Hemmelighed; jeg skal nok vække dig, hvis der kommer Kunder."

Det var langt ud paa Aftenen, Drengen var søvnig og træt af den lange Dags Arbejde; han gjorde derfor ingen Indvendinger, men gik i Seng og sov snart Ungdommens sunde Søvn; medens Jens Høyer slukkede Tællelyset og satte sig hen ved et lille Vindue, der var mellem Lærlingens Kammer og Apoteket. Han havde en underlig Følelse af, at der i Nattens Løb vilde ske noget, men Time efter Time gik, og det var kun med stor Anstrengelse, han formaaede at holde sig vaagen.

Da fo'r han pludselig sammen ved at høre en svag Lyd; han stirrede ud gennem Ruden, og saa Berner med et Lys i Haanden liste omkring ude i Butikken. Apotekeren saa sig lurende om, derpaa tog han en Flaske frem af et Skab og hældte en Vædske op i den Krukke, der var bestemt for Støvlet Kathrine. Af en anden Flaske blandede han endnu noget i, rørte det hele godt sammen, satte alt paa Plads igen og listede hen mod sit Værelse. Da blev pludselig hans Lys pustet ud; en kraftig Haand greb ham i Nakken, og han hørte en Stemme sige:

„Nederdrægtige Giftblander, I er moden til Mestermandens Økse."

Apotekeren udstødte et højt Brøl, sank derpaa skælvende i Knæ og bad om Naade.

Ved Støjen kom Ernst farende ud i Butikken, fik tændt Lys og var nær segnet om af Skræk, da han saa sin frygtede Principal vride sig under Smedens jernhaarde Greb.

„Rejs dig, Usling," sagde Jens Høyer og slap sit Tag. Berner adlød, og da han nu genkendte Smeden, udbrød han rasende:

„Hvad! — hvad! Er det ham, der overfalder mig i mit eget Hus, medens jeg er i Færd med min lovlige og vigtige . . ."

„Hold Mund, Slyngel!" afbrød Smeden ham, „jeg ved godt, hvad du var i Færd med. Du har i Gaar modtaget fem Hundrede Daler for at lave en Gift til Støvlet Kathrine, saa hun kunde blive vansiret og maaske blind; og Giften har du nu blandet, den var ellers godt regnet ud; du var selv syg, og Drengen der skulde saa have Skylden for Fejltagelsen, som du kaldte det i Gaar. Nægt det, om du tør."

Apotekeren tog efter Krukken og vilde knuse den mod Gulvet; men inden han kunde udføre sit Forsæt, havde Smeden grebet hans Arme og holdt dem som i en Skruestik.

„Nej, den gaar ikke, vær nu bare rolig; vi har meget at tale om. Du er ikke alene en Giftblander, men ogsaa en Bedrager; du har snydt den gamle Engelhardt, og lidt efter

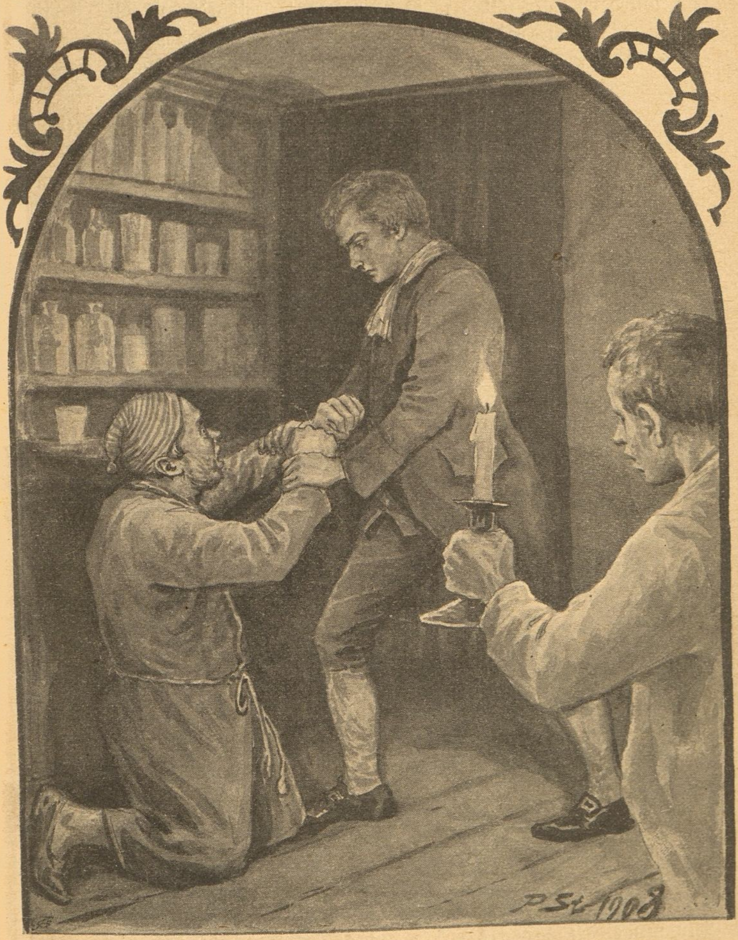

lidt faaet ham til at forskrive hele sin Ejendom til dig. Det blev i Familjen mente du, da du jo skulde være hans Svigersøn. Da Else ikke vil have dig, tænker du nu paa at sætte hendes

Fader fast for Gæld. Drengen her skulde i Nat have været gjort ulykkelig; saa var Else jo alene og maaske lettere at komme til Rette med. Men du glemte mig. Nu skal jeg gøre dig et Forslag. Vi fortæller ingen, hvad her er gaaet for sig i Nat, naar du udleverer mig alle Fordringer paa Engelhardt og alle Papirer om jeres Mellemværende. Desuden skal jeg have de fem Hundrede Daler, du fik i Gaar; dem skal jeg bruge, naar jeg skal giftes med Else og nedsætte mig som Mester."

„Aldrig!" raabte Apotekeren og sendte Jens Høyer et saa hadefuldt Blik, at Ernst, der saa det, kom til at ryste.

Men den unge Smed lod sig ikke anfægte heraf; han klemte Berners Arme endnu fastere og sagde:

„Ja, ja, saa gaar jeg i Morgen op til kongelig Majestæt med Krukken der og fortæller ham alt. Han vil saa nok sende Bud efter dig. Betænk dig endnu i fem Minutter."

Langt borte i Gaden hørte man Per Vægter synge et af sine Vægtervers, og paa Sangen kunde man høre, at han kom nærmere.

Apotekeren lod ikke til at ville give Køb, og Jens Høyer sagde da:

„Ernst, gaa ud og kald paa Per Vægter, det er ingen Skade til, at her er endnu et Vidne."

„Nej, nej," sagde Berner endelig, „jeg gaar ind paa dit Forslag, men hvad borger mig for, at du og Drengen tier stille med, hvad I ved?"

„Du faar tro os paa vort Ord, og vi lover dig aldrig at aabenbare, hvad her er passeret i Nat. Ikke sandt Ernst?"

„Ja, det lover jeg," svarede Drengen, og Jens Høyer sagde:

„Ja anden Borgen behøves saa ikke; men jeg vil dog endnu sige, at hører jeg, at hun, Kathrine, senere kommer til nogen Skade ved at handle her, saa vil jeg ikke tie stille med, hvad jeg ved. Hendes Øjne er for kønne til at blive blinde."

„Men hvad skal jeg sige til Ekscellencen?" jamrede Berner, „og saa Pengene, han har givet mig?"

„Sig hvad du vil, jeg er lige glad, du kan jo fortælle, at du har faaet Samvittighedsskrupler og give ham de fem Hundrede Daler tilbage, for du kan vel begribe, at jeg ikke vil have dine Blodpenge, jeg sagde det kun for at ærgre dig."

Dette lod til at lette lidt paa Berner, og netop, da Vægteren lod sin Stemme høre udenfor, gik de ind i Apotekerens private Lejlighed, hvor Jens Høyer fik alle Engelhardts Papirer udleverede.

„Ja, saa vil jeg byde eder Farvel," sagde Smeden, „jeg tager Ernst med mig, saa I alene maa passe eders lovlige og vigtige Næring, men I klarer det nok, I er jo svært snild paa Fingrene. Kom saa, Ernst," tilføjede han, og begge de unge forlod Apoteket, hvis Ejer rasende stirrede efter dem.

Da Mester Engelhardt den følgende Morgen kom ned i sit Værksted vilde han næppe tro sine egne Øjne, da han saa, at der var Ild paa Essen, og at en Mand var i Færd med at gløde det Jern, der skulde forarbejdes.

„Hvad, — hvad er dette her?" sagde den gamle Mand, som fik den Tanke, at den fremmede var sendt af Berner for at overtage Smedien. Men Manden ved Essen vendte sig om og sagde gemytlig:

„God Morgen, Svigerfa'r; ja fra i Dag er det bedst at jeg tager Forhammeren her, saa maa I nøjes med en mindre, der passer bedre for eders gamle Arme."

Men den Dag blev der ikke slaaet mange Slag, hverken med den store eller den lille Hammer. Else blev kaldt ned i det sorte Værksted, og efter at have faaet alle sine Papirer tilbage, sagde Engelhardt:

„Ja, saa er der ikke andet for mig at gøre, end at give jer to Lov til at blive svejset sammen."

Der blev gjort mange Spørgsmaal den Dag; men hvor meget end Else frittede sin Fæstemand ud om, hvad der var passeret, fik hun dog intet tilfredsstillende Svar. Jens Høyer lo kun og sagde; „det er Støvlet Kathrines Skyld altsammen." Men det vilde Else ikke tro.

Efter hin Nats Hændelser følte Apoteker Berner sig ikke sikker i Københabn; thi det var ikke den eneste Gang, han havde ladet sig bruge til en lille Fejltagelse, og det var der flere Mennesker, der vidste Besked med. Han fik solgt sit Apotek og drog til Tyskland, hvor han forsvandt.

Da det ikke ved Apotekerens Hjælp var lykkedes at skaffe Kathrine Beuthaken bort, fandt hendes Fjender ved Hoffet en anden Udvej. Der blev en Morgen tidlig arrangeret et Folkeopløb ved Kristiansborg Slot, og medens Mængden hylede og raabte, trængte et Par Adelsmænd ind i den forfærdede Konges Soveværelse og fik ham til at underskrive en Udvisningsordre for Kathrine. Et Par Dage senere var hun over Grænsen og kom aldrig mere til København.

Da Smedemester Jens Høyer hørte, at Støvlet Kathrine var jaget ud af Landet, sagde han til sin Kone:

„Det var nu alligevel en rar Pige paa sin Vis."

Fruen (i et flot Silkeliv): „Jeg maa nu ikke danse meget i dette Liv!“

Herren: „Dans du bare væk, du ved ikke, om du kommer til at danse i det andet!“

m—g.

Frands i »Sølen«.

Skitse af **M. Skovbo.**

Med Tegning af Poul Steffensen.

En høj, sværlemmet Mand med blondt, kruset Haar, grove Hænder og noget grove, men karakteristiske Ansigstræk og et livligt Blink i de graablaa Øjne, kom gaaende hen ad Gaden i en Landsby.

I den ene Haand bar han en lille Lærredspose med Græsfrø, ved den anden havde han sin lille Datter, der var blond og lidt grov i Trækkene som han selv og med det samme livlige Blink i Øjnene. Og hun holdt atter en yngre Broder ved Haanden, der heller ikke løj sig Fader til.

Han gik med lange, sindige Skridt; Pigen forsøgte at holde Trit med ham ved at tage to Skridt, mens han tog et; men Drengen maatte trave.

Det var Frands, den ny Mand i „Sølen“, et Hus, som laa lidt uden for Byen, og som den forrige Ejer havde maattet skille sig ved, da han havde tilsat den Smule paa det, som han ejede, uden at faa noget ud af de sure Sidder, som det meste af Jordlodden bestod af. . . .

Ved Vejsvinget, hvor Smedjen laa, mødte han to af Byens Mænd, Gaardejer Kristoffer Eriksen og Steffen Skræder. De hilste paa hinanden i Forbigaaende og Kristoffer spurgte med et underfundigt Smil:

„Naa, Frands, faar du saa noget ud af Sidden?“

„Ja, det haaber jeg,“ svarede Frands rapt; „men endnu, efter et halvt Aars Forløb, kan jeg selvfølgeligt ikke være naaet langt. Der skal Tid til alting, ogsaa til at fange Lopper!“

„Naa — saa — ja, det skal der jo,“ sagde Kristoffer betuttet og blev noget rød i Hovedet.

Steffen Skræder, den lune Rad, grinte saa smørret, og da han og Kristoffer var kommen lidt hen, puffede han ham i Siden og sagde skadefro:

„Der fik du Svar. . .“

„Ja, han er noget hoven paa det; men det hjælper nok paa ham, naar han har siddet i „Sølen“ nogle Aar!“

„Det gør det vel," sagde Steffen Skrædder med et tvetydigt Smil. „Men han siger jo ellers, at naar han nu har haft Sølen i nogle Aar, vil han have et Boelsted, og siden hen skal det være en Gaard; — saadan immer opad skal det gaa, — han begyndte jo som Daglejer i et jordløst Hus."

„Ja, — ja," sagde Kristoffer tvivlende, „bare det nu alligevel ikke gaar ham ligesom Konen med Æggene, som vi læste om i vore Skolebøger, — hun vilde ende som en fin Frue, saadan skulde Hønsehandelen og Hønseriet smide af sig, men hun havde det kun i sine egne store Tanker om sig selv, og da hun ved at tænke paa Fruen knejsede med Nakken, saa tabte hun Æggekurven, som hun bar paa Hovedet og, pladask, der laa hele Herligheden! — Nej, der skal mere til at blive Gaardmand end store Tanker," føjede han til og knejsede uvilkaarlig selv med Nakken.

„Ja, det skal der fanneme," sagde Steffen med det samme tvetydige Smil, — „i alt Fald en rigtig Gaardmand, der saadan er noget for sig selv, — han skal være født dertil. . ."

„Det skal han pinnede," sagde Kristoffer, „det ligger i Blodet." —

„Ja, detther saadan med at kunne gaa og spasere og lade akkurat ligesom man ingen Ting bestilte og alligevel have et Øje med al Ting og holder Maskineriet i Gang, det er noget medfødt, som saadan en Slider aldrig naar, selv om han ogsaa arbejder sig op til Gaardmand, — han bliver simpelt hen ikke regnet for nogen af de rigtige Gaardmænd af din Slags, for han har det ikke i Blodet." —

Kristoffer kastede et mistroisk Sideblik til Steffen Skræder og sagde, mens Blodet atter steg ham til Hovedet:

„Du er ikke bedre, naar du roser, end naar du laster, Steffen. Du vilde nok gerne lave det saadan, at du fik mig dyppet „i mit eget Fedt", hvis det kunde lykkes dig."

„Nej, véd du nu hvad, Kristoffer," sagde Steffen tilsyneladende meget krænket, „gaar vi to ikke her og hjælpes saa troligt ad med at dyppe den ny Mand i „Sølen".

„Ja, du er en rigtig Ræv, er du; en anden Dag hjælpes du og Frands troligt ad med at rakke mig ned og kalde mig stolt og storagtig, fordi jeg ikke saadan lader mig dupere af hans store Ord. Naa, men —" tilføjede Kri-

stoffer og knejsede atter, „det rider mig vel saa heller ikke af Pinden!“

„Nej, det var ikke godt; for saa sad du fanneme skidt i det,“ sagde Steffen Skræder og lo lidt løbsk, som han kunde, naar noget rigtig gottede ham.

* * *

En syv-otte Aar efter solgte Frands Huset i „Sølen“, hvis forfaldne Bygninger han havde repareret, mens han havde drænet og kultiveret den tilhørende Jordlod, saa Bopælen nu kostede dobbelt saa meget, som han havde givet for den, og købte nu et Boelsted, atter med gamle og noget forfaldne Bygninger, men gode Jorder med Eng og med et lille Hoved god Skov paa en Brink, der ikke egnede sig til Pløjeland.

Steffen Skræder, der skulde hen til Kristoffers at sy, kom med Nyheden straks efter at den var løbet af Stabelen.

„Endnu holder han fanneme Balancen godt med Æggekurven!“ sluttede han Beretningen om Handelen og lo skadefro, mens Kristoffer blev rød i Hovedet, der ligesom Maven var blevet adskilligt fyldigere siden den Gang, han havde sat denne Historie om Konen med Æggene i Forbindelse med Frands i „Sølen“, og svarede med Selvfølelse:

„Ja, men endnu er han pinnede ikke Gaardmand!“

„Nej, det vil vare noget, inden han faar din Possentur,“ sagde Steffen atter med dette tvetydige Smil.

„Naa, Possenturen er vel ikke det afgørende,“ sagde Kristoffer og sendte Steffen et mistroisk Blik.

„Nej, men det har meget at sige med den. Og saa dette saadan med at være anlagt for at føre sig standsmæssigt. Frands ser alt for nøje paa Skillingerne, hvorimod du ikke er bange for at lade dem rulle, naar det gælder om at hævde sin Plads, selv om du ogsaa skal gøre et Laan; — som f. Eks. dette her med det nye, flotte Stuehus og den lukkede Vogn og de to sorte Stadsheste, — se, det med, at saadan noget skal til, enten man har Raad dertil eller ej, det ligger i Blodet, som du siger, og derpaa kan det kendes, at du er født Gaardmand, — det er ligesom med Adelsmænd. . . .“

„Ja, der kan være en lille Smule i din Snak, Steffen,“ sagde Kristoffer og kunde ikke lade være med at føle sig smigret, hvor lidt han end stolede paa den „lodne Ræv“ til Skræder. „Der er jo saadan noget med at føre sig efter sin Stand, som man ikke kan lade være med.“

„Det er der, Kristoffer. En Skræder f. Eks. maa føre sig lidt finere end en Tømrer eller Snedker, og en Bager maa ligesaadan være anderledes pæn og renpillen end en

Smed; — og at vi kommer til det eller det, ligger os ogsaa i Blodet, ligesom det med at være født til Gaardmand eller Adelsmand. Men Frands han siger jo rigtignok, at paa den Maade, du tager det, kan det ikke gaa,“ sluttede Steffen. „En Gaard kan ikke føde en tre-fire Mennesker, som ikke bestiller noget videre, siger han.“

„Naa, siger han det,“ sagde Kristoffer med en overlegen Latter. „Men saa siger jeg, at det er en daarlig Gaard, som ikke kan føde sin Ejer og hans Familje, uden at de slider som Bæster, og en daarlig Ejer, som ikke kan styre den bedre! Men han er ikke klogere!“

„Nej, det er han ikke,“ sagde Steffen Skræder og fik igen sin løbske Latter.

* * *

Der gik atter igen syv-otte Aar.

Saa kom Frands en Dag ind til Kristoffer, der havde averteret sin Gaard til Salg.

Enhver vidste, at Aarsagen var den, at han ikke kunde bebo den længer. Men han holdt paa sin Værdighed og foregav, at han bare ikke vilde have den at prakkes med; — der var især saa meget Bryderi med at faa Tjenestefolk; — da var det meget bedre at sælge det hele give hver af Børnene en Slump af Pengene og saa sidde hen med sin Kone i et pænt lille Hus ved en god Have og leve af Resten af Pengene . . .

Kristoffer laa i Sofaen med Piben og Dagens Avis. —

Frands hilste og sagde, at han gerne vilde „se paa Gaarden“.

„Naa,“ sagde Kristoffer og smilede overlegent. „Ja, det koster jo ingen Penge at se paa den!“

„Nej, det er da heldigt,“ sagde Frands smilende, „for jeg har jo ikke mere, end jeg har haardt Brug for at sætte i Gaarden, hvis jeg faar den.“

„Det har du vel nok ikke,“ sagde Kristoffer med det samme overlegne Smil og saa sig om i den store, flot udhalede Stue og bredte sig lidt mere i Sofaen. „Sæt dig ned, Frands,“ sagde han naadigt og gjorde en Haandbevægelse hen mod en Stol, „saa kan vi jo snakke om det. Se paa det behøver vi jo ikke, du kender det nok, baade Jorden og Bygningerne; — det er kurant Kram!“

„Ja—a,“ sagde Frands noget langt. „Jorden er nu ikke i saa god Drift, som den kunde være, og Ko- og Grise-

stald er ikke tidssvarende og praktiske, og de er for smaa; — du har sat for meget i Stuebygningen."

Kristoffer sagde intet! han smilede blot.

Saa føjede Frands til, idet han saa sig om i Stuen:

„Det er for „Sofabønder"; — men de kan ikke bjerge sig i vore Dage, hvis de ikke har Penge i en Baghaand; — da maa hver Mand arbejde med af fuld Kraft."

„Du mener saa ikke, at jeg arbejder, fordi jeg laa her i Sofaen og læste min Avis, da du kom," sagde Kristoffer med et vredt Blink i Øjnene. „Du læser vel ogsaa din Avis, selv om det er en Rebeller, og du kun har Raad til at sidde paa en Bænk eller en Træstol. Og forresten bestiller du jo heller ikke noget for Øjeblikket."

„Nej, — men jeg er gaaet her hen for at se paa din Gaard, det er altid noget," sagde Frands, og nu var det ham, som smilede.

„Der skal mere til at købe Gaard, end se paa den," sagde Kristoffer affejende.

„Ja," svarede Frands, endnu smilende, „derfor kom jeg heller ikke, inden jeg havde nogle Penge at sætte i den."

„Naa, — men det kan nu gerne være, at du alligevel har forregnet dig, Frands."

„Det kan det maaske; men saa er der andre Gaarde fal, som maaske kunde være mig lige saa tjenlig som denne her, der har den Skavank med Ko- og Svinestaldene, der er for smaa, og Stuebygningen, der er for stor og kostbar baade at forrente, holde vedlige og møblere. Men det kan jo gøres om. Det kommer jo noget an paa, hvad Gaarden koster. Hvad forlanger du for den?"

Kristoffer smilede atter og nævnte en Sum, der var saa høj, at han kunde lade sig trykke et Par Tusind og dog faa, hvad han vurderede den til.

Frands betænkte sig lidt. Saa bød han Tusind Kroner mindre, end Kristoffer havde forlangt.

Det gav et Sæt i ham, og han holdt op med at smile. — „Og det vil du staa ved? og du kan rejse saa mange Penge!"

„Ja!"

„Det begriber jeg ikke," sagde Kristoffer tvivlende. „Du begyndte for en Snes Aar siden med et Par tomme Hænder!"

„Ja," sagde Frands smilende. „Men jeg har heller ikke hvilet ret tidt; jeg fristedes ikke saa meget, for jeg havde jo ingen „Sofa"."

Sivertsen og Jespersen.

Fortælling af Fanny Sømod.

Med Tegninger af Poul Steffensen.

Det var en dejlig Butik, Sivertsen havde lejet! To Fag Vinduer ud til hver Gade og Indgang paa Hjørnet, og Sivertsen var en pæn Mand, — hverken gift eller forlovet — med et Par fyrige Øjne, der rigtig vilde kunne gøre Indtryk paa Pigerne, — ikke at tale om Frøknerne.

Naa, Butikken laa nu midt i den indre By, hvor der nærmest boede smaa Handlende, Haandværksmestre og saa en Del Arbejdere, og det var jo gaaet en Del af Mode med at holde fast Pige, saa det blev vel nærmest Husmødre, Børn og Bypiger, han kom til at ekspedere.

Sivertsen kløede sig bag Øret, naar han kom til at tænke paa den lange Arbejdstid fra 7 Morgen til 9 Aften; — Sivertsen var vant til at rejse i Kaffe og The; men han skulde jo en Gang begynde, og — der maatte jo holdes Kommis, uden Kommis ga' en Forretning sig slet ikke, og man maatte jo ogsaa holde paa sin Værdighed, kunde ikke godt selv ekspedere al Ting, f. Eks. krybe i Kælderen efter Petroleum eller bringe en Kurv Øl i Byen, naar Karlen var løben fra Pladsen, — hvad jo ofte skete, det vidste Sivertsen af Erfaring —. Og Dreng vilde han nu slet ikke holde, der var alt for meget Brøvl med Forældrene, naar man holdt Dreng. — Nej, saadan en ung Kommis, som ikke var bange for at tage fat, skulde det være.

Efter at Butikken var pyntet op med alle de nye Daaser med henkogte Sager, dem i Reolerne, der var noget i, og dem i Vinduerne, der var tomme, saa den ligefrem straalende ud.

Sivertsen tændte Gassen, da han var færdig med at pynte Vinduerne Klokken 12 Nat, og saavel han som Vennerne gik udenfor og saa paa dem, for, der havde naturligvis været nogle Venner til Stede for at give en Haandsrækning og et godt Raad.

Kommis'en havde faaet Lov at gaa en Time tidligere, da han var færdig med at dele Krydderierne, — en stor Knivspids i hver Femørespakke, og nu skulde man da have et lille Bæger.

„Blot et ganske lille," sagde Sivertsen ved sig selv. — Men Rommen var storartet —.

Bevares! Sivertsen vilde kun føre gode Varer. —

Og Vennerne gav ham Ret, man stod sig altid ved at føre gode Varer, — det var ikke nok, at man solgte en Gang til Folk, — navnlig maatte en Urtekræmmer beflitte sig paa at holde gode Varer, — han skulde jo leve af Kvarteret.

Og saa blev der sat Smag paa Portvinen og Rommen.

Klokken 3 gik Sivertsen i Seng, og omendskønt han syntes, der var to Senge i Stedet for en, slog han dog i Bordet og lovede sig selv, at det skulde være sidste Gang, han skulde have Hjælp af Vennerne, — hele tre Flasker var der tømt.

Og saa passede han stadig Forretningen den første Tid, var yderst høflig og beleven mod Kunderne, bandt omhyggelig hver eneste nok saa lille Ordre ind i Seglgarn og Bærepind, lukkede Døren efter de voksne, klappede de smaa paa Kinden, samtidig med at han stak et Bolche i Munden paa dem og glemte aldrig at sige: „Vær saa venlig at huske paa mig en anden Gang!"

Og Sivertsen havde den Glæde, at Handelen gik strygende.

„Det er dog ganske anderledes at komme ned til Dem, end henne paa det andet Hjørne!" sagde Folk. Nye Koste feje nu altid bedst.

Ja, Sivertsen kunde nu ikke klage, efter tre Maaneders Forløb havde han en god, stabil Urtekræmmerforretning, og endnu havde han hverken skiftet Svend eller Karl.

Men saa kom Miseren, den kom i Form af en Opsigelse fra Svenden, der havde faaet Tilbud om Plads med højere Løn henne hos Materialisten, og som derfor ønskede at skifte til den første.

Nu var det jo egentlig Skik at sige op, tre Maaneder før man fratraadte, saavel fra Folkenes, som fra Principalens Side; men Sivertsen holdt nu paa, at naar man dog skulde skilles, kunde det lige saa godt ske straks, sige nej — og saa gaa at se paa et Muleansigt i tre Maaneder — holdt han ikke af.

— Og saa kom den ny Svend. Han hed Petersen, var lille og vims, tog ligefrem Kunderne med Storm, især de unge Piger.

Sivertsen lagde Mærke til, at flere af dem stadig glemte en eller anden Bagatel for at kunne komme en Gang til.

Men hvad Sivertsen ogsaa lagde Mærke til var, at der var alt for stort Svind i Bolcheglasset og Sæbeæsken, og der kunde dog være Maade med, hvad man gav bort.

Naa, den Slags Bagateller kunde jo nok rettes, først og fremmest var det jo en Hovedbetingelse, at han forstod at tage Kunderne, især da Karlen havde sagt op til den første.

— Og nu kom Vennerne tit —. Pokker skulde ogsaa lukke sig inde; — leve et Slaveliv, naar man havde Raad til at holde Folk.

Sivertsen greb sig selv i at synge: „Ud paa Livets Vej",

medens han vejede Bønnerne af, naar han havde været ude om Aftenen. Og saa en Aften havde han glemt sin Tegnebog i Bagrummet og opdagede det først, da han sad oppe i Kaffeen, midt i Vennelaget. Febrilsk greb han sin Hat, — der var mange Penge i Bogen, — men han kunde maaske naa hjem, inden Petersen lukkede. Petersen var naaet saa langt, at han blev betroet Nøglen til Butikken.

I Stormskridt naaede han hjem, rykkede i Døren, der var lukket, gik af Bagvejen, hvor der var Lys, og blev efter megen Banken og Raaben: „Petersen, luk op! Det er mig!" endelig lukket ind til et Selskab af unge Mænd med flade, forlegne Ansigter, varme og blussende efter det nydte Maaltid af Sardiner, Hummer og Kognak. Tegnebogen laa urørt; men næste Morgen havde Sivertsen ingen Svend.

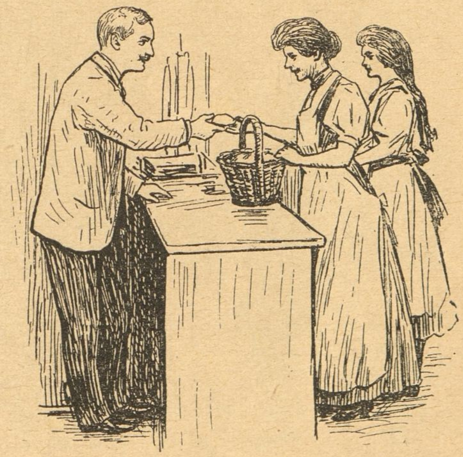

Nu gik det Slag i Slag med at skifte. To Maaneder var lang Tid for Sivertsen at beholde Kommis ja somme Tider havde han to i en Maaned; men han lagde nu ogsaa alt for meget Arbejde paa dem, mange Gange kom de ikke hjem før Midnat.

Og for hver Gang Sivertsen skiftede Svend, blev han mere og mere irritabel.

De forstod ingen Ting, kunde daarlig nok bukke Hjørnerne ind paa en Pose, ja der fandtes ved Gud ikke en eneste ordentlig Urtekræmmersvend mere i København.

Sivertsen greb sig selv i at skælde dem ud for „Grodhoveder", medens Kunderne hørte derpaa, — men han vilde nu ikke mere have unge Folk, den næste skulde være en gammel, al det Fjas og Pjank, der fulgte med unge Folk, vilde han være fri for.

Sivertsen var ved at blive gammel selv, omendskønt han ikke var fyldt de 30.

Den første August holdt den nye Svend sit Indtog.

Han kom med Vadsæk og Træsko lige fra Bondelandet.

Sivertsen havde lejet et Værelse oppe i Huset til ham, —

han var vant til at sove ved Siden af Butikken, og han vilde jo helst have Kosten, — han var vant til at spise ved Bordet hos Købmanden; men Sivertsen holdt jo ingen Husstand, og saa blev han tinget i Kost lige overfor i Spisehuset.

Sivertsen blev ikke saa lidt skuffet, da han saa ham, — han havde jo fæstet ham efter Anbefaling.

Naa, det kunde jo være, han var stabil; men lille var han rigtignok, uanselig og rødnæset — med store, tykke Hænder. Og saa sank han saa underlig i Knæene, lagde begge Albuer paa Disken og gloede op paa Kunderne med et Par dumme Øjne, naar han ekspederede, alt medens han snøftede mellem hvert andet Ord, han sagde.

Og saa var han saa urimelig længe om at regne sammen.

Han havde nu ogsaa det ved sig, at han skulde have Øjnene helt ned til Papiret for at se rigtigt.

Siversen var inderlig ked af ham, da han havde haft ham i tre Dage, — ja en Ting kunde han rigtignok ikke frakende ham, han var uhyre hurtig i sine Bevægelser, naar han skulde hente noget, gaa efter Sukker i Skuffen eller Mel i Daasen, — han ikke gik, men han løb, alt medens Knæene blev ved at være lige runde, og Albuerne stod ud i en Bue og væltede alt, hvad der stod dem i Vejen.

En Dag var det Bønnedaasen, der gik en Tur til Gulvs, en anden Dag røg en 5=Punds Pose Mel i Luften. Den Dag saa han nu ganske dejlig ud, — pudret, som en ung Pige, der skal til Bal. Og jo mere kejtet han bar sig ad, desmere gik Sivertsen paa Kafe, — han kunde ligefrem ikke holde ud at se paa ham, — og alt imedens stod Kunderne paa Rad og ventede paa at blive ekspederede. To Gange gik han virkelig fra Butikken, der var fuld af Folk, til Kafeen og hentede Principalen.

Disse to Gange sagde Sivertsen til sig selv, at saadan kunde det ikke blive ved at gaa, fra den første vilde han nu være noget mere i Forretningen; men det Bondefjols skulde væk, han vilde nu ikke se ham en eneste Dag længere indenfor sine Døre.

Og saa søgte han altsaa ny Kommis eller Dreng.

Sivertsen begyndte at hælde til Drengen.

Der var noget inde i ham, der hviskede: „Saa er du nødt til selv at være her“.

Men det var ganske sagte. — Sivertsen holdt sig for Ørene, hver Gang det hviskede, og fæstede tilsidst — det var for Resten vanskeligt nok for ham at faa Folk nu — en Mellemting af Svend og Dreng — en, der ikke var udlært.

Lidt bedre end den anden saa han nu ud, troede vist endda selv, at han var køn.

Han havde nu et vist Sving med Hovedet, saadan lidt kækt, naar han drejede om Hjørnet henne ved Sæbebøtten, og saa lukkede han Øjnene halvt i, trak stadig op i den 6-Tommer høje Flip; men Høflighed kendte han ikke noget til, ja han var ligefrem storsnudet overfor Kunderne.

— De maatte skam vente, han kunde ikke mere, end han kunde, og den, der kom først, skulde ekspederes først.

Og mente nogen, at de skulde kun have en Bagatel, kunde ikke godt staa en halv Time for at faa et Pund Soda, tillod han sig at bemærke, at det var ham rasende ligegyldigt, han havde kun to Hænder. Og saa sagde han aldrig „Vær'sgo“ eller „Mange Tak“, men stadig, naar han havde vejet en Ting af: „Og saa —“.

Følgen blev, at Kundernes Tal formindskedes Dag for Dag. De var pludselig komne i Tanker om, at i den gamle Butik var de dog altid høflige.

Sivertsen søgte vel at passe det lidt mere selv; men han var nu en Gang kommen i Vane med at spise en god Frokost fra 11 til 1½, læse Berlingske og Politikken til Kl. 1, og saa tage Dagen, som den kunde falde, snart ude og saa hjemme og det var jo ikke nemt at vænne sig af med.

Sivertsen kiggede i Kassebogen, — det var dog underligt Oktober Maaned var den daarligste af dem alle. — Og saa sagde han ogsaa denne Mellemting op og fæstede saadan ganske tilfældigt en Mand, der selv havde haft Forretning; men paa Grund af Sygdom havde maattet opgive den.

Denne Mand var høj og svær med et bestemt, alvorligt og tiltalende Ansigt.

Han lukkede, straks, da han kom, Butikken en halv Time tidligere op om Morgenen, sørgede for at Gulv og Disk blev propert renholdte, var høflig og opmærksom overfor Kunderne og foretog en ligefrem Razzia i Kroge, Kasser og Papirsrum, hvor der herskede en skrækkelig Uorden.

Svendsen nikkede tilfreds, — nu havde han vist endelig faaet en Mand, han kunde bruge, — han blev endda selv hele tre Dage ved Butikken. Det var ganske vist noget, han ikke kunde lide; men det opdagede han først lidt efter lidt.

Kunderne søgte stadig den nye Svend paa en egen Maade, omtrent, som det var ham, der var Principal, ja mange af dem lod endda, som om de ikke saa Sivertsen, naar han var til Stede, og saa tog den nye Svend, som hed Jespersen, sig saa mange Rettigheder. Han flyttede om paa Varerne, stillede Ølkasserne ud i Bagrummet, pyntede Vinduerne paa en ganske anden Maade, end de ellers plejede at være pyntede, og alt uden at spørge om Forlov. Kort sagt, Sivertsen følte sig, som om han ikke selv var Mand mere, og det vilde han ikke — nej, han vilde minsandten ikke!

Han sagde det først til sig selv, saadan ganske uden det hørtes, senere mumlede han det, naar han utilfreds forlod Butikken for at søge Vennerne, og til Slut sagde han det ganske højt, han ligefrem brølede det ud en Dag, da han igen syntes, at Jespersen tog sig Rettigheder, der ikke tilkom ham.

„Butikken skal være i den gamle Orden!“ tordnede han. „Jeg vil ikke se al den Omflytten, det er vel nok mig, det kommer an paa! Gaar De ikke her og spiller vigtig, er det Dem eller er det mig, der er Manden?“

Sivertsen kastede Seglgarnsnøglet, som Jespersen skulde bruge, hen ad Gulvet.

„Ja — De skulde vel være det,“ kom det sindigt fra Jespersen; „men jeg ser ikke noget til det, og derfor har jeg paataget mig at raade selv.“

„Hvad vil det sige?“

Sivertsen var ildrød i Hovedet og Jespersens Øjne funklede i det alvorlige, blege Ansigt; men Stemmen var rolig og behersket, da han svarede: „Det skal sige, at en Mand passer sine Ting; men det gør De ikke.“

Havde Sivertsen staaet Jespersen lidt nærmere, var det ikke godt at vide, hvilke Følger dette Svar kunde have faaet, det kriblede i det mindste svært i Sivertsens højre Haand; men han

stod heldigvis for langt borte til at naa, og saa bøjede Jespersen sig ogsaa ned, — det var vel nærmest for at blive Herre over sin Sindsbevægelse; thi da han rejste sig op, saa han rolig hen

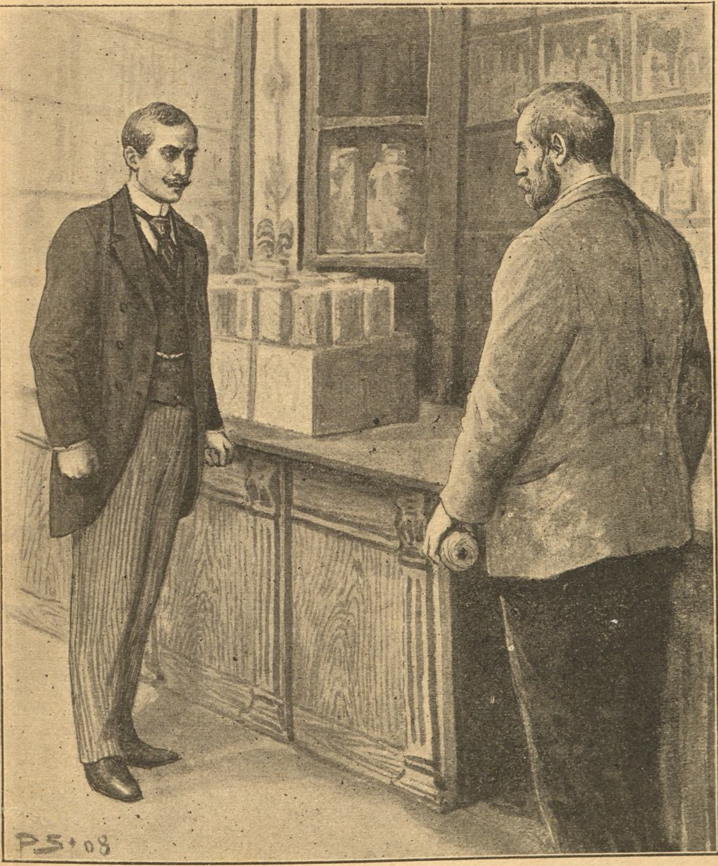

paa Principalen, der indædt gal sagde: „De ved vel hvornaar det er den første?"

Ja, Jespersen vidste, hvornaar det var den første, han vidste det kun alt for godt; thi hjemme i hans tarvelige Hjem sad en Hustru og to smaa Børn, som trængte til saa mange Ting, og som skulde have været glædet, naar den første kom.

Hvorfor havde han ogsaa forløbet sig? Hvorfor havde han ikke stiltiende taget imod Irettesættelsen? Han vidste jo dog, hvad hans Hustru havde lidt under hans Sygdom og den deraf følgende Fattigdom, og hvor meget, hun glædede sig, da han fik Plads?

Og nu — til den første er det Nytaarsdag, og hvor skal han saa faa Plads?

Hvem søger ny Kommis, naar Juletravlheden er forbi?

Han kan ganske vist holde paa sin Ret: „Tre Maaneders Opsigelse"; men hvor langt kommer han med den, — han har jo dog fornærmet Principalen.

I tavs Grublen gaar han op og ned ad Gulvet, da Sivertsen har forladt Butikken.

Ude paa den kolde Gade gaar imidlertid Principalen.

Han føler slet ingen Trang til at opsøge Vennerne eller Kafeen i Aften.

„De skulde vel være det!" lyder det for hans Øren. „De skulde vel være det!" At nogen turde byde ham sligt? Det kom der af at tage saa gammelt et Menneske i sit Brød.

Nej, man burde aldrig tage gifte Folk og allermindst dem, der havde haft noget for sig selv; — men — at han turde byde ham sligt! Sivertsen knipsede i heftig Vrede med Fingrene og stød Hatten op paa Panden, — glemte i det hele, at han var paa aaben Gade.

„Hvad kommer det ham ved! Hvad kommer det ham ved!" sagde han to Gange ganske højt. „Det er da ikke ham, der skal betale Regningerne." — Regningerne —?

Hvordan er det? Jo vist saa, der er jo en Veksel, der skal betales i Morgen, og — og — er der Penge nok derhjemme? Naa, han kan jo nok faa tre Dages Udsættelse; men saa heller ikke længere. — Det er ogsaa Pokkers til Jag, de har med at faa deres Penge.

Ja, han vil nu ligegodt ikke gaa hjem før hen ad Lukketid, Jespersen skal ikke triumfere, bilde sig ind, at han kan kommandere, nej, han skal ikke!

Hvordan var det, han sagde? „En Mand passer sine Ting, men det gør De ikke."

Sivertsen kunde nu slet ikke finde Ro. Han havde vel travet et Par Timer ude, uden rigtig at ændse, hvorhen han gik.

Sommetider slentrede han af Sted med Hænderne i Lommen, som om han kun var kommen ud for at trække frisk Luft; men saa efter kort Tids Forløb foer han igen op, gestikulerede med Armene og talte med sig selv.

„Det er nu lige godt skidt med den Veksel —. Naa, der er nu intet saa galt, uden det er godt for noget, havde han ikke skabet sig derhjemme, havde jeg vist rent glemt Vekslen.“

* * *

Næste Morgen var de to Mænd, Principalen og den alvorlige, ikke ganske unge Svend, overordentlig høflige overfor hinanden.

Principalen var mødt Klokken 9, var ganske vist gaaet til Frokost Klokken 11; men kommen usædvanlig hurtig igen.

Han saa noget medtaget ud, nærmest meget træt, — hvad Jespersen saa, da han med et stjaalent Blik betragtede ham.

Og Jespersen? Ja, om hans Øjne laa der et Par dybe Furer, hvad Principalen ogsaa saa.

Men hvad Jespersen ikke havde set og ikke vidste — var — at Principalen havde siddet det meste af Natten over Bøgerne, regnet og regnet, talt sammen og trukket fra, sammenlignet Maanederne, set hvor mange Procent, han havde tabt ved at betale for sent og endelig standset ved Vekslens Betaling, som der ikke var Penge nok til.

Og hvad Jespersen heller ikke vidste — var ogsaa dette, at under hele denne natlige Opgørelse var det gaaet op for Sivertsen, at der laa megen Sandhed i Jespersens Ord, at det var højst forkasteligt, som han levede, og at det skulde og maatte blive anderledes, og — ja en Ting blev Siveresen ikke rigtig klar over; — men han vilde jo nok beholde Jespersen, naar han blot — ja, naar han blot vilde lade være med at spille Mand, og saa maatte han, — naturligvis gøre en Undskyldning.

* * *

Otte Dage efter Scenen mellem de to Mænd vilde Juleaften falde, og Juleordrerne begyndte allerede den nittende og tyvende at gaa ind, saa Siversen kunde saa temmelig betryggende se Regningernes Forfald i Møde, ja han talte endda den tyvende større Kassebeholdning op — end nogen Sinde før.

Og Jespersen var nu, som før, høflig og opmærksom mod Kunderne; men mellem de to Mænd mærkedes der en underlig Kløft, som gensidig Høflighed ikke formaaede at dække over.

Sivertsen, som nu var hele Dagen i Butikken, — han kunde jo være der uden at tabe noget af sin Værdighed, Juletravlhed n fordrede det jo — havde den aller største Lyst til at sige: „De bliver!“ Han var ogsaa hin Nat kommen til at tænke paa, at Jespersen jo maatte have det smaat, og saa det — at Forretningen

havde tabt sig under de to sidste daarlige Kommis'er; men atter syntes at være i Opadgaaende.

Og Jespersen? Ja Jespersen havde intet sagt til sin Kone, han havde averteret to Gange efter Plads; men ingen faaet.

Under Juletravlheden steg der en Tanke op i Sivertsen og modnedes mere og mere, eftersom Juleaften nærmede sig.

Han var sikker paa, at Jespersen ikke havde faaet Plads til den første, han kunde se det paa hans Gang, hans Færden og Væsen. Sivertsen bildte sig nu ind at være Menneskekender, — ja, han tog ikke fejl, der var noget, der tyngede Jespersen, — han blev vist inderlig gerne.

Men han, Sivertsen, kunde naturligvis ikke beholde ham som Svend, omendskønt han var meget brugelig, efter det, der var foregaaet. De kunde slet ikke blive sammen undtagen under ganske andre Forhold; — men det var netop disse Forhold, Sivertsen gik og grundede paa; men han vilde ikke sige noget, før Juleaften, — nej han vilde ikke!

Sivertsens Øjne ligefrem straalede, naar han tænkte paa Hemmeligheden. Han var i det hele kommen til at se storartet godt ud, siden han ikke gik saa meget ud, kom i ordentlig Tid i Seng.

*
* *

Og saa kom da Juleaften —. Der havde været meget at bestille hele Dagen, ingen af Herrerne var kommen til Middag.

Sivertsen havde ladet hente noget Smørrebrød paa Restaurationen, og saa var de løbet Gulvet op og ned de Hundreder af Gange, havde snakket og handlet, ønsket glædelig Jul og pakket Chokolade ind. — Sivertsen gav nu Chokolade. —

Og saa slog da Klokken 6.

„Ja, det er jo ellers Skik og Brug," sagde Sivertsen, da de havde lukket, „at give Julegraciale, og De har jo strengt taget fortjent det, vi har jo slidt dygtigt i det de sidste Dage; men da vi, efter hvad der er sket, ikke kan blive sammen under de nuværende Forhold, jeg kan jo ikke," — Sivertsen sænkede Stemmen — „være Mand, naar jeg ikke er det. Jeg har tænkt mig," — nu talte Sivertsen atter naturligt — „at Deres Graciale kommer til at bestaa i, at De fra den første indtræder som Associe i Forretningen, jeg kan nu en Gang ikke finde mig i at være lænket til Butikken hele Dagen, og saa starter vi en lille en gros Forretning ved Siden af, som jeg saa — ja, De forstaar mig jo nok. Tror De ikke nok det kan gaa?"

Der var ganske stille i Butikken bag den lukkede Dør.

Sivertsen saa ned i Gulvet, han kunde ikke se op.

Sivertsen var Menneskekender, han vidste, at Jespersen var bevæget, og han vilde ikke genere, eller — han var maaske selv bevæget. Saa med et mærkede han Jespersens Haand paa sin Skulder, og han hørte ham sige: „Tak! Tak! Det skal De aldrig komme til at fortryde!“

Og med den Godmodighed, som de fleste Mennesker, der har Hang til et lidt letlevende Liv, er i Besiddelse af, sagde han: „Ingen Tak! Ingen Tak! Det er af lutter Egenkærlighed, jeg kan som sagt ikke finde mig i at være bundet hele Dagen, og saa — jeg kan jo trænge til at have en Mand ved min Side, naar — jeg ikke selv er —.“

Der spillede et stort Smil i Sivertsens Øjne, nu han saa paa Jespersen. Men saa forandrede Øjnene sig, og alvorligt sagde han: „Ja, ja, Jespersen, De har mit Ord, naar Julen er forbi taler vi nærmere om det, skynd Dem nu hjem til Børnene, der ligger en Pakke med lidt Julegodt henne paa Bagdisken.“

* * *

Efter Nytaar stod der Sivertsen og Jespersen paa Skiltet, og Sivertsens og Jespersens Forretning voksede sig stor og solid; men Vennerne skævede til Jespersen.

„Han er en Luskepeter,“ sagde de, „som har forstaaet at indsmigre sig hos Principalen.“

En Almanakhistorie.

I en gammel Bog, trykt 1804, findes følgende: At en Almanak skulde kunne give Anledning til en Krig, er næsten utænkeligt, og dog var dette nær hændet i Aaret 1578 i Schweiz. Landskabet Appenzell og Byen St. Gallen havde begge en Bjørn i deres Vaaben. Nu hændte det sig i 1578, at der paa Titelbladet paa den for begge Naboer fælles Almanak var komponeret en Titelvignet, hvor begge Bjørnene var fremstillede, St. Gallens som en Hanbjørn og Appenzells som en Hunbjørn. Appenzellerne var rasende og betragtede dette som en dødelig Fornærmelse, at deres Vaabenbjørn kun betegnedes ved en Hun. De forlangte, at Almanakken skulde konfiskeres og Bogtrykkeren straffes, Borgmesteren i St Gallen søgte at tale Folket til Rette og forestillede dem, at det jo kunde være lige meget, om Bjørnen var en Hun eller en Han, og at

Titelvignetten i Fremtiden kunde blive forandret. Appenzellerne vilde ikke tage mod Fornuft de opsagde Venskabet med Byen og krævede en høj Afgift af Gallenerne, naar de kom. Selvfølgelig øvede St. Gallenerne Gengæld og herover blev Appenzellerne atter aldeles rasende. Fra deres Raadhus stak de deres Krigsfane ud, og fra hele det lille Land ilede de unge Mænd nu til for at kæmpe som frivillige. I St. Gallen stod det til paa samme Maade, Byens Borgere rustede sig til Kamp og øvede sig daglig i Vaabenbrug — alt for Almanakkens Skyld!

Heldigvis var der dog et fornuftigt Menneske mellem alle disse krigsgale Folk. Det var Abbed Joakim i St. Gallen. Det lykkedes denne Mand ved sine Forestillinger at hindre Voldshandlinger, og omsider, men ved usigelig Møje at bringe Forlig i Stand, saa begge Partier nedlagde Vaabnene.

Den stakkels Almanak blev konfiskeret, Appenzellernes Bjørn erklæredes for at være en — Hanbjørn, og dermed afsluttedes Sagen. Men siden den Tid er Almanakken for 1578 en stor Sjældenhed, og en saadan Almanak betales med en meget høj Pris, dette til Underretning for Samlere af Almanakker.

Ved S.

Gak til

MAGNUS HANSEN

og bliv viis.

Ca. 1/2 Million **brugte Bøger.**

Skolebogsforretning: Nørrevoldgade 11.

Absolut **største** Lager af **brugte Skolebøger.**

Magnus Hansen's Eftfl.s Litteratur-Afdeling } **Nørrevoldgade 21. Gl. Kongevej 134.**

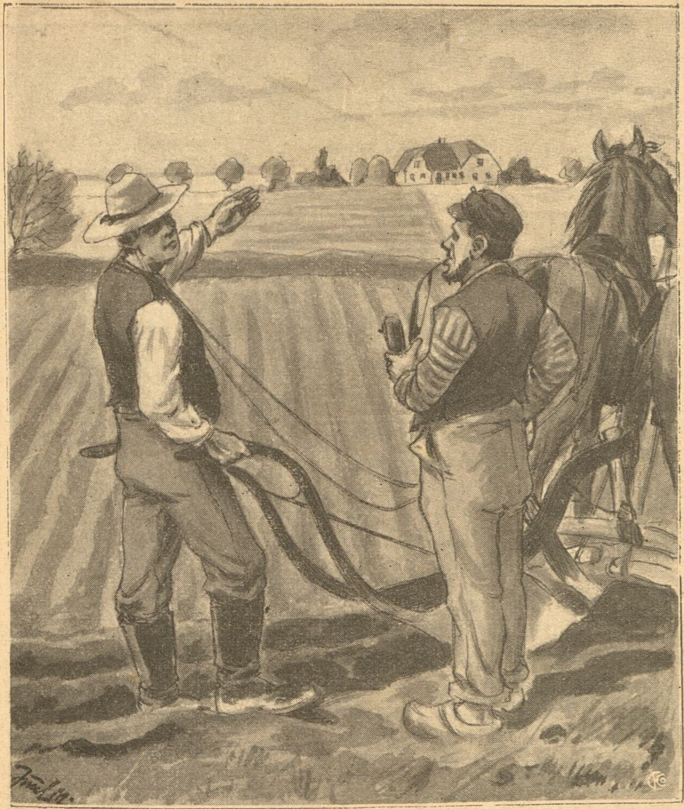

„Du har bygget om Jens! og et farligt fint Hus er det.“

„Ja, Lars, og dog slap jeg billigt til det.“

„Hvo'dan det?“

„Jo Tegningen stod i **„Aftenposten“** og brilliant var den gjort, saa Per Tømrer var Mand for at bygge lige derefter.“

„Ja det Blad er et krabat og et billigt Blad, Jens, nu holder snart det halve Sogn det. 1 Kr. 75 for saadant et Blad med de Tusinder af Billeder, det er Røverkøb.“

Telefon 7007. Telefon 7007.

Christian Christensen.

SALG FRA LAGER!

Alle og Enhver bør gøre deres Indkøb direkte fra mit en gros-Lager. Største Udvalg og Lager af alt i Køkkenudstyr, Gasapparater og Ovne, Vride- og Vaskemaskiner, Tøj-Ruller, Knive- og Staalvarer, Service- og Kuvert-Artikler, Glas- og Porcelæn Spisestel, Servantestel, Lamper og Lysekroner til Elektrisk, Gas og Petroleum. Alt sælges til en gros-Priser og forsendes overalt. Forlang illustr. Prisl. R, som tilsendes franko.

Vestergade 7. København.

N. C. Rom:

Cement-Husflid.

Vejledning for Landboere til

forskellig Cementstøbning.

Andet forøgede Oplag med 36 Tegninger.

Enhver Landboer bør købe denne Bog, hvis Pris kun er **75 Øre.**

N. C. Roms Forlagsforretning,

København K.

Hver Mands Brev- og Formularbog.

Selv om man er flink til at føre Pennen, træffer det sig dog ofte, at man staar usikker overfor, hvorledes mangt et **Brev, Kontrakt, Ansøgning, Salgsbrev, Testament** o. m. a. bør være affattet for at have den rette Form. — Alt dette faar man udmærket Besked om i den ved N. C. Rom udgivne Brev- og Formularbog, der faas i enhver Boglade indbunden for 1 Kr. 50 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning,

København K.

Nu kun 8 Kroner

koster vore aldeles udmærkede **Guitar-Citer Columbia,** 51 Cm. lange, med 41 Strenge, 5 Akkord., 5 Basser, Nøgle, Ring, Stemme - Indretning, Stemmepibe og 10 Nodeblade. Enkelte Nodeblade koster 10 Øre. Enhver endog Børn kan **straks spille** paa dette prægtige Familie - Instrument med dets **herlige Hjemmets-Musik** efter Nodebladene, som anbringes under Strengene. Smaa Instrumenter kun 4, 5 og 6 Kr. **Harpecitere** med Søjle og Harpehoved efter vedstaaende Afbildning, aldeles vidunderlige Instrumenter, koster nu kun 10 Kr. Ligefrem herlige og solide **Harmonikaer** med lovligt beskyttede Nyheder, saasom 10 Tangenter, 2 Registre, 2 Basser, Spiralfjedre, som ikke kan gaa itu, for Tangenterne og Bassen, bedste Stemmer, stærkeste Orgeltone, koster: 2 Stemmer nu kun 4½ Kr., 3 Stem. 6 Kr., 4 Stem. 7 Kr., 6 Stem. 11 Kr., 2 Rækker med 21 Tangenter og 4 Basser 9½ Kr. Forsendes mod Efterkr. Porto 1 Kr. Selvundervisning gratis. Katalog gratis og franko. Man bedes kun bestille hos den store Instrumentfabrik

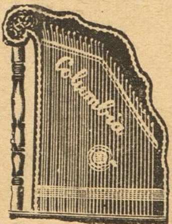

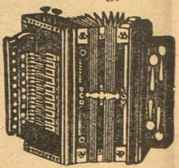

Herfeld & Comp.,

Neuenrade 37, Tyskland.

Mindre og derfor billigere og ikke saa værdifulde Harmonikaer leverer vi ikke.

Folkets Almanaks

Kæmpe Præmie-Kupon.

Nedenstaaende 10 Bøger, tilsammen 1690 Sider, som før har kostet ialt **Kr. 17,25**, kan nu faas mod Indsendelse af denne Kupon for den utrolig billige Pris

2 Kr. 50 Øre.

Klip Kuponen af efter denne Streg.

En Søsters Fortælling. Familieerindringer, samlede af Mme **Augustus Crawen. Prisbelønnet af det franske Akademi.** 2 Bind ialt 901 Sider. Oprindelig Pris	8.00
Den fagre Tid, af **Anna Stockward Poulsen.** Fortælling. 150 Sider	2.00
I Fritiden. Anvisninger til Selvbeskæftigelser o. a. Adspredelser for Ungdommen. 50 Sider	0.50
Krydderi. Proverbe i en Akt af **Jakob Schmidt.** 45 Sider	0.75
I Røverhænder. Fortælling af **Fr. Gerstächer.** 64 Sider	0.50
Fra Kulturens Barndom. Skildringer fra fjerne Lande og Tider af **Ulrik Sverdrup.** 284 Sider	3.50
Troldfolk Danske Folkesagns Eventyr af **S. Borregaard,** med Tegninger af **Poul Kronemann.** 32 Sider	0,25
Mester Emil og hans Søskende, af **Lucien Biard** ved **A. Th. Jacobsen** 102 Sider	0,75
Genewiêve. Et Sommereventyr af **Hermann Henrichsen.** 62 Sider	1.00

Klip ud efter Stregen.

Beløbet indsendes pr. Postanvisning tilligemed Porto 20 Øre, ialt altsaa 2 Kr. 70 Øre, hvorefter Bøgerne straks tilsendes, eller Bøgerne bestilles hos nærmeste Boghandler, hos hvem Kuponen samtidig afleveres.

Lad ikke denne enestaaende Lejlighed til for 2 Kr. 50 Øre at komme i Besiddelse af en hel Bogsamling af kendte Forfattere ubenyttet; slaa Dem sammen med en eller flere, at De snart kan sikre Dem denne

Kæmpe Bog-Præmie.

N. C. Roms Skolemateriel-Forretning,
Jernbanegade 3. Kbhvn. B.

De kan ikke undvære
Roms nye dobbelte Lommebog.
3. Oplag. Pris 50 Øre.

1ste og 2det Oplag er solgt i 50,000 Eksemplarer.

Indeholder bl. a.: Samlinger og Seværdigheder i København samt Indbyggerantallet i Danmarks Provinsbyer. Mønt, Maal og Vægt. Mønt-Reduktions-Tabel. Det metriske System. Geografiske Størrelser. Jernbanernes Billetpriser. Nogle geografiske Størrelsesforhold Jordens Befolkning. Posttakster. Aarlig Forbrug pr. Hoved af nogle Nærings- og Nydelsesmidler. Ugentlig og maanedlig Regnskab. Den samlede Indtægt og Udgift i 1 Aar. 2 farvetrykte Kort samt en Mængde hvide Noteringsblade o. m.

Pris kun 50 Øre.

Roms nye dobbelte Lommebog er paa en praktisk Maade delt i 2 Dele.
Faas hos d'Hrr. Bog- & Papirhandlere samt de fleste Købmænd.
Til Forhandling fra

N. C. Rom, Papirforretning en gros,
Jernbanegade 3. København B.

Smukke Gulve
faar man ved at overstryge disse med **„Unicum"**, et Stof som langt overgaar hvad man hidtil har benyttet i lignende Øjemed. Tørrer i Løbet af Natten og giver en straalende Glans.
Pris pr. Flaske 125 Øre.

„Økonom" Lædercrème
i Glas med Skruelaag, anbefales paa Grund af sin Prisbillighed og Fortrinlighed. Langt fordelagtigere at anvende end Lædercrème i Blikdaaser da disse fordyrer Varen ganske uforholdsmæssig.
Pris pr. Glas 75 Øre.

Buchs Farvefabrik.
Tietgensgade 64. Kbhvn. B. Tlf. 3471.

Guldmedaille Bryssel 1897.

Guldmedaille paa Verdensudstillingen i Paris 1900

BARNÄNGENS
BLÆK
er
det bedste.

Iste Klases Guldmedaille Bryssel 1895.

Guldmedaille Stockholm 1897.

Prisbelønnet i Moskva 1872, København 1872, London 1873, Wien 1873, Paris 1874, Moskva 1882, København 1888, Melbourne 1889, Chicago 1893, San Francisco 1894, Nishnij-Novgorod 1896, Tennessee 1897.

Faas i enhver Bog- og Papirhandel i Danmark.

Dansk Andels Ægexport

Hovedkontor:

Vestervoldgade 7 & 9,

København K.

D. A. Æ. er et rent Andelsforetagende, som udelukkende varetager Ægproducenternes Interesser.

D. A. Æ. har nu over 500 Kredse med over 40,000 Medl.

D. A. Æ. har i de sidste Aar foruden den ugentlige Notering udbetalt i Overskud ca. 400,000 Kr. til Kredsene, og har desforuden et opsparet Reservefond af over 200,000 Kr., som senere udbetales.

D. A. Æ. betaler til enhver Tid højeste Markedspris og fordeler **hele** Overskudet mellem Kredsene.

D. A. Æ.'s Notering, som offentliggøres hver Uge, er efterhaanden Grundlaget for al dansk Æghandel.

D. A. Æ. afsætter Medl. Fjerkræ paa fordelagtigste Maade.

D. A. Æ. foranstalter Konkurrencer i rationel Hønseavl (Præmiebeløb over 1000 Kr.).

D. A. Æ. ønsker forøget Tilslutning for at tilfredsstille den stigende Efterspørgsel, og Ægproducenter bør gøre sig bekendt med Selskabets Virkemaade og Formaal. Ved den større Tilslutning vil Selskabets Position styrkes saavel herhjemme som i Udlandet, til Gavn for Andelshaverne og Ægsagen i sin Helhed.

Alle Oplysninger gives ved mundtlig eller skriftlig Henvendelse til Hovedkontoret eller Selskabets Filialer i:

Aalborg — Aarhus — Esbjerg
Vejle — Odense — Rudkøbing
Nykøbing F. — Ringsted — Nexø

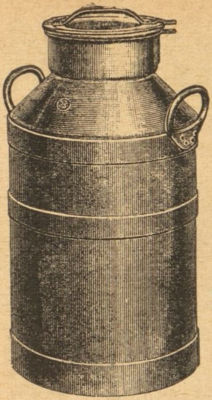

Største og billigste Lager i Danmark af

Staal-Transportspande.

20 ℔'s	pr. Stk.		4,00	60 ℔'s	pr. Stk.		8,00
25	-	—	4,60	70	-	—	8,80
30	-	—	5,30	80	-	—	9,40
40	-	—	6,10	100	-	—	10,40
50	-	—	7,00	120	-	—	12,00

Prima engelske
**Støbestaals
Hakkelsemaskin-
Knive**

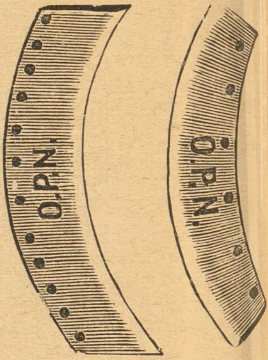

føres paa Lager i alle Størrelser og Facons og sælger jeg enhver Kniv med fuld Garanti.

O. P. Nielsen,

Vestergade 4 & 6. København K.

Telefon 2209.

Ægte hvid Oportovin,

anbefalet af Læger,

Mrkt.

Pris hel Flaske **2 Kr.**

samt mit øvrige righoldige Lager af **Vine & Spiri-tuosa** i bekendte gode, lagrede Kvaliteter anbefales.

Cognac **Main doreé,** pr. 1/1 Fl. 1,35, **Special Rom** pr. 1/1 Fl. 1,50.

Kirsebærvin og andre **Frugtvine.**

Peter Buch,

Helmerhus, V. Boulevard 13, Kbhvn. B

Telefon 1107.

Vejrspaadomme for 1909.

„Mennesket spaar, men Gud raa'er".

Januar: 1—7. Frost og Sne. 8—16. Ustadigt Vejr. 17—22. Tøvejr. 23—31. Sne.

Februar: 1—5. Klar Luft. 6—12. Meget koldt. 13—20. Frost og Sne. 21—28. Sne og Tø.

Marts: 1—4. Frost. 5—11. Regn og Blæst. 12—21. Mildt. 22—31. Ustadigt.

April: 1—7. Bygevejr. 8—13. Ustadigt. 14—30. Foranderligt.

Maj: 1—5. Mildt. 6—19. Regnbyger. 20—31. Varme.

Juni: 1—5. Varmt. 6—12. Torden. 13—23. Ustadigt. 24—31. Smukt Vejr.

Juli: 1—9. Foranderligt. 10—13. Regn og Tordenbyger. 14—27. Varme. 28—31. Ustadigt.

August: 1—11. Varme. 12—17. Omskiftende. 18—23. Torden. 24—30. Varme.

September: 1—4. Ustadigt med Regnbyger. 5—10. Varme. 11—31. Mild Luft.

Oktober: 1—8. Smukt. 9—15. Regn og Kulde. 16—26. Blæst. 27—31. Klar Luft.

November: 1—7. Blæst og Regn. 8—12. Høj mild Luft. 13—20. Koldt. 21—30. Sne og Regn.

December: 1—9. Frost og Sne. 10—20. Ustadigt. 21—31. Klar Frost og Sne.

Er De Røger? hvorfor da betale **Detailprisen** paa **Cigarer & Tobakker,** naar De ved at købe hos mig erholder den

billigste en-gros Pris,

hvorved mindst **spares 35 à 40 pCt.**

Bemærk! Forretningen er ikke en Reklamegeschæft, som kun søger Kunder een Gang. De mange rosende Anbefalinger, som den igennem 25 Aar har samlet sig, beviser bedst Kundernes stadige Tilfredshed. **Prisliste gratis.**

Waldemar Trabolt, Frederiksberggade 36, København K.

Fergan

Eneberettiget

Denne overordentlig styr-kende og hurtigvirkende Jern-mikstur indeholder ifølge Prof. Steins Analyse af Jernet i organisk Forbindelse som Albuminat. Lægevidenskabelige Forsøg har godtgjort, **at de røde Blodlegemer til-tager** ved Brug af Fergan. **Fergan** angriber ikke Tænderne og er af fortræffelig Virkning i Tilfælde af **Blodmangel, Blegsot** og **Svækkelsestilstande,** saavel hos Voksne som Børn. — **Fergan** er overordentlig velsmagende og appetitvækkende. — Faas med Brugsanvisning paa **Apothekerne i Flasker à 1,65 og 1,00.**

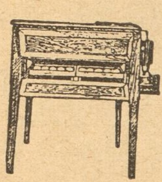

Alle Slags Redskaber til Hønserier

saasom Rugemaskiner, kunstige Mødre, Benskæremaskiner, Fedemaskiner, amerikansk Tagpap, Traadfletning, Ædetrug og Drikkekar, Insektpulver, Redeæg og m. m. haves altid paa Lager.

„Planet jr."

Gartneri- og Haveredskaber

som Rad- og Pletsaamaskiner, Radrensere og Haveplove ere uundværlige og bør anvendes ved ethvert Husmandsbrug.

Forlang illustreret Katalog!

A/S Theo. Bærentzens Special-Forretning,

Nørrevold Nr. 32. **Kjøbenhavn K.**

Har De Rotter og Mus?, bør De hen-vende Dem til Bakteriologisk Laboratorium „Ratin"s Salgskontor for Danmark, hvor de eneste eksisterende Midler til rationel Udryd-delse af Rotter og Mus faas.

„Ratin" frembringer en smitsom dødelig Sygdom hos Rotter og Mus og har i Praksis vist sig uskadelig for Mennesker og Husdyr.

Raad og Oplysninger angaaende den formaalstjenligste Maade at udrydde Rotter og Mus paa gives gratis.

Postadresse: „RATIN",

Pilestræde 1. København K.

Festkalender til Folkets Almanak.

1909—1925.

Aar	Fastelavn	Paaskedag	Alm. Bededag	Chr. Himmelfartsd.	Pinsedag	I. Søndag i Advent
1909	21 Febr.	11 April	7 Maj	20 Maj	30 Maj	28 Novbr.
1910	6 Febr.	27 Marts	22 April	5 Maj	15 Maj	27 Novbr.
1911	26 Febr.	16 April	12 Maj	25 Maj	4 Juni	3 Decbr.
1912	18 Febr.	7 April	3 Maj	16 Maj	26 Maj	1 Decbr.
1913	2 Febr.	23 Marts	18 April	1 Maj	11 Maj	30 Novbr.
1914	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.
1915	14 Febr.	4 April	30 April	13 Maj	23 Maj	28 Novbr.
1916	5 Marts	23 April	19 Maj	1 Juni	11 Juni	3 Decbr.
1917	18 Febr.	8 April	4 Maj	17 Maj	27 Maj	2 Decbr.
1918	10 Febr.	31 Marts	26 April	9 Maj	19 Maj	1 Decbr.
1919	2 Marts	20 April	16 Maj	29 Maj	8 Juni	30 Novbr.
1920	15 Febr.	4 April	30 April	13 Maj	23 Maj	28 Novbr.
1921	6 Febr.	27 Marts	22 April	5 Maj	15 Maj	27 Novbr.
1922	26 Febr.	16 April	12 Maj	25 Maj	4 Juni	3 Decbr.
1923	11 Febr.	1 April	27 April	10 Maj	20 Maj	2 Decbr.
1924	2 Marts	20 April	16 Maj	29 Maj	8 Juni	30 Novbr.
1925	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.

Kaffe-Surrogatfabriken
„DANMARK"

Kontor: Vesselsgade Nr. 20, Kjøbenhavn,
anbefaler sine forbedrede Kaffesurrogater og Cikorie, der giver Kaffen en smuk Farve og en kraftigere Smag.

C. Th. Rom & Co.,

Isenkramforretning, Maskinforretning

Axelhus 2 B. Kjøbenhavn B.

Værktøj for alle Haandværk.

Ny Prisliste med c. 600 Illustr. kan faas mod skriftl. Anmodning.

Værktøj og Raamateriale for Husflid.

Træbearbejdningsmaskiner fra Jonsered.

Have og Mark Haandredskaber.

Den amerikanske Staalplov „Albion".

Saa- og Radrensemaskinerne **„Planet jr".**

Mejemaskiner • • Selvbindere • • Slaamaskiner

fra **Massey Harris & Co.** Toronto, Kanada.

Komplet Lager af originale Reservedele.

Bygningsbeslag, Søm, Jerntraadsfletning, Kæder,

Patent **Ideal** Svingrammebeslag, er det nyeste Vinduesbeslag.

Patent Ideal Dørfjedren kan paasættes enhver Dør.

Ideal Stakittet bestaar af Jerntraad og Træ,

er det stærkeste, varigste og smukkeste Hegn.

Komplet Lager af Køkkenudstyrs Artikler.

Roms Henkogningsglas er de bedste, der findes.

Roms Patent Brødskæremaskiner fra 5 til 45 Kr.

Amerikanske Kødhakkemaskiner.

Amerikanske Vridemaskiner, enestaaende Kvalitet.

Knive, prima Kvalitet i alle Former.

Staal-Skøjter af bedste Modeller i prima Kvalitet.

Illustrerede Prislister udleveres gratis.

Folkets Almanak for 1909 indeholder:

Aarets Kalender med Markedsfortegnelse for hver Maaned.
Fortegnelse over Markederne i de forskellige Landsdele.
Ajlen og dens Anvendelse. Af *Fr. Hansen.*
Maal og Vægttabeller.
Drægtighedstabel.
Festkalender.
Nytaarstanker. Digt af *Valdemar Rørdam.*
Jespersen og Sivertsen. Fortælling af *Fanny Sømod.* Tegninger af *Poul Steffensen.*

Faarene drives hjem. Vinterbillede af *Jens Skytte.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Morten Rasmus' Gris. Fortælling af *V. Kongsdal.* Tegninger af Forfatteren.
Berners Apotek. Fortælling af *Arkelius.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Frands i Sølen. Skitse af *M. Skovbo.* Tegning af *Poul Steffensen.*

To Kvinder. En Kærlighedshistorie fra det sekstende Aarhundrede. Tegninger af *Poul Steffensen.*
To Spørgsmaal om Sol og Maane. Af *Torvald Køhl.*
Da Pesten kom Fortælling af *Børge Janssen.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Julekvælden i Dovrefjæld. Eventyr af *Nina Moe.* Tegninger af *Louis Moe.*

Svarte Ulv. Fortælling af *Alexander Svedstrup.* Tegninger af Forfatteren.
Den hvide Skov. Eventyr af *Frederik Opffer.*
Laust Glavind Af *Møller-Græsdal.* Tegning af *Louis Moe.*
Allehaande.
Fastelavnsgildet hos Lars Petersens Enke. Fortælling af *Karen M. Nielsen.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Allehaande.

Humoristiske Smaating.
Bedstefaders Pæretræ. Fortælling af *Palle Juel.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Smaating.
Der er Forskel Skitse af *Axel Thomsen.*
Den lykkeligste Tid i hans Liv. Fortælling af *I. A.* Tegning af *Poul Steffensen.*
Ole Peter. Fortælling.
Johannes Ferie. Fortælling af *Mimi Dorph.* Tegning af *Poul Steffensen.*
Morgen. Digt af *Hans Ebberup.*
Da Signekællingen maatte hentes. Skitse af *Axel Thomsen.*

Ugens Nyheder er Danmarks mest læste Ugeblad.

Ugens Nyheder er et opbyggeligt, interessant, folkeligt, belærende, tiltalende, praktisk Blad.

Enhver Husmoder bør holde

Ugens Nyheder,

derved gavner og glæder hun sig selv, sin Mand, sine Børn og Tjenestefolk.

„Ugens Nyheder“ udgaar hver Uge fra København i et stort 8-sidigt Format, indeholdende 32 Spalter Læsning.

„Ugens Nyheder“ indeholder Artikler til Fremme af aandeligt og materielt Velvære, smaa og store Afhandlinger om mangt og meget, som har Interesse for ethvert Hjem.

„Ugens Nyheder“ bringer ofte Artikler, indeholdende Raad og Vink til Husmødrene.

„Ugens Nyheder“ har tvende Rubrikker, kaldet „Juridisk Raadgiver“ og „Sundhedsraad“. Forespørgsler, henhørende derunder, besvares gratis for Abonnenterne (disse tvende Afdelinger ledes af en anerkendt dygtig Jurist og Læge).

„Ugens Nyheder“ forsikrer sine Abonnenter for 250 Kroner ved Død, fremkaldt ved Ulykkestilfælde.

„Ugens Nyheder“ udgaar saa tidlig fra København, at det om Lørdagen er omdelt over hele Landet. Bladet bliver saaledes en kærkommen Gæst om Søndagen.

„Ugens Nyheder“ koster kun 1 Kr. Kvt.,

Porto iberegnet.

Bestilles hos Posten og i Bogladen.